

ZBIERKA

**STANOVÍSK NAJVVYŠŠIEHO SÚDU
A ROZHODNUTÍ SÚDOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

4/2013

OBSAH**Stanoviská vo veciach trestných**

44. **Zjednotenie výkladu zákona v otázke aplikácie ustanovenia § 50 ods. 4 vety druhej, ods. 5 Trestného zákona o ponechaní podmieneného odsúdenia v platnosti a o súčasnom predĺžení skúšobnej doby podmieneného odsúdenia v zmysle ods. 4 písm. b/ uvedeného ustanovenia -** Rozhodnutie podľa § 50 ods. 4 písm. b/ Trestného zákona o ponechaní podmieneného odsúdenia v platnosti a súčasne o primeranom predĺžení skúšobnej doby môže súd urobiť len v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, o ktoré ide.
Lehota predĺženej skúšobnej doby začína plynúť dňom, ktorý nasleduje po uplynutí posledného dňa skúšobnej doby, ktorá sa predĺžila.....6

Rozhodnutia vo veciach trestných

45. **Možnosť nahradenia väzby pri obzvlášť závažnom zločine -** I. Prednosť pred zákonom v prípade zabezpečenia väčšieho rozsahu ústavných práv a slobôd v zmysle čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky neznamená, že zákon musí ustanovenia medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách preberať mechanicky a bez bližších podmienok pre rôzne kategórie jeho úpravou pokrytých prípadov, ak je zachovaná podstata a zmysel dotknutého práva.
Ak zákon v ustanovení § 81 ods. 1 veta druhá Tr. por. u obvineného, ktorý je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, podmieňuje možnosť nahradiť väzbu peňažnou zárukou, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu, nie sú touto úpravou narušené garancie práv obvineného v zmysle čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
II. Prepustenie obvineného z väzby alebo jeho ponechanie na slobode nahradením väzby prostriedkom prípustným podľa vnútroštátneho práva, ktorý je miernejší ako obmedzenie osobnej slobody (§ 80 a 81 Tr. por.) a ktorý je zároveň spôsobilý zabezpečiť účel väzby, je možnosťou, ale nie právom obvinenej osoby, ktorej sloboda je alebo má byť obmedzená. Pri rozhodovaní musí súd zvažovať, či nahradenie väzby preváži nad dôvodnou obavou vyjadrenou v ustanoveniach § 71 ods. 1 písm. a/ až c/ Tr. por. 9
46. **Skutok a viacčinný súbeh trestný činov kupliarstva a vydierania -** Pod pojmom „skutok“ treba rozumieť udalosť vo vonkajšom svete vyvolanú aktívnym alebo pasívnym prejavom vôle páchatel'a (t.j. konaním), ktoré sa stáva trestným činom, ak vyčerpáva znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona.
Ak v priamej príčinnej súvislosti boli dvoma rôznymi, kvalitatívne odlišnými, aj keď v rovnakom časovom období vykonanými konaniami páchatel'a spôsobené dva rôzne následky, ide o viacčinný súbeh (reálnu konkurenciu) trestných činov. Preto v prípade zvedenia a zjednania ženy na vykonávanie prostitúcie a koristenia z nej páchatel'om ide o odlišné konanie od jeho ďalšieho konania spočívajúceho vo vyhrážaní sa tejto žene usmrtením, ak inej osobe také (t.j. v kupliarstve spočívajúce) konanie páchatel'a, ako aj vlastnú prostitúciu, oznámi, a teda ide o viacčinný (rôznorodý) súbeh trestných činov kupliarstva (§ 367 Tr. zák.) a vydierania (§ 189 Tr. zák.) 12
47. **Bezpečnostná prehliadka podľa policajného zákona a získanie dôkazov pre trestné konanie -** I. Pri relevantných poznatkoch o podozrení zo spáchania alebo aktuálneho páchania trestného činu, ktorými polícia disponuje v dostatočnom časovom predstihu, vzniká povinnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní podľa Trestného poriadku. V takom prípade možno dôkaz pre trestné konanie získať len trestnoprocesným postupom. Ak však poznatky o trestnej činnosti nie sú políciou dostatočne vopred známe, môže byť výsledok zákonného postupu pri služobnom zákroku (§ 9 ods. 3 zákona o Policajnom zbore) dôkazom v trestnom konaní.
II. Pri pátraní po hľadanej osobe je policajt v zmysle § 23 ods. 1, ods. 2 písm. b/ zák. č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov oprávnený nielen dať pokyn na zastavenie dopravného prostriedku, ale aj vykonať jeho prehliadku. Za týchto okolností je primeraný a zákonu zodpovedajúci postup, ak sa policajt pri vykonávaní predmetného služobného zákroku zároveň na základe § 22 ods. 1 uvedeného zákona presvedčí, či hľadaná osoba u seba nemá zbraň,

rovnako aj osoba, ktorá sa s ňou nachádza vo vozidle. To platí napríklad za situácie, v ktorej je zasahujúcemu policajtovi známe, že osobu spolujazdca s hľadanou osobou spájajú predchádzajúce spoločné kriminálne aktivity.

III. Forma presvedčenia sa o držbe zbrane však musí zodpovedať miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu sledovaného služobnou činnosťou v zmysle § 8 ods. 1 zákona o Policajnom zbore. Vzhľadom aj na legálnu definíciu zbrane (§ 122 ods. 3 časť vety za bodkočiarkou Tr. zák.) je primerané, aby bola osoba vyzvaná na vyloženie všetkého, čo má pri sebe, vrátane vecí z kabelky. Ak je takto získaná, okrem alebo namiesto zbrane, iná vec s možným súvisom so spáchaním trestného činu, treba postupovať v intenciách § 21 ods. 2 zákona o Policajnom zbore a v nadväznosti na to podľa § 92 Tr. por. 17

48. **Cudzí majetok v zmysle trestného činu krádeže v prípade spoločnosti s r.o.** - Ak je páchatel v čase výberu prostriedkov z účtu obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným, stále spoločníkom tejto spoločnosti, ale nie jej konateľom, nemôže nakladať s jej finančnými prostriedkami podľa vlastného uváženia, a to ani na úhradu svojich pohľadávok voči nej. Majetok spoločnosti nie je majetkom jej spoločníka, ale „cudzou vecou“ v zmysle ustanovenia § 212 Tr. zák. Spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným je majiteľom obchodného podielu, predstavujúceho práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti (§ 114 ods. 1 Obchodného zákonníka), čo však neznamená identitu s majetkom spoločnosti. 22
49. **Vplyv nesprávnych právnych úvah na správnosť a úplnosť zisteného skutku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.** - I. Nesprávnosť právnych úvah uvedených v odôvodnení dovolaním napadnutého rozsudku nie je dôvodom na konštatovanie splnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ak skutková veta výroku o vine zodpovedá podľa hodnotenia dovolacieho súdu použitej právnej kvalifikácii.
II. Správnosť zisteného skutku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. časť vety za bodkočiarkou nemožno konštatovať, ak si okolnosti uvedené v skutkovej vete výroku odsudzujúceho rozsudku navzájom odporujú. Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je v takom prípade splnený, ak niektorá z odporujúcich si okolností odôvodňuje použitie inej než preskúmanej právnej kvalifikácie skutku. Dovolací súd však nerozhodne podľa § 386 Tr. por., ak dovolanie bolo podané v prospech obvineného a dôvod dovolania by bol v jeho neprospech (§ 385 ods. 2 Tr. por.) 24
50. **Dôsledky obvinenia, vznik a dôsledky povinnej obhajoby. Predpoklad, že svedka nebude možné vypočúť v konaní pred súdom a možnosť prečítať svedeckú výpoveď na hlavnom pojednávaní** - I. Vydaním uznesenia o vznesení obvinenia vznikajú povinnosti policajta a im zodpovedajúce práva obvineného (§ 34 Tr. por.), prípadne aj jeho obhajcu, uvedené v § 213 Tr. por. Keďže sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia nemá odkladný účinok (§ 184 ods. 2, § 185 ods. 2, § 206 Tr. por.), obvinený vstupuje do tejto procesnej pozície aj pred oznámením uvedeného uznesenia. Z toho tiež vyplýva, že pri prvom kontakte s obvineným je policajt povinný ho poučiť a tiež zistiť, či si obvinený nevolí obhajcu aj v prípade, keď jeho obhajoba nie je povinná. Ak si obvinený v takom prípade zvolí obhajcu alebo požiadajú o jeho ustanovenie a zvolený alebo ustanovený obhajca požiadajú podľa § 213 ods. 3 Tr. por. o účasť na úkonoch v prípravnom konaní, je nutné vykonať úkony, ktorých sa žiadosť týka, za prítomnosti obhajcu okrem prípadu, keď vykonanie úkonu nemožno odložiť a vyrozumieť obhajcu nemožno zabezpečiť. V prípade zvolenia obhajcu alebo žiadosti o jeho ustanovenie v prípravnom konaní neskôr, postup uvedený v predchádzajúcej vete sa použije od okamihu doručenia splnomocnenia alebo žiadosti o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 Tr. por. konajúcemu orgánu činnému v trestnom konaní.
II. Ak nejde o prípad povinnej obhajoby a obvinený po zákonom poučení nereflektuje na možnosť zvoliť si obhajcu alebo požiadajú o jeho ustanovenie, pominie potreba reparácie porušenia práva na obhajobu opätovným výsluchom svedka, ktorý bol vypočutý po vznesení obvinenia (§ 34 ods. 1 veta piata Tr. por.). Takú výpoveď svedka, ktorý odoprel vypovedať, možno na hlavnom pojednávaní prečítať podľa § 263 ods. 4 Tr. por.
III. Povinná obhajoba z dôvodu väzobného stíhania obvineného (§ 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por.) vzniká až vykonateľnosťou rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie alebo súdu o vzatí do väzby

(§ 83 ods. 1, ods. 3, § 184 ods. 2 Tr. por.), nepôsobí spätne a nemá preto vplyv na zákonnosť predchádzajúcich úkonov.

IV. Dôvodný predpoklad, že svedka nebude možné vypočúť v konaní pred súdom (§ 213 ods. 1 Tr. por.), resp. na hlavnom pojednávaní (§ 263 ods. 1 písm. a/ Tr. por.), sa týka okolnosti osobnej účasti svedka na výsluchu, nie možného využitia práva odoprieť vypovedať podľa § 130 Tr. por. 28

51. **Charakteristické znaky zločineckej skupiny a dôkazné bremeno prokurátora** - Zločinecká skupina je relatívne časovo a organizačne stabilná skupina najmenej troch osôb, ktorej cieľom je páchať koordinovanú trestnú činnosť vo forme zločinov a v § 129 ods. 4 Tr. zák. vymedzených trestných činov. Na rozdiel od organizovanej skupiny je charakteristická aj vertikálnou organizačnou štruktúrou s formálnymi znakmi nadriadenosti a podriadenosti v jej rámci (resp. i jej časti) a so sofistikovaným riadením.
Tieto znaky zločineckej skupiny musia byť predmetom dokazovania v trestnom konaní, pričom tzv. dôkazné bremeno ťaží prokurátora. 34
52. **Výklad ustanovenia § 34 ods. 8 Tr. zák., dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. n/ Tr. por. a účelu dovolania (náprava nezákonnosti)** - I. Ustanovenie § 34 ods. 8 písm. a/ Tr. zák. sa vzťahuje na neprípustnosť podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody uloženého na doživotie, ak ide o súbeh obzvlášť závažných zločinov, teda pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu (§ 41 ods. 1, ods. 2, § 42 Tr. zák.). Toto ustanovenie sa naopak nevzťahuje na neprípustnosť podmieneného prepustenia z doživotne uloženého trestu odňatia slobody uloženého za obzvlášť závažný zločin, spáchaný po predchádzajúcom odsúdení jeho páchatel'a za iný obzvlášť závažný zločin (recidíva). Recidíva, spojená aj s potrestaním páchatel'a za trestný čin uvedený v § 47 ods. 2 Tr. zák., sa týka ustanovenia § 34 ods. 8 písm. d/ Tr. zák.
II. Z dôvodu dovolania uvedeného v § 371 ods. 1 písm. n/ Tr. por. vyplýva, že dovolací súd na základe dovolacej námietky podanej z tohto dôvodu preskúma zákonnosť a odôvodnenosť rozhodnutia súdu o neprípustnosti podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého na doživotie. Dovolací súd však ani pri tomto prieskume nemôže skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) a rovnako nemôže preskúmať právne posúdenie zisteného skutku ani samotný výrok o uloženom treste.
III. Dovolanie nemožno považovať za dôvodné, ak by ním namietané a dovolacím súdom zistené porušenie zákona nemohlo viesť ku zmene napadnutého rozhodnutia. Dovolanie by v takom prípade v konečnom dôsledku nemohlo byť úspešné a splniť ním sledovaný účel nápravy, ani ak by mu dovolací súd vyhovel, čím by stratilo procesnú povahu opravného prostriedku. Preto dovolací súd také dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por. 38
53. **Povinnosť mlčanlivosti advokáta. Podmienky výsluchu pôvodne podozrivého ako svedka** - I. Výnimka z povinnosti zachovávať mlčanlivosť ustanovená v § 23 ods. 9 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov a v § 129 ods. 3 Tr. por. sa týka zákonom uloženou povinnosťou *prekaziť prípravu alebo páchanie* trestného činu uvedeného v § 341 Tr. zák., ak sa advokát o tejto skutočnosti *dozvie* v súvislosti s výkonom advokácie. Ustanovenie § 36 ods. 3 veta druhá Tr. por. tým nie je dotknuté (t.j. ak ide o skutočnosti, ktoré sa advokát dozvedel pri samotnom výkone obhajoby, nie len v súvislosti s jej výkonom).
Povinnosť advokáta zachovávať mlčanlivosť však nie je obmedzená zákonom uloženou povinnosťou oznámiť *spáchanie* trestného činu uvedeného v § 340 Tr. zák., ak sa advokát o tejto skutočnosti *dozvedel* v súvislosti s výkonom advokácie. Splnenie povinnosti mlčanlivosti vyplývajúcej zo zákona o advokácii je v takom prípade okolnosťou vylučujúcou protiprávnosť v zmysle § 340 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. čo zodpovedá všeobecnému ustanoveniu § 28 ods. 1 Tr. zák.
II. Advokát nesmie byť podľa § 129 ods. 2 Tr. por. vypočúvaný o okolnostiach spáchania niektorého z trestných činov korupcie, ktorý mal byť spáchaný za účelom získania neoprávneného prospechu (protiprávnej výhody) pre obvineného, ktorého advokát obhajuje alebo obhajoval v trestnom konaní, ak sa mal advokát o dotknutých skutočnostiach dozvedieť v súvislosti s výkonom obhajoby a spáchanie trestného činu už nemožno prekaziť (§ 36 ods. 3 posledná veta, § 129 ods. 3 Tr. por.). Výsluch advokáta ako svedka je v takom prípade možný, len ak bol od povinnosti

zachovávať mlčanlivosť oslobodený klientom v zmysle § 23 ods. 2 zákona o advokácii, teda tým, v prospech ktorého má povinnosť mlčanlivosti v zmysle § 129 ods. 2 Tr. por.

III. Osobu zadržanú ako podozrivú zo spáchania trestného činu, ak podozrenie nebolo rozptýlené, možno v konaní vedenom pre dotknutý skutok (trestný čin) o jeho okolnostiach vypočúť ako svedka až po vyhotovení záznamu o dočasnom odložení vznesenia obvinenia policajtom s predchádzajúcim súhlasom prokurátora podľa § 205 ods. 1, ods. 2 Tr. por. 43

- 54. Právo na obhajobu a výsluch utajeného svedka. Obsah právnej vety odsudzujúceho rozsudku - I.** Obvinený, resp. jeho obhajca, musí mať vždy reálnu možnosť uplatniť právo na obhajobu a je len na ňom, či ho využije. Obvinený tak môže urobiť až potom, ako bol riadne upovedomený o čase a mieste vykonania výsluchu konkrétneho svedka. Iba všeobecné poučenie obvineného a jeho obhajcu o možnosti zúčastniť sa vyšetrovacích úkonov podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. por. nemožno považovať za dostatočné, lebo takéto poučenie nezohľadňuje povinnosť policajta, ktorá mu vyplýva z ustanovenia § 213 ods. 3 Tr. por., ani podmienky čítania zápisnice o výpovedi svedka (spoluobvineného), vyplývajúce z § 263 ods. 3, ods. 4 Tr. por. Tieto ustanovenia úzko súvisia a musia byť aplikované v jednote a nie izolovane.
- II.** Právo na spravodlivé súdne konanie je ústavným právom občana a nemožno ho obetovať účelovosti. Zásada vyjadrená aj čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v § 2 ods. 10 vete tretej Tr. por. vyžaduje, aby obvinený a ak má obhajcu, jeho obhajca mal primeranú a vhodnú príležitosť na výsluch a spochybnenie svedka proti obvinenému počas výpovede, aj v neskoršom štádiu. Ak zásady spravodlivého súdneho procesu požadujú, aby sa záujmy obhajoby vyvažovali záujmami svedkov alebo poškodených predvolaných svedčiť, je nevyhnutné, aby sa s dôkazmi získanými prostredníctvom utajovaných svedkov zaobchádzalo s výnimočnou opatrnosťou. Usvedčenie páchatel'a sa preto nemôže zakladať výhradne alebo v rozhodujúcej miere na výpovedi utajeného svedka.
- III.** Právna veta odsudzujúceho rozsudku musí obsahovať právne hodnotenie skutku aj z toho pohľadu, či ide o pokračovanie alebo opakovanie trestnej činnosti, nakoľko s tým úzko súvisí posúdenie súbehu trestných činov, prípadne ich vylúčenie, a ukládanie trestu podľa zásad uvedených v druhom diely druhej hlavy (§ 34 až § 44) Tr. zák. 51
- 55. Dokazovanie súvisiace so súhrnným trestom. Výrok rozsudku, ak sa čiastkový útok pokračovacieho trestného činu nestal - I.** Ak z okolností prejednávaneho prípadu a z prechádzajúcich odsúdení obžalovaného vyplýva potreba uloženia súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.), je súd povinný na hlavnom pojednávaní vykonať dokazovanie prečítaním podstatného obsahu spisov o prechádzajúcich odsúdeniach, aby aj negatívny záver súdu o tom, že súhrnný trest nemožno uložiť, mal oporu vo vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní a nevychádzal len zo všeobecných odborných znalostí a úvah súdu.
- II.** Ak pri posudzovaní pokračovacieho trestného činu súd dospeje k záveru, že sa niektorý čiastkový útok nestal, nemôže – vzhľadom na ustanovenie § 10 ods. 16 Tr. por. – rozhodnúť „iba“ o vypustení takéhoto čiastkového útoku zo skutku uvedeného v obžalobe, ale v tejto časti má rozhodnúť o oslobodení spod obžaloby z dôvodu, že sa čiastkový skutok nestal. 58
- 56. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. ako porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. - I.** „Potrebným súhlasom“ na trestné stíhanie treba rozumieť v zmysle § 9 ods. 1 písm. b/ Tr. por. aj rozhodnutie príslušného orgánu cudzieho štátu o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu a o vydání obvineného na trestné stíhanie za konkrétny skutok a trestný čin, ak sa obvinený zdržiaval v cudzine. Za iný trestný čin spáchaný pred vydaním obvinenej osoby, na ktorý sa európsky zatýkací rozkaz nevzťahuje, nesmie byť vydaná osoba stíhaná, odsúdená, ani nemôže byť obmedzená jej osobná sloboda.
- II.** Z ustanovenia § 31 ods. 2 písm. f/ zákona č.154/2010 Z.z. o európskom zatýkacom rozkaze je evidentné, že musí ísť o výslovné vzdanie sa uplatnenia zásady špeciality a v tomto zmysle musí byť vydaná osoba aj poučená. Za takéto vzdanie sa zásady špeciality nemožno považovať jej samotný súhlas s uzavretím dohody o vine a treste; ani v prípade, ak sa tohto konania zúčastní aj jej obhajca.

Uvedený súhlas s dohodou o vine a treste nemožno vykladať ani tak, že znamená konkludentné vzdanie sa práva na uplatnenie zásady špeciality.

III. Nepoučenie vydanej obvinenej osoby o možnosti a dôsledkoch vzdania sa práva na uplatnenie zásady špeciality je zásadným porušením práva obvineného na obhajobu, lebo sa mu neposkytla plná možnosť na ich uplatnenie a konanie viedlo k jeho odsúdeniu v trestnom stíhaní, ktoré bolo v zmysle § 9 ods. 1 písm. b/ Tr. por. neprípustné. 61

44.

STANOVISKO

trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. decembra 2012, sp. zn. Tpj 43/2012, na zjednotenie výkladu zákona v otázke aplikácie ustanovenia § 50 ods. 4 vety druhej, ods. 5 Trestného zákona o ponechaní podmieneného odsúdenia v platnosti a o súčasnom predĺžení skúšobnej doby podmieneného odsúdenia v zmysle ods. 4 písm. b/ uvedeného ustanovenia:

„Rozhodnutie podľa § 50 ods. 4 písm. b/ Trestného zákona o ponechaní podmieneného odsúdenia v platnosti a súčasne o primeranom predĺžení skúšobnej doby môže súd urobiť len v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, o ktoré ide.

Lehota predĺženej skúšobnej doby začína plynúť dňom, ktorý nasleduje po uplynutí posledného dňa skúšobnej doby, ktorá sa predĺžila“.

Predseda trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „NS SR“) na základe podnetu predsedu trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Trenčíne z 11. mája 2012, číslo Spr 137/2011-82, podľa § 21 ods. 3 písm. b/ zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších predpisov zistil, že v rozhodnutiach Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2 Tos 18/2012 na strane jednej a sp. zn. 3 Tos 35/2012 na strane druhej, je rozdielny výklad ustanovenia § 50 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. o možnom výnimočnom ponechaní podmieneného odsúdenia v platnosti a súčasnom primeranom predĺžení skúšobnej doby podmieneného odsúdenia. Konkrétne:

A.

Krajský súd v Trenčíne uznesením zo 7. mája 2012, sp. zn. 3 Tos 35/2012, o sťažnosti odsúdeného J.R. proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo 6. februára 2012, sp. zn. 1T 214/2008, rozhodol tak, že podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

V odôvodnení uznesenia krajský súd najmä uviedol, že uvedeným uznesením okresný súd rozhodol na verejnom zasadnutí (§ 419 ods. 1 Tr. por.) tak, že podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. sa odsúdený J.R. neosvedčil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, ktoré mu bolo uložené rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T 214/2008-98 zo 6. mája 2009, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 To 49/2009-105 zo 17. augusta 2009 a uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, výkon ktorého bol podmienenčne odložený na 24 mesiacov, vykoná. Podľa § 50 ods. 8 a § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. pre výkon trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti uzneseniu okresného súdu podal odsúdený sťažnosť, v dôsledku čoho krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj správnosť konania, ktoré napadnutému rozhodnutiu prechádzalo a zistil, že podaná sťažnosť je opodstatnená. Krajský súd považoval rozhodnutie prvostupňového súdu o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia – v dôsledku spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, za čo mu bola uložená pokuta 10 (desať) eur – za príliš tvrdé, vzhľadom na malicherný spor o možnej dlžobe a správanie sa poškodenej strany. Preto napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, zväžiac „aj postup podľa § 50 ods. 5 Tr. zák.“. Zmysel naznačeného postupu explicitne neskôr vyjadril v odôvodnení iného uznesenia (sp. zn. 3 Tos 109/2012 z 24. októbra 2012) v ktorom uviedol: „Pre úplnosť je potrebné dodať, že krajský súd zvažoval aj rozhodnutie o predĺžení skúšobnej doby v zmysle § 50 ods. 4 písm. b/, čo však vzhľadom na nejednotné stanoviská odvolacích senátov, pokiaľ sa týka otázky, či je možné predĺžiť v takýchto prípadoch skúšobnú dobu aj po jej uplynutí nepoužil“.

Predseda trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Trenčíne v podnete na zaujatie stanoviska trestnoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tiež uviedol, že časť sudcov rozšíreného trestnoprávneho kolégia zaujala názor, že predĺžiť skúšobnú dobu podmieneného odsúdenia je možné len vtedy, ak táto skúšobná doba ešte neskončila.

B.

Ďalšia časť sudcov zaujala podľa citovaného podnetu predsedu trestnoprávneho kolégia krajského súdu stanovisko, že je možné predĺžiť skúšobnú dobu podmiennečného odsúdenia aj v prípadoch, ak táto už skončila. Tento názor vychádza zo znenia návetia § 50 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého je výnimočne možno, vzhľadom na okolnosti prípadu, ponechať podmiennečné odsúdenie v platnosti, pričom zákon výslovne neurčuje dobu, kedy sa môže takto rozhodnúť. V praxi však ide o dobu jedného roka po skončení plynutia skúšobnej doby (§ 50 ods. 5 Tr. zák.). V zmysle tohto názoru postupoval vo veci sp. zn. 2 Tos 18/2012, v ktorej o sťažnosti odsúdeného B.V. proti uzneseniu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou z 10. januára 2012, sp. zn. 2T 29/2009, rozhodol tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného rozhodnutím z 8. marca 2012 podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol. V odôvodnení uznesenia krajský súd najmä uviedol, že vzhľadom na skutočnosti uvedené v odôvodnení napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa aj krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, pokiaľ podľa § 50 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. ponechal v platnosti podmiennečné odsúdenie s predĺžením skúšobnej doby o jeden rok je správne a zákonné.

Na odstránenie rozdielneho výkladu dotknutých ustanovení zákona navrhol predseda trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR podľa § 21 ods. 4 písm. b/ zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších predpisov, podľa príslušného ustanovenia Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2011 a podľa § 14 ods. 2 Rokovacieho poriadku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky trestnoprávnemu kolégiu, aby zaujalo stanovisko na zabezpečenie jednotného výkladu relevantných ustanovení druhej vety § 50 ods. 4, § 50 ods. 4 písm. b/ a § 50 ods. 5 Tr. zák.

Súčasne predseda trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu podľa čl. 15 ods. 3 Rokovacieho poriadku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky požiadal o písomné vyjadrenie k posudzovaným otázkam všetky krajské sudy, Špecializovaný trestný súd v Pezinku, Ústavný súd SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Generálnu prokuratúru SR, Ministerstvo vnútra SR, Akadémiu policajného zboru v Bratislave, Slovenskú advokátsku komoru, Právnickú fakultu UK v Bratislave, UMB v Banskej Bystrici, UPJŠ v Košiciach, Paneurópsku vysokú školu v Bratislave, aj katedru trestného práva Trnavskej univerzity v Trnave.

Vyjadrenia súdov a inštitúcií, ktoré žiadosti o písomné vyjadrenie vyhovelí, vyústili do záveru, že zákonu zodpovedá právny názor naznačený v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne uvedené pod písmenom „A“.

Krajský súd v Trenčíne, ako predkladateľ podnetu na zaujatie stanoviska, sa podrobnejšie nevyjadril.

Na zasadnutí 10. decembra 2012 trestnoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo jednomyselný záver vyjadrený v právnej vete tohto stanoviska z nasledovných dôvodov:

Podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a riadne vykonal iné uložené sankcie a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmiennečný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmiennečné odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad,
- b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1, alebo
- c) ustanoviť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

Zo slov uvedených v druhej vete citovaného ustanovenia „výnimočne môže súd ... ponechať podmiennečné odsúdenie v platnosti“ vyplýva, že podmiennečné odsúdenie musí v čase rozhodovania prebiehať, t.j. ešte musí plynúť lehota ustanovenej skúšobnej doby, čo zároveň znamená, že táto pôvodne určená skúšobná doba ešte neskončila.

Z logického a gramatického výkladu ďalšej časti vety § 50 ods. 4 Tr. zák. „...a súčasne môže – b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu ...“ je evidentné, že ide o predĺženie tej plynúcej skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, ktoré (súčasne) bolo ponechané v platnosti. A v „platnosti“ možno ponechať len tú skúšobnú dobu, ktorá ešte neuplynula.

Na obhájenie právneho názoru vysloveného v rozhodnutí uvedenom pod bodom „B“ nemožno úspešné argumentovať ani ustanovením § 50 ods. 5 Tr. zák., podľa ktorého „ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil“, lebo jeho akceptácia sa prieči logickému, gramatickému a historickému výkladu (pozri R.č. 56/79) ustanovenia § 50 ods. 4, ods. 5 Tr. zák. To tiež znamená, že v § 50 ods. 5 Tr. zák. uvedenej ročnej lehote možno nerozhodnúť alebo rozhodnúť o osvedčení sa alebo o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe, výkone trestu a zaradení odsúdeného do ústavu na výkon trestu.

Skúšobná doba ustanovená pri podmienenom odsúdení začína plynúť dňom, ktorý nasleduje po dni právoplatnosti príslušného rozsudku (§ 63 ods. 3 Tr. por.) a skončí uplynutím posledného dňa tejto lehoty (§ 63 ods. 4 Tr. por.) Z tohto potom vyplýva, že právoplatným uznesením súdu ustanovené predĺženie skúšobnej lehoty začína plynúť dňom, ktorý nasleduje po poslednom dni pôvodnej skúšobnej doby a skončí uplynutím posledného dňa predĺženej skúšobnej doby. Tým sa zároveň vytvára kontinuita (jednota) skúšobnej doby v ktorej bude súd skúmať správanie sa odsúdeného z hľadiska ustanovenia vety prvej § 50 ods. 4 Tr. zák., t.j. či odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život, vykonal iné uložené sankcie a plnil uložené obmedzenia a povinnosti.

V prípade, že by súd rozhodol podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. po uplynutí pôvodne stanovenej skúšobnej doby, nemohol by napr. prihliadať na prípadné poklesky podmiennečne odsúdeného, ktorých by sa dopustil po skončení pôvodnej skúšobnej doby do právoplatnosti rozhodnutia podľa § 50 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. o predĺžení skúšobnej doby. Pritom podľa názoru vyjadreného pod písmenom „B“ tohto stanoviska by táto „hluchá“ lehota mohla trvať až jeden rok (v zmysle § 50 ods. 5 Tr. zák.) Konkrétne napr. v prípade rozhodnutia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou vo veci sp. zn. 2T 29/2009, to bolo napr. skoro 6 mesiacov a v prípade Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 2T 171/2008, skoro 5 mesiacov. Treba mať na zreteli, že pri rozhodovaní podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. možno prihliadať len na to, či podmiennečne odsúdený viedol riadny život a vyhovel uloženým obmedzeniam a povinnostiam v skúšobnej dobe. Tiež preto musí predĺžená skúšobná doba bezprostredne nadväzovať na pôvodnú skúšobnú dobu, bez akéhokoľvek medziobdobia.

Uvedené závery rovnako platia aj v prípadoch podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom - § 52 ods. 1 Tr. zák., aj v prípadoch podmieneného odkladu výkonu trestu a podmieneného odkladu výkonu trestu s probačným dohľadom v zmysle § 119 ods. 2 Tr. zák. u mladistvých.

---

45. R O Z H O D N U T I E

I. Prednosť pred zákonom v prípade zabezpečenia väčšieho rozsahu ústavných práv a slobôd v zmysle čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky neznamena, že zákon musí ustanovenia medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách preberať mechanicky a bez bližších podmienok pre rôzne kategórie jeho úpravou pokrytých prípadov, ak je zachovaná podstata a zmysel dotknutého práva.

Ak zákon v ustanovení § 81 ods. 1 veta druhá Tr. por. u obvineného, ktorý je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, podmieňuje možnosť nahradit' väzbu peňažnou zárukou, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu, nie sú touto úpravou narušené garancie práv obvineného v zmysle čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Prepustenie obvineného z väzby alebo jeho ponechanie na slobode nahradením väzby prostriedkom prípustným podľa vnútroštátneho práva, ktorý je miernejší ako obmedzenie osobnej slobody (§ 80 a 81 Tr. por.) a ktorý je zároveň spôsobilý zabezpečiť účel väzby, je možnosťou, ale nie právom obvinenej osoby, ktorej sloboda je alebo má byť obmedzená. Pri rozhodovaní musí súd zvažovať, či nahradenie väzby preváži nad dôvodnou obavou vyjadrenou v ustanoveniach § 71 ods. 1 písm. a/ až c/ Tr. por.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. októbra 2012, sp. zn. 2 Tost 32/2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil uznesenie sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu z 18. septembra 2012, sp. zn. Tp 7/2012 a podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obv. J.V. o prepustenie z väzby zamietol. Podľa § 81 ods. 1 Tr. por. zároveň vyslovil, že peňažnú záruku zloženú rodičmi obv. J.V – EV. a J.V. starším neprijíma.

Z o d ô v o d n e n i a :

Napadnutým uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu výrokom I. na základe žiadosti obvineného V. podľa § 81 ods. 1 Tr. por. prijal peňažnú záruku vo výške 10 000 eur zloženú rodičmi obvineného a menovaného prepustil z väzby na slobodu.

Výrokom II. uložil obvinenému povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu zmenu miesta bydliska.

Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor).

V odôvodnení sťažnosti namieta, že sudca pre prípravné konanie považuje podmienku uvedenú v § 81 ods. 1 veta druhá Tr. por. za rozpornú s čl. 5 ods. 3 veta druhá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ďalej poukazuje na dôvodné a pretrvávajúce podozrenie zo spáchania závažnej trestnej činnosti, v nadväznosti na čo nie je väzba nahraditeľná peňažnou zárukou a obmedzením spočívajúcim v povinnosti obvineného hlásiť zmenu miesta bydliska. V tejto súvislosti poukazuje na väzobné stíhanie spoluobvinených a dôkaznú situáciu, ktorá vyznieva v neprospech obvinených, vrátane J.V. Navrhuje, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie zrušil, žiadosť o prepustenie z väzby zamietol a peňažnú záruku neprijal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) vec preskúmal v rozsahu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. a zistil, že sťažnosť je dôvodná.

Sudca pre prípravné konanie skutočne aplikoval čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako ustanovenie poskytujúce širší rozsah práv než § 81 ods. 1 Tr. por. (vzhľadom k druhej vete tohto ustanovenia) a takto postupoval v zmysle čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Nejde však o právne správny postup.

Prednosť pred zákonom v prípade zabezpečenia väčšieho rozsahu ústavných práv a slobôd v zmysle čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky neznamená, že zákon musí ustanovenia medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách preberať mechanicky a bez bližších podmienok pre rôzne kategórie jeho úpravou pokrytých prípadov, ak je zachovaná podstata a zmysel ochrany dotknutého práva.

Vo vzťahu k ustanoveniu čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a inštitútom nahradenia väzby podľa § 80 a § 81 Trestného poriadku to znamená, že označenému ustanoveniu Dohovoru by nezodpovedalo, ak by pre určitú kategóriu trestných činov alebo pre určitý väzobný dôvod bola náhrada väzby zákonom ustanovenou garanciou úplne vylúčená (nie zákonom určenými kritériami podmienená).

Ak sa však možnosť prepustenia na slobodu pri náhrade väzby diferencuje jednak liberálnejšími všeobecnými podmienkami, a jednak potrebou splnenia (navyše) aj podmienky výnimočných okolností prípadu pri stíhaní obvineného pre obzvlášť závažný zločin (§ 80 ods. 2 veta tretia, § 81 ods. 1 veta druhá Tr. por.), je takáto osobitná podmienenosť vecne odôvodnená charakterom deliktu, ktorý je predmetom konania, a teda legitímna a proporcionálna. Pokiaľ podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru prepustenie sa môže podmieniť zárukou, je potrebné túto možnosť interpretovať diferencovane, teda ako možnosť ustanoviť rozdielne zákonné podmienky náhrady väzby pre určité kategórie trestných činov.

Danosť výnimočných okolností prípadu v zmysle skôr označených ustanovení Trestného poriadku materiálne určuje (posúva, sprísňuje) východisko úvah o možnosti náhrady väzby.

Materiálne kritérium je pri zvažovaní eliminovania existujúcich dôvodov väzby zákonom ustanovenou garanciou prítomné vždy (sudca vždy musí rozhodnúť, či je náhrada väzby podľa okolností prípadu možná). Ak sa však vedie konanie pre obzvlášť závažný zločin, je pozitívny záver o nahradení väzby zo zákona prísnejšie (a špecificky) determinovaný.

Pre situáciu zodpovedajúcu prejednávanej veci teda platí:

Ak zákon v ustanovení § 81 ods. 1 veta druhá Tr. por. u obvineného, ktorý je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, podmieňuje možnosť nahradiť väzbu peňažnou zárukou výnimočnými okolnosťami prípadu, sú touto úpravou splnené garancie práv obvineného v zmysle čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor). Ide o materiálne kritérium náhrady väzby v konaní vedenom proti obvinenému pre obzvlášť závažný zločin, ktoré nevyvoláva nepoužiteľnosť dotknutého ustanovenia zákona z dôvodu prednostnej aplikácie Dohovoru v zmysle čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. To platí aj pre aplikáciu § 80 ods. 2 veta tretia Trestného poriadku.

Prepustenie obvineného V. pri nahradení väzby peňažnou zárukou je teda podmienené výnimočnými okolnosťami prípadu. V nadväznosti na to je potrebné súhlasiť so sťažnosťou prokurátora, že také okolnosti v prejednávanej veci nemožno konštatovať, a to ani z hľadiska osoby obvineného, ani z hľadiska trestnej činnosti, ktorá je predmetom vzneseného obvinenia.

Naviac, aj bez ohľadu na vyššie uvedené, teda ani ak by nešlo o obvinenie pre obzvlášť závažný zločin, na prepustenie spojené s nahradením väzby nemá obvinený právny nárok (ako sa to konštatuje aj v odôvodnení napadnutého uznesenia). Prijatie záruky rozhodnutím súdu alebo sudcu pre prípravné konanie je vždy materiálne podmienené nahraditeľnosťou väzby v konkrétnom prípade (a konkrétne určenou zárukou).

S napadnutým uznesením je potrebné súhlasiť aj v tom, že sú dané väzobné dôvody z hľadiska podozrenia zo spáchania trestnej činnosti, pre ktorú bolo vznesené obvinenie, ako aj z hľadiska konkrétnych skutočností vyvolávajúcich dôvodnú obavu z pokračovania v páchaní trestnej činnosti v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Vykonané dôkazy predmetné podozrenie nerozptýlili a toto podozrenie vyznieva aj v tom smere, že by mohlo dôjsť k ďalšiemu páchaniu trestnej činnosti rovnakého druhu, pre akú bolo vznesené obvinenie, a to na účel zabezpečovania si finančných prostriedkov obvineným pri nedostatku ich iných zdrojov, s využitím kontaktov rozvetvenej skupiny organizovaného zločinu (činnosť ktorej vznesené obvinenie predpokladá).

Čo sa týka možnosti nahradiť väzbu kauciou vo výške 10 000 eur, zloženou rodičmi obvineného, ktorej zdrojom je podľa priložených dokladov pôžička, napadnuté uznesenie odôvodňuje jej prijatie ako sumy zodpovedajúcej majetkovým pomerom jej zložiteľa a ktorá pre prípad jej straty predstavuje ujmu, prevažujúcu nad obavou z konania obvineného uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Voči takému záveru však vyjadruje najvyšší súd výhrady. Závažnosť trestnej činnosti, z ktorej je obvinený podozrivý a výška použiteľných trestných sadziieb podľa vzneseného obvinenia nevytvára u osoby obvinenej z členstva v exponovanej zločineckej skupine hodnoverný predpoklad upustenia od možných kriminálnych aktivít, a to z dôvodu hrozby finančnej straty rodičov vo vzťahu ku nim zapožičaným prostriedkom.

Na základe uvedeného teda najvyšší súd postupoval podľa ustanovení uvedených vo výroku tohto uznesenia.

Na tomto podklade najvyšší súd napadnuté uznesenie zrušil a žiadosť obvineného o prepustenie z väzby (za ktorú sa v zmysle § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. považuje aj žiadosť o nahradenie väzby) zamietol, keďže dôvody preventívnej väzby naďalej pretrvávajú. V tomto smere je potrebné akceptovať priestor pre postup vo väzobne vedenom prípravnom konaní, vytvorený uznesením najvyššieho súdu o predĺžení lehoty väzby z 11. júla 2012.

Zároveň najvyšší súd rozhodol o neprijatí majetkovej záruky zloženej rodičmi obvineného.

Uznesenie sudcu pre prípravné konanie bolo zrušené ako celok, teda aj vo výroku II. tohto rozhodnutia (ktorým bolo obvinenému uložené obmedzenie uvedené v § 81 ods. 1 veta druhá Tr. por.).

46.
ROZHODNUTIE

Pod pojmom „skutok“ treba rozumieť udalosť vo vonkajšom svete vyvolanú aktívnym alebo pasívnym prejavom vôle páchatel'a (t.j. konaním), ktoré sa stáva trestným činom, ak vyčerpáva znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona.

Ak v priamej príčinnej súvislosti boli dvoma rôznymi, kvalitatívne odlišnými, aj keď v rovnakom časovom období vykonanými konaniami páchatel'a spôsobené dva rôzne následky, ide o viacčinný súbeh (reálnu konkurenciu) trestných činov. Preto v prípade zvedenia a zjednania ženy na vykonávanie prostitúcie a koristenia z nej páchatel'om ide o odlišné konanie od jeho ďalšieho konania spočívajúceho vo vyhrážaní sa tejto žene usmrtením, ak inej osobe také (t.j. v kupliarstve spočívajúce) konanie páchatel'a, ako aj vlastnú prostitúciu, oznámi, a teda ide o viacčinný (rôznorodý) súbeh trestných činov kupliarstva (§ 367 Tr. zák.) a vydierania (§ 189 Tr. zák.).

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2012, sp. zn. 2 Tdo 37/2012).

Vyššie uvedeným uznesením Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obv. K.M. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 10. septembra 2009, sp. zn. 5 To 32/2009, podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Z o d ô v o d n e n i a:

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre (ďalej len krajský súd) podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Komárno zo 16. apríla 2009, sp. zn. 14 T 8/2008 a obžalovaného K.M. s použitím § 322 ods. 3 Tr. por. uznal za vinného, že

1.

v presne nezistenom čase v mesiacoch august až október roku 2007 v Komárne zviedol a zjednal k vykonávaniu prostitúcie B.P., Ž.M. a S.T., hoci vedel, že B.P. a S.T. nedovŕšili vek 18 rokov a Ž.M. vek 15 rokov, pričom poškodené prostitúciu vykonávali denne v meste K. a v okolí mesta K. a polovicu peňazí, ktoré takto zarobili, mu na jeho žiadosť odovzdávali a zároveň B.P. hrozbou, že jej ublíži na zdraví, nútil vykonávať prostitúciu podľa jeho predstáv,

2.

v presne nezistenom čase koncom mesiaca september alebo začiatkom mesiaca október roku 2007 v meste K. sa poškodenej Ž.M. vyhrážal, že ju dá zastreliť, ak sa niekto od nej dozvie o skutku uvedenom v bode 1/,

Takto uznal krajský súd obžalovaného za vinného

v bode 1/:

- zo zločinu kupliarstva podľa § 367 odsek 1, odsek 2 (§ 138 písmeno d/, písmeno j/), odsek 3 (§ 139 odsek 1 písmeno a/), odsek 4 písmeno c/ Tr. zák.

v bode 2/:

- zo zločinu vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ (§ 139 odsek 1 písmeno a/) Tr. zák.

Za to mu krajský súd uložil:

Podľa § 367 odsek 4 Tr. zák. a § 43 Tr. zák., s použitím § 41 odsek 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody 11 (jedenásť) rokov a 7 (sedem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd zároveň podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného M. zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie obvinený písomným podaním obhajcu, doručeným Okresnému súdu Komárno 15. júna 2011 (po ustanovení obhajcu na základe pôvodného dovolacieho podania obvineného doručeného Okresnému súdu Komárno 28. marca 2012).

Ako právny dôvod dovolania označil obvinený dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

V dôvodoch cituje ustanovenia čl. 50 ods. Ústavy Slovenskej republiky, ustanovenia § 2 ods. 10, § 314 Tr. por. a § 41 ods. 3 a § 122 ods. 10 Tr. zák.

Ďalej argumentuje:

„Vychádzajúc z uvedeného práva na obhajobu, prvostupňový aj odvolací súd zásadným spôsobom porušil právo obžalovaného na obhajobu, keď úplne ignoroval a nevykonal dôkazy navrhnuté obžalovaným a nevykonal dôkazy svedčiace v jeho prospech.

V tejto súvislosti poukazujem na výpoveď svedkyne B.P., ktorá na pojednávaní konanom dňa 9. októbra 2008 vypovedala v prospech obžalovaného (odsúdeného), z ktorého dôvodu prvostupňový súd hodnovernosť jej výpovede spochybnil a nariadil znalecké dokazovanie za účelom zistenia vierohodnosti jej výpovede. Inak súd postupoval v prípade dôležitej svedkyne Ž.M., ktorá keď sa na pojednávanie dňa 9. októbra 2008 ani dňa 11. decembra 2008 nedostavila. Súd od jej výsluchu upustil aj napriek tomu, že neboli odstránené podstatné rozpory v tvrdeniach týchto svedkýň a návrh na ich konfrontáciu ako dôkaz zamietol. Taktiež zamietol návrh na zistenie hodnovernosti a vierohodnosti výpovede tejto svedkyne, čím bolo porušené ustanovenie § 2 ods. 10 Tr. por.

Postupom prvostupňového súdu aj súdu odvolacieho pred vynesení rozsudku bol porušený zákon v ust. § 314 Tr. por. tým, že obžalovanému (odsúdenému) nebolo doručené odvolanie okresnej prokurátorky pred termínom verejného zasadnutia tak, aby mal dostatok času na prípravu. Tým bolo znemožnené právo odsúdeného vyjadriť sa k nemu.

S poukazom na § 122 ods. 10 a § 41 ods. 3 Tr. zák., odsúdený v súvislosti s odsúdením rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 3T 155/2005, ktorý nadobudol právoplatnosť rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To 42/2007 zo dňa 4. apríla 2008, je toho názoru, že napadnutými rozsudkami došlo k porušeniu § 122 ods. 10 Tr. zák., keď súdy jeho konanie neposúdili ako pokračovanie toho istého trestného činu a trestnosť všetkých čiastkových útokov neposúdili ako jeden trestný čin a trest neuložili podľa § 41 ods. 3 Tr. zák.“

Finálne obvinený navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti výrokov napadnutých rozsudkov a správnosti postupu konania, ktoré rozhodnutiam predchádzalo, vyslovil rozsudkom porušenie zákona v ust. § 2 ods. 10 Tr. por., § 314 Tr. por. a § 122 ods. 10 Tr. zák., súčasne napadnuté rozsudky zrušil a prikázal súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Okresná prokurátorka Komárno sa k dovolaniu vyjadrila nasledovne:

„Po oboznámení sa s obsahom dovolania odsúdeného mám za to, že v predmetnej veci nie sú dané odsúdeným tvrdené dôvody dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/, písm. h/ Tr. por., pretože k porušeniu jeho práva na obhajobu nedošlo, resp. preto, lebo trest mu nebol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby a nenastala ani situácia, že by mu bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Čo sa týka tvrdenia odsúdeného, že k zásadnému porušeniu jeho práva na obhajobu došlo tým, že neboli vykonané odsúdeným navrhované dôkazy, resp. že vykonané dôkazy súd vyhodnotil nesprávne, ako aj tým, že mu nebolo doručené odvolanie prokurátora v takom časovom predstihu, aby mal dostatok času zaujať k nemu stanovisko, poukazujem na to, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je vymedzený najmä ako porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, ku ktorému v predmetnej veci nedošlo.

Mám za to, že v predmetnej veci nie je daný ani odsúdeným tvrdený dôvod dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., pretože trest mu bol uložený v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby a právna kvalifikácia zistených skutkov ako dvoch zločinov s nadväzujúcimi trestnými sadzbami uvedenými v Trestnom zákone pripúšťajú výlučne uloženie trestu odňatia slobody (§ 34 ods. 6 Tr. zák.).

Poznamenávam, že tvrdenie odsúdeného, že skutky, pre ktoré bol právoplatne odsúdený rozsudkami Okresného súdu Komárno sp. zn. 14T 8/2008 zo dňa 16. apríla 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Nitra sp. zn. 5To 32/2009 zo dňa 10. septembra 2009 spáchané v období augusta až októbra 2007, sú dielčiami (pozn. správne „čiasťovými“) útokmi pokračujúceho (správne: „pokračovacieho“) trestného činu spáchaného v období rokov 2004 až 2005, pre ktorý už bol K.M. odsúdený skoršími rozsudkami označených súdov, nemá oporu v platnej právnej úprave, pretože ust. § 122 ods. 10 Tr. zák. treba uplatňovať v spojení s ust. § 122 ods. 13 Tr. zák., podľa ktorého ak obvinený pokračuje v konaní, pre ktoré je stíhaný, aj po oznámení vznesenia obvinenia, posudzuje sa také konanie od tohto procesného úkonu ako nový skutok.

Poukazujem aj na rozhodnutie R 52/1971, podľa ktorého ak bol trestný čin spáchaný po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa, nejde o súbeh, a teda je vylúčené uloženie súhrnného trestu v zmysle § 35 ods. 2 Tr. zák. (č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov), aj keď bol tento rozsudok v ďalšom konaní zrušený a nový odsudzujúci rozsudok súd prvého stupňa vyhlásil až po spáchaní trestného činu, za ktorý sa ukladá trest.

Hoci K.M. bol aj v skoršom konaní odsúdený pre trestný čin kupliarstva podľa § 204 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, a to rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 3T 155/05 zo dňa 15. decembra 2005, tento rozsudok bol v odvolacom konaní zrušený a ďalší prvostupňový rozsudok zo dňa 23. októbra 2007 nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu Nitra, sp. zn. 2To 42/07 zo dňa 4. apríla 2008.

Z týchto dôvodov navrhujem, aby dovolací súd uznesením vec odmietol v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por.“

Najvyšší súd ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) dovolanie predbežne preskúmal podľa § 378 Tr. por. a zistil, že nie je dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. a/, písm. b/ alebo písm. d/ až písm. f/ Tr. por. Zároveň však už pri predbežnom prieskume zistil, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Námietky voči postupu v konaní:

Svedkyňa M. súd vypočul na hlavnom pojednávaní 15. mája 2008.

Okolnosť, že následne mienil vykonať konfrontácie medzi svedkyňami M., P. a T, čo bolo zápisnične konštatované pri odročení hlavného pojednávania 15. mája 2008, a že od tohto zámeru upustil, čo zápisnične konštatoval na hlavnom pojednávaní 11. decembra 2008, nie je preskúmateľná v dovolacom konaní.

To platí i o okolnosti, že súd procesne relevantným spôsobom odmietol vykonať dokazovanie znaleckým vyšetrením duševného stavu svedkyne M.

Keďže dovolací súd nemôže skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.), nemôže ani skúmať, prečo súd ustálil skutkový stav na základe v konaní vykonaných dôkazov a nevykonal aj ďalšie dôkazy, a to či už z vlastnej iniciatívy (§ 2 ods. 11 Tr. por.), alebo na návrh strán. Povinnosťou súdu je o dôkaznom návrhu strany rozhodnúť, k čomu v preskúmvanej veci došlo (k tejto problematike pozri napr. rozhodnutie č. 7 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1 /2011).

Pokiaľ ide o doručovanie odvolania prokurátora obžalovanému pred rozhodovaním odvolacieho súdu:

Toto odvolanie bolo obžalovanému doručené 18. mája 2009 a vyjadril sa k nemu podaním z 19. mája 2009. Obhajkyňa obžalovaného bolo odvolanie prokurátora doručené 22. mája 2009. Keďže verejné zasadnutie odvolacieho súdu bolo vykonané 10. septembra 2009, mal obžalovaný dostatok času na vyjadrenie sa k odvolaniu protistrany, čo aj učinil.

Pôvodné podanie obvineného, ktoré nebolo v rozpore s ustanovením § 373 ods. 4 Tr. por. podané prostredníctvom obhaju, namietalo v odôvodnení ohľadom tejto tvrdenej vady konania okolnosti, týkajúce sa predchádzajúceho konania proti obvinenému – rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 4. apríla 2008, sp. zn. 2 To 42/2007.

V žiadnom z namietaných prípadov teda nedošlo k porušeniu práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), ani k splneniu iného dovolacieho dôvodu.

Námietky voči aplikácii hmotnoprávných ustanovení (použitiu ustanovení Trestného zákona):

Neopodstatnenosť týchto námietok, tak ako sú vecne špecifikované v dovolaciach podaniach, je argumentačne zodpovedaná už v odôvodnení napadnutého rozsudku, rovnako tak aj vo vyjadrení prokurátora k dovolaniu.

Nepostačuje však odôvodnenie rozlíšenia medzi jednočinným a viacčinným súbehom trestných činov v rozsahu, v ktorom je obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Okolnosť, že konaním páchatel'a boli zasiahnuté dva rôzne trestnoprávne relevantné objekty, chránené dvoma rôznymi ustanoveniami osobitnej časti Trestného zákona (spôsobené dva rôzne následky), je charakteristická aj pre jednočinný súbeh trestných činov.

Z hľadiska riešenia v príslušnom smere relevantnej otázky je podstatné, že oba dotknuté následky sú v priamej príčinnej súvislosti vyvolané dvoma rôznymi, kvalitatívne odlišnými, aj keď v rovnakom časovom období vykonanými konaniami páchatel'a.

Ide teda jednak o aktivity zamerané na výkon prostitúcie osobami, uvedenými v popise skutku 1/ výroku rozsudku krajského súdu, a jednak o vyhrážanie sa usmrtením jednej z týchto osôb (poškodenej M.), ak vykonávanie prostitúcie a získavanie žien na takú činnosť vyzradí.

Zvedenie a zjednanie ženy k vykonávaniu prostitúcie a koristenie z nej páchatel'om je odlišným konaním od ďalšieho jeho konania spočívajúceho vo vyhrážaní sa tejto žene usmrtením, ak inej osobe také (teda skôr uvedené, v kupliarstve spočívajúce) konanie páchatel'a, ako aj vlastnú prostitúciu, oznámi.

Odlišný je aj napadnutý objekt, v prvom prípade spočívajúci v porušení zákonného zákazu kupliarstva (§ 367 ods. 1 Tr. zák.), a v druhom prípade spočívajúci v zásahu do osobnej slobody poškodenej, súčasťou ktorej je možnosť iným osobám oznámiť okolnosti výkonu vlastnej prostitúcie a aktivity kupliara vo vzťahu k tejto činnosti, čo je sankcionované ustanovením § 189 ods. 1 Tr. zák.

Ide teda o dva trestné činy – kupliarstvo podľa § 367 Tr. zák. a vydieranie podľa § 189 Tr. zák., spáchané dvoma skutkami. V závislosti od okolností podmieňujúcich použitie vyššej trestnej sadzby pri trestnom čine kupliarstva potom môže byť aktuálne zvýšenie trestnej sadzby podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. (trestný čin vydierania je zločinom už v prvom odseku ustanovenia § 189 Tr. zák.).

Konkrétne v posudzovanom prípade ide o dva úmyselné zločiny, spáchané dvoma skutkami, z čoho rezultuje použitie asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. pri ukladaní trestu.

Tento trest bol potom v súlade so zákonom uložený v rámci sadzby ustanovenej na prísnejšie trestný z oboch zbíhajúcich sa trestných činov (7 až 12 rokov odňatia slobody - § 367 ods. 4 Tr. zák.), upravenej podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., a to na spodnej hranici tejto sadzby.

Nemožno aplikovať odsek 3 naposledy označeného ustanovenia a uložiť spoločný trest vo vzťahu k odsúdeniu obvineného rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo 4. apríla 2008, sp. zn. 2 To 42/2007. Dôvodom je okolnosť, že (ako na to poukazuje vo vyjadrení k odvolaniu prokurátor), jednota predchádzajúceho skutku bola prerušená oznámením vznesenia obvinenia pre dotknutú trestnú činnosť, k čomu došlo 14. januára 2005 (č.l. 7 vyšetrovacieho spisu ÚJKP Komárno ČVS/orp-499/OBK-KN-2004-Fu), a to v zmysle § 89 ods. 20 Tr. zák. v znení účinnom pred 1. januárom 2006.

Správne nebol v preskúmvanej veci ukladaný ani súhrnný trest (§ 42 Tr. zák.), keďže (ako na to opäť poukazuje vo svojom vyjadrení k dovolaniu prokurátor), prvý, neskôr zrušený odsudzujúci rozsudok v tejto veci

(Okresný súd Komárno, sp. zn. 3 T 155/2005) bol vyhlásený už 15. decembra 2005, teda pred spáchaním prejednávanej trestnej činnosti.

Ani v tomto smere teda nebol splnený dovolací dôvod, a to v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ alebo písm. h/ Tr. por., ani v zmysle iného písmena tohto ustanovenia.

Tým je vyčerpaný rozsah dovolacích námietok (§ 374 ods. 1 Tr. por.) v obsahu odôvodnenia tohto uznesenia, a to s voči dovolaniu negatívnym záverom. Dovolací súd sa nezaoberal inými chybami napadnutého rozhodnutia v dôsledku použitia ustanovenia § 385 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.

Na základ uvedeného najvyšší súd dovolanie obvineného M. odmietol ako zrejme nedôvodné podľa § 382 písm. c/ Tr. por., konajúc na neverejnom zasadnutí nariadenom podľa § 381 Tr. por.

47.

ROZHODNUTIE

I. Pri relevantných poznatkoch o podozrení zo spáchania alebo aktuálneho páchania trestného činu, ktorými polícia disponuje v dostatočnom časovom predstihu, vzniká povinnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní podľa Trestného poriadku. V takom prípade možno dôkaz pre trestné konanie získať len trestnoprocesným postupom. Ak však poznatky o trestnej činnosti nie sú polícii dostatočne vopred známe, môže byť výsledok zákonného postupu pri služobnom zákroku (§ 9 ods. 3 zákona o Policajnom zbore) dôkazom v trestnom konaní.

II. Pri pátraní po hľadanej osobe je policajt v zmysle § 23 ods. 1, ods. 2 písm. b/ zák. č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov oprávnený nielen dať pokyn na zastavenie dopravného prostriedku, ale aj vykonať jeho prehliadku. Za týchto okolností je primeraný a zákonu zodpovedajúci postup, ak sa policajt pri vykonávaní predmetného služobného zákroku zároveň na základe § 22 ods. 1 uvedeného zákona presvedčí, či hľadaná osoba u seba nemá zbraň, rovnako aj osoba, ktorá sa s ňou nachádza vo vozidle. To platí napríklad za situácie, v ktorej je zasahujúcemu policajtovi známe, že osobu spolujazdca s hľadanou osobou spájajú predchádzajúce spoločné kriminálne aktivity.

III. Forma presvedčenia sa o držbe zbrane však musí zodpovedať miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu sledovaného služobnou činnosťou v zmysle § 8 ods. 1 zákona o Policajnom zbore. Vzhľadom aj na legálnu definíciu zbrane (§ 122 ods. 3 časť vety za bodkočiarkou Tr. zák.) je primerané, aby bola osoba vyzvaná na vyloženie všetkého, čo má pri sebe, vrátane vecí z kabelky. Ak je takto získaná, okrem alebo namiesto zbrane, iná vec s možným súvisom so spáchaním trestného činu, treba postupovať v intenciách § 21 ods. 2 zákona o Policajnom zbore a v nadväznosti na to podľa § 92 Tr. por.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. júna 2012, sp. zn. 2 Tdo 27/2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky uvedeným uznesením dovolanie obvineného I.M. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 21. júna 2011, sp. zn. 6 To 10/2009, podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Z o d ô v o d n e n i a:

Napadnutým uznesením Krajský súd v Trnave (ďalej len krajský súd) podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obžalovaného M. a krajského prokurátora v Trnave proti rozsudku Okresného súdu Trnava (ďalej len okresný súd) z 12. mája 2009, sp. zn. 3 T 70/2008.

Rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný I.M. uznaný vinným za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase v Trnave od bližšie nezistenej osoby zakúpil jedenásť papierových skladačiek heroínu a jednu injekčnú striekačku o objeme 2,5 ml so zataveným koncom s obsahom účinnej látky metamfetamínu, ktoré prechovával u seba až do 12. decembra 2007, kedy prišiel v dopoludňajších hodinách do bytu obžalovanej M.R. v T. a tieto omamné látky bez jej vedomia schoval do malého hnedého puzdra v tvare kvádra o rozmere asi 6x3x3 cm, ktoré mala v kabelke a následne ho opäť vložil do jej kabelky a potom odišli spolu v aute obžalovanej zn. Kia Rio, smerom na S., pričom v obci B. boli obaja zastavení a kontrolovaní policajnou hliadkou, ktorá pri bezpečnostnej prehliadke našla uvedené drogy v puzdre na rúž v kabelke M.R. a tieto zaistila; kriminalistickou expertízou bolo zistené, že predložených 11 papierových skladačiek obsahovalo heroín s prímiesou kofeínu a paracetamolu o celkovej hmotnosti 1601 mg s priemernou koncentráciou účinnej látky 5,6 % hmotnostných obsahujúci 90 mg absolútneho heroínu a toto množstvo možno považovať za 11 jednorázových dávok drogy, predložená zatavená injekčná striekačka s modrým piestom o objeme 2,5 ml zasa obsahovala metamfetamín o hmotnosti 199 mg a o priemernej koncentrácii 52,5 % hmotnostných obsahujúci 104 mg absolútneho metamfetamínu, čo zodpovedá 3-4 obvykle jednorázovým dávkam drogy, heroín (diacetylmorfín) je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a

---

prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok a metamfetamín je v zmysle označeného zákona zaradený do II. skupiny psychotropných látok;

tohto konania sa I.M. dopustil napriek tomu, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu v Trnave z 21. júna 2007, sp. zn. 7 T 80/07 bol odsúdený za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi spolupáchatel'stvom podľa § 20, § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní dva roky a osem mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Za to mu bol podľa § 172 ods.2, § 38 ods.2, ods.3, § 36 písm. l/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 ods.3 písm. b/ Tr. zák. bol obžalovaný na výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods.1 Tr. zák. bol obžalovanému uložený aj ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky.

Obžalovaná M.R. bola podľa § 285 písm. c/ Tr. por. oslobodená spod obžaloby Krajskej prokuratúry v Trnave č. Kv 63/07 zo dňa 18. apríla 2008 pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. spolupáchatel'stvom podľa § 20 Tr. zák.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený M. podaním doručeným okresnému súdu 19. apríla 2012.

Ako právny dôvod dovolania uviedol obvinený dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

Vecne argumentuje a navrhuje:

„Uznesením odvolacieho súdu došlo k porušeniu zákona, pretože po dôslednom preskúmaní veci mal odvolací súd zistiť, že rozsudok prvostupňového súdu je založený na dôkaze, ktorý nebol súdom vykonaný zákonným spôsobom a na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že v trestnom konaní vedenom proti mojej osobe, boli ako vecné dôkazy použité 11 ks. papierových skladačiek s obsahom heroínu a zatavená injekčná striekačka s obsahom metamfetamínu, ktoré boli nájdené pri bezpečnostnej prehliadke v puzdre na rúž, v kabelke M.R.

Z výsluchu svedka J.K., pracovníka operatívneho oddelenia Úradu justičnej a kriminálnej polície PZ Trnava vyplýva, že dňa 12. decembra 2007 ma spozoroval vo vozidle zn. KIA Rio striebornej farby, pričom vedel, že som mal nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody, do ktorého som nenastúpil a upovedomil o tom hliadku polície, ktorá ma v obci B., ako vodiča tohto vozidla zastavila. Po zastavení ma hliadka polície začala kontrolovať a M.R. kontroloval svedok J.K.. Vyzval ju, aby z vozidla vystúpila, išla k jeho vozidlu a aby vyložila všetko to, čo má pri sebe. So sebou mala čiernu dámsku kabelku, postavila sa do otvorených dverí služobného vozidla a začala vyberať z tašky obsah kabelky, z ktorého okrem iných vecí vybrala aj malé puzdro, ktoré otvorila, kde bolo 10 ks. papierových skladačiek a jedna striekačka, v ktorej bol bledožltý prášok. Ako puzdro otvorila, tak ho aj zavrela a J.K. si puzdro aj s jeho obsahom zobral k sebe.

Následne som bol spolu s M.R. predvedený na políciu. Zo záznamu ktorý napísal J.K. dňa 12. decembra 2007 vyplýva, že u M.R. ako aj u mňa, mala byť uvedeným spôsobom vykonaná tzv. bezpečnostná prehliadka.

Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, je policajt oprávnený presvedčiť sa, či osoba, proti ktorej vykonáva služobný zákrok, nemá pri sebe zbraň (§ 14 ods. 5), a ak ju má, odňať mu ju.

Je nepochybné, že príslušníci hliadky polície Obvodného oddelenia PZ Trstín, mali zákonný dôvod na zastavenie motorového vozidla a na vykonanie bezpečnostnej prehliadky mojej osoby ako vodiča motorového vozidla, pretože voči mojej osobe vykonávali služobný zákrok, keďže polícia mala vedomosť, že som sa vyhýbal nástupu výkonu trestu odňatia slobody. Pochybnosti o zákonomnom postupe však vzbudzuje konanie J.K., ktorý

---

ako pracovník operatívneho oddelenia PZ, počas zákroku ktorý vykonávali službukonajúci príslušníci policajnej hliadky proti mojej osobe, vykonal sám, z vlastnej iniciatívy bezpečnostnú prehliadku osoby M.R. Pritom spôsob vykonania bezpečnostnej prehliadky, tak ako ho vo svojej výpovedi popísal J.K., je v rozpore s ustanovením § 22 ods. 1 zákona o policajnom zbore, ktorý takýto úkon upravuje. Z hľadiska zákonnosti vykonania tohto úkonu, nesmie oprávnenie na vykonanie bezpečnostnej prehliadky sledovať iný cieľ, než zistenie, či osoba proti ktorej sa vykonáva služobný zákrok, nemá pri sebe zbraň, ktorá by mohla ohroziť život alebo zdravie policajta a ak ju má, odňať ju. Výzva J.K. voči M.R., aby vyložila všetko to, čo má pri sebe, je nezákonná, pretože výzva policajta na vyloženie všetkých vecí ktoré má osoba pri sebe, nie je v zákone o policajnom zbore upravená ako oprávnenie policajta. Takýto postup policajta je neprijateľný i preto, že výzva na vyloženie vecí je ukladaná osobe ako povinnosť na vyloženie vecí, teda ako povinnosť, ktorá musí byť splnená a nie je možné ju odmietnuť. V tejto súvislosti poukazujem i na zákaz nútiť osobu, aby prispela k svojmu obvineniu, či usvedčeniu, čo znamená i zákaz nútiť takúto osobu k súčinnosti alebo k aktívnemu konaniu, ktoré je potrebné na usvedčenie takejto osoby, teda ide o zákaz nútiť osobu aby vyložila veci ktoré u seba má. Z priebehu úkonu ktorý vykonával J.K. voči M.R. vyplýva, že nešlo o bežnú pohmatovú, alebo vizuálnu bezpečnostnú prehliadku, zameranú na zistenie, či osoba nemá pri sebe zbraň, ale išlo o osobnú prehliadku, zameranú na zistenie, či osoba nemá pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie, čo vyplýva z toho, že pri prehliadke M.R. musela vyložiť všetky veci z dámskej kabelky do služobného vozidla polície, okrem iného i obsah malého puzdra, ktoré musela otvoriť a v ktorom boli nájdené papierové skladačky a zatavená injekčná striekačka. Vykonanie takejto prehliadky je vo svojej podstate obchádzanie ustanovenia § 99 ods. 3 Tr. por., ako aj s ustanovenia § 102 Tr. por.

O tom, že bezpečnostná prehliadka vykonaná J.K. nebola zameraná na zistenie, či osoba má pri sebe zbraň, nasvedčuje i to, že M.R. bola následne vyšetrovateľkou polície podrobená osobnej prehliadke podľa § 99 ods. 4 Tr. por., s poukazom na § 102 ods. 4 Tr. por., teda z dôvodu podozrenia, že má pri sebe zbraň alebo inú vec, ktorou by mohla ohroziť život alebo zdravie, čo vyplýva zo zázpisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby M.R. zo dňa 12. decembra 2007. Z uvedených skutočností vyplýva, že obsah papierových skladačiek a obsah zatavenej injekčnej striekačky, ktoré boli v trestnom konaní predložené ako dôkaz, boli získané nezákonným donútením polície.

Podľa § 119 ods. 2 Tr. por., za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie vecí a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona.

Podľa § 119 ods. 4 Tr. por., dôkaz získaný nezákonným donútením alebo hrozbou takého donútenia sa nesmie použiť v konaní okrem prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenie alebo hrozbu použila.

Nakoľko tieto skutočnosti nevzal odvolací súd do úvahy, ako dôvod dovolania uplatňujem dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia a odvolací súd toto pochybenie v konaní o riadnom opravnom prostriedku nenapravil.

Preto navrhujem, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako dovolací súd:

1. podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že uznesením Krajského súdu v Trnave z 21. júna 2011, spisová značka 6To 100/2009, bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v ustanovení § 119 ods. 2, ods. 4 Tr. por. a v ustanovení § 22 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v neprospech odsúdeného I.M., trvale bytom T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, v ÚVTOS Leopoldov,

2. podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trnave z 21. júna 2011 spisová značka 6To 100/2009 a rozsudok Okresného súdu Trnava z 12. mája 2009 spisová značka 3T 70/2008 vo výroku o treste a

3. podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Trnava, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.“

Prokurátor krajskej prokuratúry v Trnave navrhol s poukazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku dovolanie ako nedôvodné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) vec predbežne preskúmal podľa § 378 Tr. por. a zistil, že nie je dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. a/, písm. b/ alebo písm. d/ až písm. f/ Tr. por. Zároveň však už pri predbežnom prieskume zistil, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Aj keď obvinený uplatňuje ním uvádzané okolnosti z titulu dvoch dovolacích dôvodov, tvrdená chyba nemôže splňať dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Ustanovenia o oprávneniach policajta pri výkone služobnej činnosti, kam patrí i námietkami dotknuté oprávnenie podľa § 22 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o PZ), nemajú totiž hmotnoprávnu povahu. Ich porušenie teda nemôže byť „nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia.“ Tieto ustanovenia upravujú postup policajta pri služobnom zákroku, majú teda procesný charakter, aj keď nejde o úpravu postupu v trestnom konaní, ktorá je obsiahnutá v Trestnom poriadku.

Namietaná chyba by bola podraditeľná len pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. (založenie rozhodnutia na nezákonne vykonaných dôkazoch). Platí však nasledovné:

Postup súvisiaci so zaistením vecí odovzdaných M.R. pred jej zadržaním 12. decembra 2007 bol vykonaný v súlade so zákonom a takto bol legálne zabezpečený vecný dôkaz pre následne vedené trestné konanie.

Pri pátraní po hľadanej osobe je policajt v zmysle § 23 ods. 1, ods. 2 písm. b/ zák. o PZ oprávnený nielen dať pokyn na zastavenie dopravného prostriedku, ale aj vykonať jeho prehliadku.

Za týchto okolností je primeraný a zákonu zodpovedajúci postup, ak sa policajt pri vykonávaní predmetného služobného zákroku zároveň na základe § 22 ods. 1 zákona o PZ presvedčí, či u seba nemá zbraň hľadaná osoba, rovnako aj osoba, ktorá sa s ňou nachádza vo vozidle. To platí najmä za situácie, v ktorej je zasahujúcemu policajtovi známe, že osobu spolujazdca (tu M.R.) s hľadanou osobou (obžalovaným) spájajú predchádzajúce spoločné kriminálne aktivity (rozsudok Okresného súdu Trnava z 21. júna 2007, sp. zn. 7 T 80/2007) – išlo o spoločné spáchanie rovnakej ako prejednávanej, teda drogovej trestnej činnosti.

Forma presvedčenia sa o držbe zbrane nie je v zákone konkrétne ustanovená, musí však zodpovedať nevyhnutnej miere na dosiahnutie účelu sledovaného služobnou činnosťou v zmysle § 8 ods. 1 zákona o PZ. Vzhľadom aj na legálnu definíciu zbrane podľa tohto zákona (§ 22 ods. 1, § 14 ods. 5), teda čohokoľvek, čím možno urobiť útok voči telu dôraznejším, je primerané, aby bola osoba vyzvaná k vyloženiu všetkého, čo má pri sebe, vrátane vecí z kabelky. Ak je potom takto získaná, okrem alebo namiesto zbrane, iná vec s možným súvisom so spáchaním trestného činu v intenciách § 21 ods. 1 zákona o PZ (tu skladačky a striekačka), je potrebné postupovať podľa odseku 2 naposledy označeného ustanovenia a v nadväznosti na to podľa § 92 Tr. por., k čomu aj zaistením týchto vecí a ich následným prevzatím vyšetrovateľom došlo, a čo bolo podkladom pre začatie trestného stíhania.

Avšak aj v prípade, ak by policajt (príslušník policajného zboru, teda nielen policajt v zmysle § 10 ods. 8 a ods. 10 Tr. por.) zistil v momentálnej situácii, že je páchaný trestný čin, tu v konkrétnej súvislosti s držbou omamných látok, bol by povinný vykonávať služobný zákrok, ako mu to prikazuje ustanovenie § 9 ods. 1 zákona o PZ (nezáleží pritom na označení zákroku policajtom, ale na dodržaní zákonných oprávnení). Také zistenie môže prameniť aj zo spozorovania spoločného pohybu osôb odsúdených za drogovú trestnú činnosť spáchanú v spolupáchateľstve, viazaných obmedzením podľa rozhodnutia súdu, spočívajúcim v zákaze sa spolu stýkať (viď skôr označený rozsudok Okresného súdu Trnava).

Aj v takom prípade je dané oprávnenie dať pokyn na zastavenie a vykonanie prehliadky dopravného prostriedku (§ 23 ods. 1, ods. 2 písm. a/ zák. o PZ) a oprávnenie zaistiť vec podľa § 21 ods. 1 tohto zákona – v tomto prípade so zameraním práve na držbu narkotík a s tým súvisiacich prostriedkov na ich užívanie. Spôsob vykonania služobného zákroku spojený s predchádzajúcou výzvou na vyloženie vecí, ktoré má osoba, voči ktorej sa služobný zákrok vykonáva pri sebe, je primeraný a zodpovedajúci kritériám § 8 ods. 1 zákona o PZ (v danom prípade realizovaný bez potreby použiť donucovacie prostriedky v zmysle § 50 tohto zákona). Zároveň aj tu by

---

bolo možné použiť aj postup podľa § 22 ods. 1 zákona o PZ vo vzťahu k novej držbe zbrane osobou, proti ktorej sa vykonáva služobný zákrok.

Na to potom nadväzuje postup podľa § 21 ods. 2 zákona o PZ a podľa § 92 Tr. por., ktorý bol aj v preskúmvanej veci použitý.

Na rozdiel od vyššie uvedeného, pri relevantných poznatkoch o podozrení zo spáchania alebo aktuálneho páchania trestného činu, ktorými polícia disponuje v dostatočnom časovom predstihu, vzniká povinnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní podľa Trestného poriadku (v súčinnosti so službami Policajného zboru v rozsahu podľa § 7 ods. 2 zákona o PZ).

Tu by išlo o začatie trestného stíhania uznesením alebo zaisťovacím úkonom (§ 199 ods. 1 Tr. por.), pričom týmto úkonom by mohlo byť vydanie, resp. odňatie veci (§§ 89, 91 Tr. por.), alebo osobná prehliadka (§ 102 Tr. por.), spojená s odňatím veci.

V preskúmvanej veci o naposledy uvedený prípad nešlo. Nie je v nej spochybnená zákonnosť postupu, ako ho popísal zasahujúci policajt K., pričom v súlade so zákonom by tento postup bol aj v prípade, ak by služobný zákrok bol vyvolaný okamžitým, resp. náhle vzniknutým podozrením zo spáchania trestnej činnosti, pre ktorú bolo následne vznesené obvinenie (opätovne je potrebné zdôrazniť, že nešlo o predbežné disponovanie informáciou o páchaní takého trestného činu).

Na základe uvedeného najvyšší súd uzavrel, že napadnuté rozhodnutie nie je založené na dôkazoch vykonaných v nesúlade so zákonom. Je teda zrejmé, že nie je splnený dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. (ani iný dovolací dôvod).

48.
ROZHODNUTIE

Ak je páchatel' v čase výberu prostriedkov z účtu obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným, stále spoločníkom tejto spoločnosti, ale nie jej konateľom, nemôže nakladať s jej finančnými prostriedkami podľa vlastného uváženia, a to ani na úhradu svojich pohľadávok voči nej. Majetok spoločnosti nie je majetkom jej spoločníka, ale „cudzou vecou“ v zmysle ustanovenia § 212 Tr. zák. Spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným je majiteľom obchodného podielu, predstavujúceho práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti (§ 114 ods. 1 Obchodného zákonníka), čo však neznamená identitu s majetkom spoločnosti.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. apríla 2012, sp. zn.
2 Tdo 14/2012).

Uvedeným uznesením Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného Ing. J.H. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 10. novembra 2011, sp. zn. 6 To 84/2009, podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Z o d ô v o d n e n i a:

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave (ďalej len krajský súd) na základe odvolania obžalovaného H. podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Trnava z 21. júla 2009, sp. zn. 30 T 159/2007, a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného Ing. J.H. uznal za vinného zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 23. mája 2002 v T. v peňažnom ústave Všeobecnej úverovej banky, a. s., vybral neoprávnene z účtu spoločnosti U.G., spol. s r. o., so sídlom v T. čiastku 2.021,19 Eur (60.890,30 Sk), ktorú použil pre svoju potrebu, napriek tomu, že od 21. decembra 2001 nebol štatutárnym orgánom obchodnej spoločnosti, ktorej funkcie sa vzdal na valnom zhromaždení spoločnosti a valné zhromaždenie rozhodlo o prijatí jeho návrhu, a teda nebol oprávnený ku konaniu za uvedenú spoločnosť, čím spôsobil spoločnosti U.G., spol. s r. o., so sídlom v T. škodu vo výške 2021,19 Eur (60.890,30 Sk).

Za to obžalovaného odsúdil podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 56 ods. 1 Tr. zák. k peňažnému trestu vo výmere 500 (päťsto) Euro.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. sa obžalovanému Ing. J.H. pre prípad zmarenia výkonu peňažného trestu uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) mesiace.

Proti rozsudku podal dovolanie obvinený prostredníctvom obhajcu.

Ako právny dôvod dovolania označil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Vecne to odôvodnil nasledovne:

„Zastávame názor, že nebola naplnená skutková podstata prečinu krádeže, pretože obžalovaný sa síce vzdal konateľstva v spoločnosti na valnom zhromaždení konanom dňa 21. decembra 2001, ale stále zostal spoločníkom spoločnosti, a teda bol aj zodpovedný za hospodárenie s finančnými prostriedkami spoločnosti. Teda nie je naplnená právna veta obžaloby a to, že si prisvojil cudziu vec. Ako spoločník vložil pri založení spoločnosti do nej finančný vklad vo výške 50.000,-Sk.

V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia skutku došlo k neoprávnenému použitiu hmotnoprávneho ustanovenia, pretože skutok bol kvalifikovaný ako prečin, napriek tomu, že vzhľadom na vyššie uvedené nešlo o žiadny trestný čin. Nakoľko odsúdený iba využil svoje právo spoločníka spoločnosti.

Krajský súd Trnava ako aj súd prvého stupňa nijako nevyhodnotil dôkazy, ktoré boli v prospech odsúdeného.

Nesprávne posúdenie zisteného skutku je založené na tom, že výpovede svedkov vypočutých v doterajšom konaní boli vyhodnotené v rozpore s ustanoveniami § 278 ods. 2 Tr. por.

Súd neakceptoval žiadosť odsúdeného na doplnenie dokazovania, a to pripojením spisu vedeného na Okresnom súde Žilina, sp. zn. 2C/118/2004, pričom práve týmto by boli preukázané peňažné nároky odsúdeného voči spoločnosti. Absolútne neboli zohľadnené výpovede svedkyne JUDr. A.P., a ani tá skutočnosť, že nedošlo ku konfrontáciám medzi uvedenou svedkyňou a svedkyňou M., svedkyňou M. a odsúdeným.

Zastávame názor, že nedošlo k náležitému ustáleniu skutku a preto mal odvolací súd aplikovať zásadu "in dubio pro reo" a odsúdeného oslobodiť spod obžaloby.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) dovolanie predbežne preskúmal a zistil, že nie je dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. a/, písm. b/, písm. d/, písm. e/ alebo písm. f/ Tr. por. Zároveň však zistil, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Prieskum z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je limitovaný posúdením správnosti právnej kvalifikácie vo vzťahu ku skutku zistenému napadnutým rozhodnutím. Správnosť a úplnosť zisteného skutku nespochybňuje odvolací súd skúmať a meniť.

Skutok, ako je popísaný v rozsudku krajského súdu, poskytuje nespochybniteľný podklad pre ním použitú právnu kvalifikáciu z hľadiska objektívnej i subjektívnej stránky dotknutého trestného činu.

Vo vzťahu k formulácii dovolacej námietky je potrebné uviesť, že ak bol obvinený v čase výberu prostriedkov z účtu stále spoločníkom (už nie konateľom) obchodnej spoločnosti U.G., spol. s r.o., nemohol nakladať s jej finančnými prostriedkami podľa vlastného uváženia, a to ani na úhradu svojich pohľadávok voči nej. Majetok spoločnosti nie je majetkom jej spoločníka, ide o rozdielne právne subjekty (právnickú osobu a fyzickú osobu). Spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným je majiteľom obchodného podielu, predstavujúceho práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti (§ 114 ods. 1 Obchodného zákonníka). To však neznamená majetkovú identitu so spoločnosťou.

Okrem práv rozhodovania na valnom zhromaždení (§ 126, §127 ods. 2 Obch. zák.) a iných má spoločník aj právo na podiel na zisku (§ 123 ods. 1 Obch. zák.). Jeho majetkom sa však stávajú až prostriedky vyplatené spoločnosťou z tohto titulu (teda až po ich vyplatení).

Majetkový nárok spoločníka voči spoločnosti nemožno vymôcť svojpomocne, zneužitím podpisového vzoru spoločníka, ktorý bol v predchádzajúcom období konateľom s príslušnými, tomu zodpovedajúcimi dispozičnými oprávneniami.

Na to potom nadväzuje trestnoprávna kvalifikácia krádeže, vrátane subjektívnej stránky (úmyslu), ako je popísaná a odôvodnená v napadnutom rozhodnutí.

Zmenu rozsudku krajským súdom vyvolanú odvolaním obžalovaného odvolací súd neskúmal v dôsledku už uvedeného princípu svojej viazanosti zisteným skutkom a v dôsledku zákazu reformácie „in peius“ v zmysle § 385 ods. 2 Tr. por.

Čo sa týka odmietnutia doplnenia dokazovania pripojením a oboznámením celého spisu Okresného súdu Žilina, sp. zn. 2 C 118/2004, došlo k nemu v riadnej procesnej forme, čo vylučuje porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Keďže je odvolací súd viazaný správnosťou a úplnosťou zisteného skutku, nemôže ani preskúmať výber dôkazov súdom prvého a druhého stupňa, na základe ktorých ku svojim skutkovým zisteniam dospeli, resp. preskúmať okolnosť, že ďalší dôkaz už nebol na ich overenie vykonaný.

Okrem toho, práve dotknutý rozsudok, predložený obžalovaným na hlavnom pojednávaní, bol dôvodom na zmenu rozhodnutia v jeho prospech v odvolacom konaní.

Z vyššie uvedených dôvodov nie je možné ani prehodnocovanie vykonaných dôkazov vo vzťahu ku skutkovým zisteniam (výpoveď svedkyne P.), ani posudzovanie okolností, že súd nepristúpil ku konfrontáciám osôb (čo sa týka zvyšku obsahu dovolania).

49.

R O Z H O D N U T I E

I. Nesprávnosť právnych úvah uvedených v odôvodnení dovolaním napadnutého rozsudku nie je dôvodom na konštatovanie splnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ak skutková veta výroku o vine zodpovedá podľa hodnotenia dovolacieho súdu použitej právnej kvalifikácii.

II. Správnosť zisteného skutku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. časť vety za bodkočiarkou nemožno konštatovať, ak si okolnosti uvedené v skutkovej vete výroku odsudzujúceho rozsudku navzájom odporujú. Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je v takom prípade splnený, ak niektorá z odporujúcich si okolností odôvodňuje použitie inej než preskúmvanej právnej kvalifikácie skutku. Dovolací súd však nerozhodne podľa § 386 Tr. por., ak dovolanie bolo podané v prospech obvineného a dôvod dovolania by bol v jeho neprospech (§ 385 ods. 2 Tr. por.).

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. septembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 50/2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky uvedeným uznesením dovolanie obvineného Ing. J.S. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 15. mája 2012, sp. zn. 3 To 157/2011, podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Z o d ô v o d n e n i a :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej len krajský súd) podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obžalovaného J.S. proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V (ďalej len okresný súd) z 20. septembra 2011, sp. zn. 3 T 86/2010.

Rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný S. uznaný za vinného zo spáchania trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. (zák. č.140/1961 Zb. v znení zákona č. 227/2005 Z.z.) v jednočinnom súbehu s trestným činom poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/, b/ Tr. zák. v rovnakom znení, ktorý spáchal tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku súdu prvého stupňa.

Za to mu bol podľa § 255 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. v príslušnom znení uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky, ktorý bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti vykonávať funkciu štatutára v obchodnej spoločnosti na dobu 5 (päť) rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému S., s.r.o., v B., škodu vo výške 243.760,50 € (dvestoštyridsaťtritisícšesťdesiat Eur päťdesiat centov) a poškodenému JUDr. J.G., v N., škodu vo výške 34.384,73 € (tridsaťštyritisíc tristoosemdesiatštyri Eur sedemdesiattri centov).

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený písomným podaním obhajcu, doručeným okresnému súdu 19. júla 2012.

Ako právny dôvod dovolania označil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Vecne, teda z hľadiska chýb v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. uvádza dovolateľ jednak námietky proti kvalifikácii svojho konania ako trestného činu, zároveň aj ako protiprávneho konania v zmysle Obchodného zákonníka a spoločenskej zmluvy obchodnej spoločnosti S., s.r.o.

Z hľadiska skutkových zistení popiera existenciu pohľadávky Ing. Š. Ďalej polemizuje s právnymi úvahami tvoriacimi súčasť odôvodnenia rozsudku (potreba rozdelenia výťažku z predaja medzi spoločníkov spoločnosti), poukazuje na pretrvávajúcu existenciu f. S., s.r.o., namieta zaviazanie obvineného k náhrade škody z titulu jej nespôsobenia, nevysporiadanie sa krajského súdu s obhajobou obžalovaného a poukazuje na

---

výsledok niektorých iných sporových konaní, vedených na základe žalôb spoločníkov a Ing. G., ktoré bližšie nešpecifikuje.

V prílohe je pripojené „stanovisko obvineného“, ktoré (tak ako v predchádzajúcom odvolacom konaní) špecifikovane analyzuje výsledky dokazovania, vykonané dôkazy hodnotí, napáda skutkové zistenia okresného a krajského súdu a úvahy, ktorými súdy pri hodnotení dôkazov k týmto zisteniam dospeli, a prezentuje v tomto smere vlastné hodnotenia a závery.

Dovolateľ prostredníctvom obhajcu navrhuje, aby dovolací súd postupom podľa § 386 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v neprospech dovolateľa a rozhodnutia oboch súdov, vychádzajúce z nesprávneho právneho názoru, zrušil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) vec predbežne preskúmal v zmysle § 378 Tr. por. a zistil, že nie je dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. a/, písm. b/ alebo písm. d/ až písm. f/ Tr. por. Zároveň však už pri predbežnom prieskume zistil, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Pri dovolaní z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je možné preskúmať len správnosť právnej kvalifikácie skutku zisteného súdom, prípadne správnosť použitia iných hmotnoprávnych ustanovení. Správnosť a úplnosť tohto skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť, čo platí aj pre ostatné dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Tr. por.

Úvahy, ktorými sa súd spravoval pri hodnotení dôkazov a na základe ktorých dospel ku skutkovým zisteniam, nie sú predmetom dovolacieho prieskumu.

Rovnako dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia v dovolacom konaní nie sú právne úvahy súdu obsiahnuté v jeho odôvodnení, teda ich eventuálna nesprávnosť nie je dôvodom na konštatáciu splnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ak skutková veta výroku o vine zodpovedá podľa hodnotenia dovolacieho súdu použitej právnej kvalifikácii.

Dovolacie námietky v preskúmvanej veci sčasti smerujú proti skutkovým zisteniam a tomu zodpovedajúcim dôkazným hodnotiacim úvahám súdu (napríklad spochybňovanie existencie pohľadávky Ing. Š. voči obchodnej spoločnosti S., s.r.o.) a v celom tomto rozsahu ich nemožno v dovolacom konaní (na rozdiel od konania odvolacieho) preskúmať.

Relevantné (preskúmateľné) sú námietky voči samotnej právnej kvalifikácii, ale len (ako už bolo uvedené) v tom rozsahu, v ktorom túto kvalifikáciu spochybňujú z hľadiska reálií súdom zisteného skutku (teda nie z hľadiska iných skutkových zistení, ku ktorým dovolateľ dospieva). Z hľadiska konkrétne vykonaného dovolacieho prieskumu tu ide o v dovolaní tvrdenú okolnosť, že (obsahovo) konanie obvineného postráda prvok porušenia právnych povinností, pri odpredaji majetku v rámci výkonu funkcie konateľa spoločnosti S. obvinený postupoval v súlade so zákonom a spoločenskou zmluvou, pričom dotknutými právnymi úkonmi vyrovnal pohľadávky smerujúce voči spoločnosti, teda znížil aj jej dlhy (pasíva), a preto ju nemohol poškodiť. Z tohto dôvodu nemôže byť uznaný za vinného ani zaviazaný k náhrade škody.

V uvedenom rozsahu vyjadrená námietka je nedôvodná. Aj vo výroku rozsudku je uvedené ustanovenie § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka, prikazujúce konateľovi vykonávať svoju pôsobnosť v súlade s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov, pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie a neuprednostňovať svoje záujmy alebo záujmy tretích osôb pred záujmami spoločnosti.

Tomu v reáliách zisteného skutku nezodpovedá odpredaj nehnuteľností a motorového vozidla zn. AUDI „pod cenu“, teda výrazným podhodnotením týchto vecí konštatovaným vo výroku rozsudku (u vozidla Peugeot a kancelárskeho nábytku a techniky ich znalecky určená všeobecná hodnota ako kritérium cenovej neproporcionality pri odpredaji nie je vo výroku o vine uvedená).

Výške škody spôsobenej spoločnosti S. ako jej majetkového úbytku zodpovedá práve rozdiel medzi predajnou cenou a aktuálnou všeobecnou hodnotou pri uvedených troch položkách, a nie súčet predajných cien všetkých piatich vo výroku o vine uvedených vecí, ako to činí napadnutý rozsudok. Ide o ich podhodnotenie pri

---

predaji, a to v situácii, že pohľadávka na 4 605 474 Sk, ktorú obvinený previedol na svojho syna Š.S. za 1 Sk bola splatná do 31. decembra 2005, teda k omeškaniu dlžníka S., s.r.o. by došlo až po tomto dátume.

V súvislosti s vyššie uvedenou zároveň aj s ďalšou z predaja uspokojenou pohľadávkou (veriteľ S.T. a následne M.S.), pri predaji majetku naozaj išlo zároveň o zníženie pasív (splatenie dlhov) spoločnosti S. Tieto však pri absencii podhodnotenia mohli byť znížené vo väčšom rozsahu (minimálne pohľadávka Ing. Š.), resp. mohli byť získané finančné prostriedky na tento rámec.

Súčet rozdielov všeobecných hodnôt (na strane jednej) a predajných cien (na strane druhej) v dotknutých prípadoch činí 3 723 422,29 Sk, oproti škode 7 343 528,71 Sk, konštatovanej napadnutým rozsudkom. Touto (naposledy uvedenou) hodnotou výšky škody nie je dovolací súd viazaný, keďže z popisu skutku vo výroku rozsudku vyplývajúce údaje o výške škody si odporujú.

V tomto kontexte platí nasledovné:

Správnosť zisteného skutku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. časť za bodkočiarkou nemožno konštatovať, ak si okolnosti uvedené v skutkovej vete výroku odsudzujúceho rozsudku navzájom odporujú. Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je v takom prípade splnený, ak niektorá z odporujúcich si okolností odôvodňuje použitie inej než preskúmvanej právnej kvalifikácie skutku. Dovolací súd však nerozhodne podľa § 386 Tr. por., ak dovolanie bolo podané v prospech obvineného a dôvod dovolania by bol v jeho neprospech (§ 385 ods. 2 Tr. por.).

Škoda v oboch (rôznych) vyššie uvedených hodnotách je však v zmysle § 255 ods. 3, § 89 ods. 13 Tr. zák. v znení účinnom pred 1. januárom 2006, a to v jeho naposledy účinnom znení (§ 16 ods. 1 tohto zákona), ktoré je potrebné brať do úvahy (Trestný zákon v znení účinnom od 1. januára 2006 nie je v zmysle jeho § 2 ods. 1 pre páchatel'a výhodnejší) tiež značnou škodou (od 690 000 Sk, pričom v dotknutom ustanovení osobitnej časti Trestný zákon nepočíta so škodou veľkého rozsahu). Právna kvalifikácia skutku ako trestného činu podľa § 255 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom pred 1. januárom 2006 by sa teda nezmenila. Táto je navyše daná aj znakom spáchania činu osobou, ktorá má osobitne uloženú povinnosť hájiť záujmy poškodeného (§ 255 ods. 3 Tr. zák.), ktorý zodpovedá obsahu už uvedeného ustanovenia § 135a ods.1 Obchodného zákonníka.

Namietané tvrdenie odôvodnenia rozsudku o potrebe rozdelenia výťažku z predaja medzi spoločníkov spoločnosti nezodpovedá úprave Obchodného zákonníka, čo však vzhľadom na podstatu tohto rozhodnutia nie je potrebné bližšie rozvádzať, keďže ide o (z hľadiska rozhodnutia o dovolaní) irelevantnú chybu právnych úvah odôvodnenia, ako je charakterizovaná vyššie. Najvyšší súd teda len v kontexte trestnoprávneho posúdenia uvádza, že odpredajom vecných komponentov majetku bola spôsobená škoda dotknutej obchodnej spoločnosti, nie jej spoločníkom.

Čo sa týka kvalifikácie činu ako trestného činu poškodzovania veriteľa, zo sumy, ktorá by sa získala navyiac, a to nepodhodnoteným odpredajom majetku (samotných nehnuteľností v roku 2004), ako je táto suma špecifikovaná vyššie, by bolo možné okrem uhradených pohľadávok uspokojiť aj celú pohľadávkou Ing. Š. vo výške 1 035 874,40 Sk, uvedenú vo výroku rozsudku. Výška tejto pohľadávky predstavuje značnú škodu v zmysle § 256 ods. 4 písm. b/, § 89 ods. 13 Tr. zák. v znení účinnom pred 1. januárom 2006.

Súbežná právna kvalifikácia podľa § 256 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. by sa teda nezmenila ani pri upresnenom znížení hodnoty protiprávneho odčerpania majetku spoločnosti S. konaním obžalovaného, zároveň kvalifikovaným aj ako druhý z jednočinne sa zbiehajúcich trestných činov.

Zo skutkovej vety výroku rozsudku vyplýva, že uspokojenie veriteľa bolo zmarené, a to práve tam popísaným konaním obvineného, pričom správnosťou a úplnosťou zisteného skutku je dovolací súd viazaný. Tým je pre účel dovolacieho prieskumu riešená otázka, či sa veriteľ mohol následne domôcť uspokojenia svojej pohľadávky voči stále existujúcej spoločnosti S.

Iná je situácia vo vzťahu k okolnosti podmieňujúcej (popri značnej škode spolupodmieňujúcej) použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 256 ods. 4 písm. a/ Tr. zák. v znení účinnom pred 1. januárom 2006.

„Porucha v podnikaní iného“ je tu poruchou v podnikaní iného subjektu, než je osoba, ktorá zmarenie uspokojenia veriteľa vyvolala. Ak ide o také zmarenie, ktoré bolo vyvolané trestným činom spáchaným pri činnosti právnickej osoby (a pri s jej činnosťou spojených právnych úkonoch) na túto činnosť použitou osobou, trestnoprávnu zodpovednosť nesie ten, kto v mene právnickej osoby fakticky a právne konal v rozsahu svojich oprávnení, v tomto prípade štatutárny orgán obchodnej spoločnosti (konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným).

V konkrétnych súvislostiach teda môže ísť len o poruchu v podnikaní veriteľa, spôsobenú zmarením jeho uspokojenia. Z popisu skutku však nevyplýva, že by veriteľ (spoločníčka Ing. Š. alebo singulárny právny nástupca vo vzťahu k predmetnej pohľadávke JUDr. G.), vôbec boli podnikateľmi (podnikateľom je spoločnosť s ručením obmedzeným, nie jej spoločník), ani okolnosť, že by v akejkoľvek činnosti veriteľa bola spôsobená vážna porucha (a aká).

Uvedený zákonný znak teda nezodpovedá správnej právnej kvalifikácii zisteného skutku. Jeho vypustením by sa však právna kvalifikácia v jej základe, ani trestná sadzba nezmenila, išlo by o kvalifikáciu podľa § 256 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. v príslušnom znení.

V nadväznosti na naposledy uvedené, v zmysle § 371 ods. 5 Tr. por., keďže zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného, dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nemožno použiť.

K právnej kvalifikácii je v nadväznosti na vyššie uvedené ešte potrebné dodať, že konanie obvineného, zakladajúce spáchanie trestného činu, je v popise skutku ohraničené odpredajom nábytku 23. decembra 2005. Následný popis podania návrhu na vydanie platobného rozkazu a návrhu na vyhlásenie konkurzu už tento rámec presahuje, čo súvisí aj so správnym použitím Trestného zákona v znení účinnom pred 1. januárom 2006. V tejto nadbytočnej časti je uvedená aj iná (už vyššie komentovaná) právne nesprávna, avšak trestnoprávnu kvalifikáciu nemeniaca okolnosť, a to odpredaj vecí bez súhlasu ostatných spoločníkov a valného zhromaždenia spoločnosti.

V konečnom dôsledku, z dôvodu viazanosti dôvodmi dovolania (§ 385 ods. 1 Tr. por.) v kontexte obsahu dovolacích námietok vyjadrených v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. (k tomu pozri rozhodnutie 120 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 06/2012), zároveň z dôvodu zákazu „reformatio in peius“ (§ 385 ods. 2 Tr. por.), dovolací súd pri skúmaní správnosti právnej kvalifikácie skutku ako pokračovacieho trestného činu a správnosti použitia „iných“ hmotnoprávnych ustanovení pri ukladaní trestu nehodnotil objektívnu súvislosť (v kontexte časového odstupu) medzi odpredajom nehnuteľností v roku 2004 a odpredajom vozidiel, nábytku a inej techniky v roku 2005 (§ 89 ods. 19 Tr. zák. v znení účinnom pred 1. januárom 2006).

Keďže teda najvyšší súd nezistil v rozsahu uplatnených dovolacích námietok splnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (resp. tento dôvod nemožno v zmysle § 371 ods. 5 Tr. por. použiť), ani iného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Tr. por., dovolanie obvineného S. odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. por. Takto rozhodol na neverejnom zasadnutí nariadenom v zmysle § 381 Tr. por.

50. ROZHODNUTIE

I. Vydaním uznesenia o vznesení obvinenia vznikajú povinnosti policajta a im zodpovedajúce práva obvineného (§ 34 Tr. por.), prípadne aj jeho obhajcu, uvedené v § 213 Tr. por. Keďže sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia nemá odkladný účinok (§ 184 ods. 2, § 185 ods. 2, § 206 Tr. por.), obvinený vstupuje do tejto procesnej pozície aj pred oznámením uvedeného uznesenia. Z toho tiež vyplýva, že pri prvom kontakte s obvineným je policajt povinný ho poučiť a tiež zistiť, či si obvinený nevolí obhajcu aj v prípade, keď jeho obhajoba nie je povinná. Ak si obvinený v takom prípade zvolí obhajcu alebo požiada o jeho ustanovenie a zvolený alebo ustanovený obhajca požiada podľa § 213 ods. 3 Tr. por. o účasť na úkonoch v prípravnom konaní, je nutné vykonať úkony, ktorých sa žiadosť týka, za prítomnosti obhajcu okrem prípadu, keď vykonanie úkonu nemožno odložiť a vyzrozumenie obhajcu nemožno zabezpečiť. V prípade zvolenia obhajcu alebo žiadosti o jeho ustanovenie v prípravnom konaní neskôr, postup uvedený v predchádzajúcej vete sa použije od okamihu doručenia splnomocnenia alebo žiadosti o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 Tr. por. konajúcemu orgánu činnému v trestnom konaní.

II. Ak nejde o prípad povinnej obhajoby a obvinený po zákonom poučení nereflektuje na možnosť zvoliť si obhajcu alebo požiadať o jeho ustanovenie, pomíne potreba reparácie porušenia práva na obhajobu opätovným výsluchom svedka, ktorý bol vypočutý po vznesení obvinenia (§ 34 ods. 1 veta piata Tr. por.). Takú výpoveď svedka, ktorý odoprel vypovedať, možno na hlavnom pojednávaní prečítať podľa § 263 ods. 4 Tr. por.

III. Povinná obhajoba z dôvodu väzobného stíhania obvineného (§ 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por.) vzniká až vykonateľnosťou rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie alebo súdu o vzatí do väzby (§ 83 ods. 1, ods. 3, § 184 ods. 2 Tr. por.), nepôsobí spätne a nemá preto vplyv na zákonnosť predchádzajúcich úkonov.

IV. Dôvodný predpoklad, že svedka nebude možné vypočúť v konaní pred súdom (§ 213 ods. 1 Tr. por.), resp. na hlavnom pojednávaní (§ 263 ods. 1 písm. a/ Tr. por.), sa týka okolností osobnej účasti svedka na výsluchu, nie možného využitia práva odoprieť vypovedať podľa § 130 Tr. por.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. februára 2010, sp. zn.
2 Tdo 5/2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky označeným uznesením dovolanie obvineného J.K. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 27. januára 2011, sp. zn. 2 To 50/2010, podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Z o d ô v o d n e n i a:

Napadnutým uznesením Krajský súd v Prešove (ďalej len krajský súd) podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obžalovaných J.K. a S.K. proti rozsudku Okresného súdu Poprad (ďalej len okresný súd) zo 14. decembra 2009, sp. zn. 5 T 77/2009.

Rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný J.K., trvale bytom v P., uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, písm. a/, písm. b/, písm. c/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., prečinu sexuálneho zneužívania podľa § 202 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a obžalovaná S.K., trvale bytom v V., uznaná vinnou zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., ktoré spáchali tak, ako je uvedené v bodoch I. až IV výroku rozsudku súdu prvého stupňa.

Za to súd uložil obžalovanému J.K. podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, taktiež trest prepadnutia vecí - sekery (kálačky) a uložil mu povinnosť nahradiť poškodenému M.Š., škodu vo výške 7,30 eur.

Obžalovanej S.K. súd podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený podaním obhajkyne z 13. septembra 2011, doručeným okresnému súdu 16. septembra 2011.

Ako právny dôvod dovolania označil dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ Tr. por.

Vecne argumentuje nasledovne:

„Ako vyplýva zo zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 4. decembra 2008, poškodená V.V. podala v predmetnej veci trestné oznámenie dňa 4. decembra 2008, a to v čase od 10.30 hod. do 12.45 hod.

Následne v ten istý deň, t.j. 4. decembra 2008, v čase od 14.30 hod. do 15.45 hod. bol vyšetrovateľom realizovaný výsluch poškodenej V.V. už ako svedka. V súvislosti s týmto výsluchom som už na pojednávaní poukazoval na skutočnosť, že výsluch svedka V.V. bol realizovaný pred vznesením obvinenia, teda skôr ako som bol obvinený. Skôr ako mi bolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia voči mne, teda tento výsluch, ktorý bol vlastne podkladom pre uznanie viny a následné uloženie trestu vo výške 14 rokov je z procesného hľadiska v konaní pred súdom nepoužiteľný. V tejto súvislosti poukazujem na príslušné ustanovenia Trestného poriadku (§ 33 Tr. por.), a to, že ako obvinený môžem byť označený a stíhaný až po vznesení obvinenia a po doručení uznesenia o začatí trestného stíhania.

Dňa 4. decembra 2008 som bol telefonicky vyrozumený pracovníkom PZ SR (nejednalo sa o vyšetrovateľa), že sa mám dostaviť na Úrad kriminálnej a justičnej polície v Poprade.

Je pravdou, že mi uznesenie o vznesení obvinenia bolo po mojom príchode doručené dňa 4. decembra 2008 (o 17.15 hod.), čo však bolo až potom ako vypovedala V.V. ako svedok.

Môj výsluch, ako vyplýva zo zápisnice zo dňa 4. decembra 2008, začal o 17.15 hod. a trval do 20.40 hod. Moja osobná sloboda bola obmedzená o 17.45 hod. dňa 4. decembra 2008 a ako obvinený som bol zadržaný dňa 4. decembra 2008 o 20.50 hod.

Zo zápisnice o výsluchu svedka V.V. vyplýva, že jej výsluch ako svedka skončil o hodinu a pol (t.j. 90 minút) skôr, ako mi bolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia. Jej výsluch, ako vyplýva zo zápisnice o výsluchu svedka zo dňa 4. decembra 2008 sa konal od 14.30 hod. do 15.45 hod, teda nemohla proti mne (ako obvinenému) vypovedať ako svedok skôr ako som bol obvinený, resp. táto jej výpoveď je procesne nepoužiteľná, nebola urobená voči konkrétne obvinenej osobe.

V tejto súvislosti poukazujem na skutočnosť, že V.V. nikdy viac proti mne nevypovedala, a to ani v rámci prípravného konania a ani v konaní pred súdom. Keďže jej výpoveď bola vykonaná ešte pred vznesením obvinenia, bez prítomnosti obhajcu a nikdy viac nevypovedala, nebolo možné napr. ani odstrániť rozpory vyplývajúce z jej výpovede zo dňa 4. decembra 2008 a výpoveďou svedka pána K., ktorý vypovedal na hlavnom pojednávaní dňa 30. novembra 2009 (viď zápisnica z 30. novembra 2009 str. 18 posledný riadok – napr. rozpor medzi tým, na aký účel si V. požičala peniaze. V. tvrdila, že na školské pomôcky a svedok K., že na rozbité okno). Pokiaľ je zrejme z jej výpovede, že klamala, nie je teda vylúčené, že klamala aj v iných tvrdeniach.

Pokiaľ sa jedná o výpoveď ďalšej poškodenej S.M. zo dňa 5. decembra 2008, ktorý bol realizovaný v čase od 13.30 hod. do 13.50 hod., je taktiež z procesného hľadiska nepoužiteľná, pretože aj v danom prípade bolo porušené moje právo na obhajobu. Je síce pravda, že už som v čase jej výsluchu bol obvinený zo spáchania skutkov kladených mi za vinu, ale jej výsluch vzhľadom na skutočnosť, že moja sloboda bola obmedzená, nebol úkonom neodkladným a bolo možné ho realizovať neskôr, t.j. v čase kedy som už bol zastúpený obhajcom. Poukazujem na skutočnosť, že v čase od 4. decembra 2008 do 8. decembra 2008 (4 dni), kedy som bol uznesením Okresného súdu v Poprade vzatý do väzby, som bol zadržaný a umiestnený v CPZ. Nemal som obhajcu a napriek tomu vyšetrovateľ vykonával úkony, ktoré neboli neodkladné, čím podľa môjho názoru porušil moje právo na obhajobu. V tejto súvislosti poukazujem na skutočnosť, že svedkyňa S.M. pri výsluchu

---

dňa 29. apríla 2009 za prítomnosti obhajcu vypovedala ináč ako pri výsluchu dňa 5. decembra 2008. ktorý sa konal bez prítomnosti obhajcu.

Ako z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu v Poprade zo dňa 14. decembra 2008. sp. zn. 5 T 77/2008, vyplýva, súd uveril prvotnej výpovedi (zo dňa 4. decembra 2008 pred vznesením obvinenia) svedkyne V.V. a S.M. (5. decembra 2008). Poukazujem na skutočnosť, že svedkyne V.V. a S.M. na hlavnom pojednávaní využili ustanovenie § 130 ods. 1. ods. 2 Tr. por. a vypovedali. V tejto súvislosti však poukazujem na skutočnosť, že podľa môjho názoru V.V. a tiež aj S.M. nemali právo odmietnuť vypovedať ako svedok. Ako z ustanovenia § 130 ods. 1 Tr. por. vyplýva: „právo odoprieť výpoveď ako svedok má príbuzný obvineného v priamom rade, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh“. Medzi mnou a V.V. a S.M. takéto vzťah neexistuje.

Tiež podľa môjho názoru nie je možné hovoriť ani o tom, že by V.V. moju ujmu pocítovala ako ujmu vlastnú, pretože ako vyplýva zo znaleckého posudku MUDr. M.K., MUDr. K.A., PhDr. D.H. č. 10/2009 v časti sociálna anamnéza poškodená V.V. uviedla, že ma nenávidela od prvej chvíle. Akákoľvek moja ujma uvedenej svedkyňi teda zjavne spôsobuje skôr potešenie než ujmu. Tento dôvod pre odopretie výpovede teda neprichádza do úvahy.

Podľa môjho názoru v danom prípade je možné výpoveď svedkyne V. voči mne oddeliť od výpovede týkajúcej sa jej matky, t.j. mojej manželky, odsúdenej S.K. Vzhľadom na túto skutočnosť som toho názoru, že pochybil súd I. stupňa, ak na hlavnom pojednávaní nevykonal dôkaz výpoveďou svedkyne, ale v súlade s § 263 ods. 4 Tr. por. prečítal výpoveď svedkyne V.V. Týmto úkonom podľa môjho názoru bolo porušené moje právo na obhajobu a v konaní bol ako hlavný proti mne použitý nezákonný dôkaz (výpoveď pred vznesením obvinenia).

V tejto súvislosti poukazujem na skutočnosť, že po mojom vzatí do väzby dňa 8. decembra 2008 bola V.V. zverená do opatery svojmu biologickému otcovi J.V., neskôr bola umiestnená v krízovom centre v L.M., a to z dôvodu, že jej biologický otec nezvládol jej výchovu. Ako z listinných dôkazov vyplýva, V. bola problémovým dieťaťom od útleho detstva (viď. lekárska správa).

Na základe tejto skutočnosti a hlavne skutočnosti, že nie som s V.V. a S.M. v priamom príbuzenskom a ani v obdobnom vzťahu, som bol rozhodnutím Okresného súdu v Poprade dňa 17. júna 2009 prepustený z väzby na slobodu.“

Na základe uvedeného obvinený navrhuje dovolaciemu súdu vysloviť podľa § 386 Tr. por. porušenie zákona v neprospech obvineného, napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na opätovné prerokovanie a rozhodnutie.

K dovolaniu sa vyjadril okresný prokurátor v Poprade, ktorý ho navrhuje zamietnuť ako nedôvodné, pričom odkazuje na odôvodnenie rozhodnutí okresného a krajského súdu.

Zákonný zástupca (otec) poškodenej V. – J.V. vo vyjadrení k dovolaniu komentuje a negatívne hodnotí správanie menovanej po jej prepustení z krízového centra, keď žila v jeho domácnosti. Vyjadruje pochybnosť, či sa dá veriť jej výpovedi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) vec predbežne preskúmal podľa § 378 Tr. por. a zistil, že nie je dôvod na rozhodnutie podľa § 382 písm. a/, písm. b/ alebo písm. d/ až písm. f/ Tr. por. Zároveň však už pri predbežnom prieskume zistil, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371, v tomto prípade ods. 1 Tr. por.

V prvom rade je potrebné uviesť, že pokiaľ sa v niektorých pasážach dovolania namieta hodnotenie dôkazov, resp. správnosť zistenia skutkového stavu, tieto otázky sa vymykajú z rámca dovolacieho prieskumu pri dovolaní podanom podľa § 371 ods. 1 Tr. por. (viazanosť dovolacieho súdu správnosťou a úplnosťou zisteného skutku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.).

Dovolací súd zistil, že podmienka predchádzajúceho uplatnenia namietaných okolností, uvedená v § 371 ods. 4 Tr. por., resp. § 371 ods. 3 Tr. por. v znení účinnom pred 1. septembrom 2011 - § 567j ods. 7 Tr. por., je splnená.

Okolnosť výsluchu svedkyne V. v rámci trestného stíhania proti obvineným, teda po vznesení obvinenia ich osobám:

Je pravdou, že v uznesení o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Tr. por. a zároveň vznesení obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. por. zo 4. decembra 2008 je podrobnejšie popísaný spôsob, akým postupoval obvinený pri sexuálnom zneužívaní maloletej V. chytaním za prsia (oproti predchádzajúcej zápisnici o trestnom oznámení), a to uvedením denného času keď k tejto udalosti dochádzalo (okolo 18.00 hod.) a príležitosti, pri ktorej sa to stávalo. Tieto údaje sú obsiahnuté vo výpovedi svedkyne z toho istého dňa, keď už vypovedala v konaní vedenom proti obvineným. Tu bola riadne poučená podľa § 130 Tr. por. a prehlásila, že napriek tomu, že ide o jej matku a nevlastného otca, neodmieta vo veci oboch obvinených vypovedať, a vypovedať bude.

Okolnosť časovej postupnosti výskytu dotknutých údajov, ako vyplýva zo spisového materiálu však neznamená, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vyhotovené dodatočne po výsluchu svedkyne. Svedčí o neúplnosti zápisnice o trestnom oznámení, pričom však príslušný údaj si mohol konajúci vyšetrovateľ zapamätať pri podávaní trestného oznámenia svedkyňou V. aj bez jeho zápisničnej protokolácie (v zápisnici o trestnom oznámení), alebo poznačiť mimo tejto zápisnice. V uvedenom smere je signifikantné, že v popise skutku v bode 2/ uznesenia o vznesení obvinenia je uvedené, že obvinený chytal poškodenú za prsia, keď umývala riad. V zápisnici o jej následnom svedeckom výsluchu, vykonanom už po vydaní uznesenia o vznesení obvinenia však menovaná vypovedá, že k ňou popísanému sexuálnemu obťažovaniu dochádzalo, keď stála pri umývadle a umývala sa. Nejde teda u tejto okolnosti o presný odraz zápisnice o výsluchu svedkyne v dotknutom uznesení, naopak, ide o (aj keď z hľadiska trestnosti činu nie podstatnú) nepresnosť.

Nemožno z tohto hľadiska konštatovať, resp. potvrdiť, že k výsluchu svedkyne došlo pred začatím trestného stíhania, ktoré tu bolo vykonané jedným uznesením spoločne so vznesením obvinenia. Nejde teda o nesúlad so zákonom vo vzťahu k výpovedi svedkyne prečítanej na hlavnom pojednávaní podľa § 263 ods. 4 Tr. por. Ako už bolo uvedené, poučenie svedkyne podľa § 130 Tr. por. a jej konkrétne vyjadrenie voči oboj obvineným je v zápisnici uvedené.

Nedošlo v tejto súvislosti ani ku porušeniu práva na obhajobu, ani o vykonanie dôkazu, na ktorom je rozhodnutie založené iným než zákonným spôsobom. Nie je teda splnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ alebo g/ Tr. por., ani iný dovolací dôvod.

Obhajobné práva vo vzťahu k výsluchu svedkýň V. a M.:

Vydaním uznesenia o vznesení obvinenia vznikli povinnosti policajta a im zodpovedajúce práva obvineného, prípadne obhajcu uvedené v § 213 Tr. por. Keďže sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia nemá odkladný účinok (§ 184 ods. 2, § 185 ods. 2, § 206 Tr. por.), obvinený vstupuje do tejto procesnej pozície aj pred oznámením dotknutého uznesenia.

Policajt teda mohol v súvislosti so súčasným začatím trestného stíhania „vo veci“ (§ 199 ods. 1 Tr. por.) vykonávať všetky úkony podľa Trestného poriadku (§ 199 ods. 5 Tr. por.). Zároveň však bol povinný zistiť, či si obvinený (ktorýkoľvek z obvinených) nevolí obhajcu (v čase výsluchu sv. V. nešlo o povinnú obhajobu podľa § 37 Tr. por.), a ak áno, rešpektovať oznámenie obhajcu podľa § 213 ods. 3 Tr. por. o využití práva podľa odseku 2 tohto ustanovenia (ak by oznámenie obhajcu o účasti na úkonoch bolo učinené).

K tomuto postupu nedošlo, keďže obaja obvinení boli vypočutí až po výsluchu svedkyne.

Zároveň však platí, že obaja obvinení pri svojich výsluchoch, pri ktorých im bolo oznámené vznesenie obvinenia výslovne uviedli, že si obhajcu nevolia a nežiadajú o jeho ustanovenie (teda z dôvodu nedostatku prostriedkov podľa § 40 ods. 2 Tr. por.).

Ak by si niektorý z obvinených zvolil obhajcu alebo požiadal o jeho ustanovenie z vyššie uvedeného dôvodu a obhajca by požiadal o účasť na úkonoch v prípravnom konaní, bolo by nutné vypočúť svedkyne V. v prípravnom konaní zopakovať za prítomnosti zvoleného alebo ustanoveného obhajcu.

Tým, že žiaden z obvinených pri svojom výsluchu (4., resp. 5. decembra 2008) nereflektoval na možnosť zvoliť si obhajcu alebo dať si ustanoviť obhajcu podľa § 40 ods. 2 Tr. por., pominula potreba reparácie porušenia práva na obhajobu opätovným výsluchom V.V. Opätovný výsluch by sa totiž uskutočnil v rovnakej situácii, teda bez prítomnosti obhajcu, čo nemá z hľadiska obhajobných práv žiaden materiálny význam a týmto opätovným výsluchom by nemohlo dôjsť k splneniu podmienok podľa § 213 ods. 2, ods. 3 Tr. por. Nevyužitím práva zvoliť si obhajcu teda došlo v tomto smere ku konvalidácii porušenia procesných práv obvineného (§ 34 ods. 1 veta piata Tr. por.). Okrem prípadov povinnej obhajoby je totiž zastúpenie obhajcom v trestnom konaní právom obvineného, nie jeho povinnosťou.

Povinnosť povoliť osobnú účasť obvineného na výsluchu svedkyne V. uvedená v § 213 ods. 1 Tr. por. nevznikla, nakoľko nebol daný dôvodný predpoklad, že menovanú nebude možné vypočúť v konaní pred súdom. Na hlavnom pojednávaní svedkyňa aj vypočutá bola, avšak odmietla vypovedať, čoho sa týka ďalšia časť odôvodnenia tohto uznesenia.

Dôvodný predpoklad, že svedka nebude možné vypočúť v konaní pred súdom (§ 213 ods. 1 Tr. por.), resp. na hlavnom pojednávaní (§ 263 ods. 1 písm. a/ Tr. por.) sa týka okolnosti osobnej účasti svedka na výsluchu, nie možného využitia práva odmietnuť vypovedať podľa § 130 Tr. por.

Pokiaľ neskôr (8. decembra 2008) vznikol dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por. vzatím obvinených do väzby, nepôsobí táto okolnosť retrospektívne a nemá vplyv na súlad so zákonom predchádzajúcich úkonov.

Lehoty väzby uvedené v § 76 ods. 6 a ods. 7 Tr. por. začínajú v zmysle odseku 10 tohto ustanovenia plynúť už odo dňa zadržania alebo zatknutia obvineného. Takto (teda spätne) sa posudzuje začatie plynutia väzobnej lehoty z hľadiska posúdenia jej dĺžky na účely rozhodovania o už prebiehajúcej väzbe podľa § 76 ods. 2 až 5, ods. 8 a 9 Tr. por.

Povinná obhajoba z dôvodu väzobného stíhania obvineného (§ 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por.) vzniká až vykonateľnosťou rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie alebo súdu o vzatí do väzby (§ 83 ods. 1, ods. 3, § 184 ods. 2 Tr. por.). Obvinený si však už po svojom zadržaní alebo zatknutí môže obhajcu zvoliť, alebo požiadať o jeho ustanovenie pre nedostatok prostriedkov na úhradu trov obhajoby podľa § 40 ods. 2 Tr. por. (čo obaja obvinení v preskúmvanej veci odmietli).

Svedkyňa V. bola napriek vyššie uvedenému opätovne vypočutá už aj v prípravnom konaní, avšak, rovnako ako na hlavnom pojednávaní, odmietla vypovedať.

Výsluch svedkyne V. zo 4. decembra 2008 teda bol vo vyššie uvedenom, dovolaním namietanom smere vykonaný v súlade so zákonom (resp. účinky súladu so zákonom boli vyvolané popísanou konvalidáciou), čím bola splnená tomu zodpovedajúca podmienka pre čítanie zápisnice o výsluchu svedkyne z prípravného konania na hlavnom pojednávaní, uvedená v § 263 ods. 4 Tr. por.

To, čo bolo v súvislosti so vznikom povinnej obhajoby a povolením účasti obvineného na výsluchu svedka uvedené vo vzťahu k výsluchu svedkyne V. zo 4. decembra 2008, platí i o výsluchu svedkyne M. z 5. decembra 2008. Išlo o výsluch vykonaný už nielen po vznesení obvinenia, ale aj po vypočutí oboch obvinených, pričom ešte nevznikol dôvod povinnej obhajoby a žiaden z obvinených si obhajcu nezvolil. Zároveň absentoval dôvodný predpoklad, že svedkyne nebude možné vypočúť v konaní pred súdom.

Z hľadiska súladu so zákonom v zmysle § 263 ods. 4 Tr. por. bolo teda aj zápisnicu o tomto výsluchu možné na hlavnom pojednávaní prečítať. Nie je teda opäť splnený žiaden z uplatnených, ani žiaden iný dovolací dôvod.

Len na dôvažok a bez vplyvu na výsledok rozhodnutia dovolacieho súdu je potrebné podotknúť, že v čase výpovede sv. V., teda 4. decembra 2008, skutočne už bola vo veku šestnástich rokov, v čom nie je správna argumentácia odôvodnenia napadnutého rozsudku.

V ďalšej časti odôvodnenia sa dovolací súd zaoberá právom svedkýň V. a M. odoprieť výpoveď.

---

51. ROZHODNUTIE

Zločinecká skupina je relatívne časovo a organizačne stabilná skupina najmenej troch osôb, ktorej cieľom je páchať koordinovanú trestnú činnosť vo forme zločinov a v § 129 ods. 4 Tr. zák. vymedzených trestných činov. Na rozdiel od organizovanej skupiny je charakteristická aj vertikálnou organizačnou štruktúrou s formálnymi znakmi nadriadenosti a podriadenosti v jej rámci (resp. i jej časti) a so sofistikovaným riadením.

Tieto znaky zločineckej skupiny musia byť predmetom dokazovania v trestnom konaní, pričom tzv. dôkazné bremeno ťaží prokurátora.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. mája 2012, sp. zn.
2 Tost 8/2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky uvedeným uznesením sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 11. januára 2012, sp. zn. BB 4T 44/2011, podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Z o d ô v o d n e n i a:

Prokurátor podal 11. októbra 2011 na Špecializovaný trestný súd obžalobu na Ing. M.M. a spol. pre skutky právne kvalifikované ako trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a pokračujúci zločin podvodu (v bodoch -7 až 10 v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.) podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v citovanej obžalobe.

Špecializovaný trestný súd uznesením z 11. januára 2012, sp. zn. BB 4T 44/2011, obžalobu predbežne prejednal a uznesením podľa § 244 ods. 1 písm. a/ Tr. por. ju postúpil na prejednanie a rozhodnutie vecne a miestne príslušnému súdu – Okresnému súdu Košice I.

Svoj postup odôvodnil tým, že pri preskúmaní veci zistil, že z doposiaľ vykonaného vyšetrovania a dôkazov nazhromaždených v spise nie je možné konanie obvinených po právnej stránke kvalifikovať ako trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., pretože absentujú na to potrebné zákonné znaky ako jej štruktúrovanosť, hierarchické znaky a vzťahy nadriadenosti či podriadenosti v rámci zoskupenia osôb, ktoré takúto skupinu mali tvoriť.

Na základe týchto skutočností Špecializovaný trestný súd potom uzatvoril, že na prejednanie predmetnej trestnej veci v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 písm. i/ - k/ Tr. por. nie je príslušný a vec postúpil na prejednanie a rozhodnutie vecne a miestne príslušnému súdu, ktorým v tomto prípade je Okresný súd Košice I.

Proti tomuto uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v zákonom stanovenej lehote podal prokurátor sťažnosť.

V písomných dôvodoch uviedol, že so záverom, ku ktorému dospel Špecializovaný trestný súd sa nestotožňuje, pretože tento pri svojich úvahách prekročil rámec skúmania zákonných podmienok vecnej príslušnosti, ktoré možno jednoznačne vyhodnotiť až po vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní. Či sú, alebo nie sú naplnené znaky žalovaného trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. by súd mohol uzatvoriť len v prípade, keď by nazhromaždené dôkazy poskytovali k tomu dostatočný skutkový podklad. V opačnom prípade, čo je aj v súlade s doterajšou súdnou praxou, mu neprináleží nezvratne uzatvárať skutkové zistenia a tieto subsumovať pod niektorú skutkovú podstatu osobitnej časti Trestného zákona.

Vzhľadom k uvedenému žiadal preto, aby najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie a prikázal Špecializovanému trestnému súdu, aby vo veci konal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade uvedenej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Podľa § 244 ods. 1 písm. a/ Tr. por. pri predbežnom prejednaní obžaloby súd postúpi vec príslušnému súdu ak nie je sám na jej prejednanie príslušný.

Podľa § 14 písm. i/ Tr. por., pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu (okrem iného) sa vzťahuje na trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a trestný čin založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny a podľa § 14 písm. j/ aj na obzvlášť závažné zločiny spáchané takouto skupinou.

Okrem toho pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu sa vzťahuje aj na trestné činy majetkové podľa štvrtej hlavy Trestného zákona a hospodárske trestné činy podľa piatej hlavy Trestného zákona, ak škoda resp. majetkový prospech nimi spôsobený dosiahol najmenej dvadsaťpäťtisíc násobok malej škody, t.j. viac ako 6 650 000 eur (§ 14 písm. k/ Tr. zák.).

V práve prejednávanom prípade výška škody vyčíslená v obžalobe prokurátora túto výšku nedosahuje, a preto nemôže zakladať príslušnosť Špecializovaného trestného súdu.

V predmetnej trestnej veci rozhodujúcou otázkou pre posúdenie, či na prejednanie veci je, alebo nie je príslušný Špecializovaný trestný súd je odôvodnenosť právnej kvalifikácie skutkov v obžalobe prokurátora ako zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/, písm. b/ Tr. zák., t.j. spáchaného vo veľkom rozsahu nebezpečným zoskupením – zločineckou skupinou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní doposiaľ predloženého spisového materiálu, v súlade so zisteniami prvostupňového súdu, dospel k záveru, že konanie obžalovaných nenaplnuje znaky trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. Špecializovaný trestný súd v odôvodnení svojho uznesenia na základe doposiaľ nazhromaždených dôkazov v spise podrobne a presvedčivo rozviedol, že v rámci zoskupenia osôb (obžalovaných) absentovala štruktúrovanosť a hoci ich činnosť mala určité znaky plánovitosti a koordinovanosti konania za účelom dosiahnutia cieľa, ich činnosť bola založená len na báze dobrovoľnosti a nie na báze prísnych pravidiel typických pre zločineckú skupinu ako najvyššej formy organizovaného zločinu. Preto v danom prípade by skutky mohli byť posúdené len ako spáchané organizovanou skupinou podľa § 129 ods. 1 Tr. zák. ako nižšou formou zoskupenia osôb – páchatel'ov trestnej činnosti. Tou sa tiež rozumie spolčenie najmenej troch osôb s určitou deľbou úloh, a teda aj určitou plánovitosťou a koordináciou ich činnosti, čím sa zvyšuje pravdepodobnosť úspešného spáchania trestného činu.

Najvyšší súd sa preto s odôvodnením postupu Špecializovaného trestného súdu uvedeného v jeho rozhodnutí plne stotožňuje a v podrobnostiach naň poukazuje.

V nadväznosti naň len dodáva, že Trestný zákon v § 129 definuje pojem skupina osôb a organizácia, a v odseku 2 konkrétne organizovanú skupinu a v odseku 4 zločineckú skupinu. Z ich zákonného vymedzenia vyplýva, že u oboch skupín ide i spolčenie najmenej troch osôb, ktoré pre uľahčenie spáchania trestnej činnosti konajú s určitou plánovitosťou, koordinovanosťou, a teda deľbou úloh v ich rámci.

Nad tento spoločný rámec Trestný zákon oproti organizovanej skupine, zločineckú skupinu definuje aj ako skupinu existujúcu počas určitého obdobia s cieľom spáchať jeden, alebo viac zločinov, alebo trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 Tr. zák., trestných činov korupcie podľa ôsmej hlavy, tretieho oddielu Trestného zákona, a ktorá je charakteristická svojou štruktúrovanosťou.

Je teda zrejmé, že z dikcie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že u zločineckej skupiny ide o oveľa závažnejšiu – najvyššiu formu organizovaného zločinu, ako to napokon správne konštatuje vo svojom uznesení aj Špecializovaný trestný súd.

Uvedený záver vyplýva z toho, že dosiahnutie cieľa takouto skupinou (oproti organizovanej skupine) je podmienené ďaleko sofistikovanejším riadením porovnateľným s riadením stabilných organizácií a podnikateľských subjektov.

Pre odlišenie týchto skupín teda celkom oprávnené treba vychádzať z obecných poznatkov teórie riadenia, ktorá sa zaoberá formami usporiadania častí do celku, organizáciou a riadením týchto celkov za účelom dosiahnutia stanovených cieľov. Pritom je celkom irelevantné, či ide o ciele legálne, či nelegálne, ktoré sú predmetom záujmu Trestného práva, pretože obecné princípy riadenia u oboch sú totožné.

Potom z hľadiska aplikácie poznatkov tejto vedy je to práve znak štruktúrovanosti zločineckej skupiny a formy jej riadenia, ktoré v podstatnej miere zvyšujú nebezpečenstvo jej konania (pravdepodobnosť úspešného dosiahnutia cieľa). Zároveň majú podstatný vplyv na jej relatívnu stabilitu v čase, čo predstavuje ďalší zo znakov zákonného vymedzenia zločineckej skupiny na rozdiel od organizovanej skupiny.

Ide totiž o to, že práve štruktúra tejto skupiny (inak aj organizačná štruktúra) ako usporiadanie jej častí do celku tvorí kostru, ktorá spolu so sofistikovaným riadením umožňuje veľmi efektívne dosahovať cieľ. Pritom na rozdiel od organizovanej skupiny zločinecká skupina je organizačne členitejšia, hlavne vertikálne a ďaleko formálnejšia v zmysle vzťahov nadriadenosti a podriadenosti jej zložiek bez ohľadu na existenciu nejakých písomných noriem, ako je tomu u organizácii pôsobiacej v rámci zákona.

Uvedená štruktúra teda spolu so sofistikovaným riadením, medzi ktoré patrí dôsledné plánovanie činnosti (na rozdiel od organizovanej skupiny hlavne dlhodobé a strategické), operatívne riadenie zložiek štruktúry pre dosiahnutie už konkrétnych cieľov (na rozdiel od organizovanej skupiny), kontrola zložiek skupiny a spätná väzba na vyvodenie dôsledkov a opatrení pre jej ďalšiu činnosť do budúcnosti (plánovanie a zvyšovanie jej úspešnosti) sú tie zásadné rozdiely, ktoré túto skupinu odlišujú z hľadiska formy a obsahu od riadenia organizovanej skupiny, t.j. nižšej formy organizovaného zločinu.

Dá sa teda zhrnúť, že zločinecká skupina je stabilná skupina najmenej troch osôb, ktorej cieľom je páchať trestnú činnosť vo forme zločinov a vymedzených trestných činov – charakteristická predovšetkým (na rozdiel od organizovanej skupiny) vertikálnou organizačnou štruktúrou s formálnymi znakmi nadriadenosti a podriadenosti v jej rámci (resp. i jej časti) a so sofistikovaným riadením.

Tieto zákonné znaky organizovanej resp. zločineckej skupiny musia byť preto predmetom dokazovania v každom štádiu trestného konania, pričom dôkazné bremeno vo fáze podania obžaloby v uvedenom zmysle jednoznačne ťaží prokurátora.

Trestný proces je ovládaný v konaní pred súdom zásadou kontradiktórnosti konania dvoch strán pričom prokurátor je tou stranou v konaní, ktorá predkladá všetky dostupné dôkazy svedčiace pre vinu a len on je oprávnený podať na konkrétnu osobu obžalobu (§ 231 písm. a/ Tr. zák.) s náležitosťami podľa § 235 Tr. por. medzi ktoré patrí aj právna kvalifikácia skutku.

Z práve uvedeného potom vyplýva, že právna kvalifikácia skutku prokurátorom v podanej obžalobe musí mať oporu vo vykonanom dokazovaní, a to prinajmenšom do takej miery, aby pri nezmenenej dôkaznej situácii v konaní pred súdom ovládaným zásadou kontradiktórnosti mohol tento aspoň reálne uvažovať pri rozhodovaní o vine o právnej kvalifikácii skutku obsiahnutej v obžalobe.

Pokiaľ pri predbežnom prejednaní takto podanej obžaloby súd zistí, že tomu tak nie je (ako v tomto prípade) a právna kvalifikácia skutku v obžalobe prokurátora evidentne nezodpovedá vykonaným dôkazom nazhromaždeným v prípravnom konaní (ale zároveň táto právna kvalifikácia zakladá vecnú príslušnosť Špecializovaného trestného súdu, alebo iného súdu) rozhodne súd podľa § 244 ods. 1 písm. a/ Tr. por., t.j. postúpi vec na prejednanie príslušnému súdu.

V takomto prípade je potrebné sťažnostnú námietku prokurátora v zmysle, že v konaní pred súdom sa môže dôkazná situácia zmeniť, považovať za neopodstatnenú. Takáto jeho abstraktná úvaha je v rozpore s tým, že prokurátor ako nositeľ dôkazného bremena už v obžalobe je povinný označiť všetky dôkazy dostupné k času podania obžaloby a nečakať len na iracionálnu možnosť, že nejaký iný dôkaz podporí jej závery tým, že sa objaví až v konaní pred súdom.

Platnosť uvedenej úvahy prokurátora by koniec – koncov znamenala jeho právo, označením hoci aj skutkov celkom neodôvodnenej právnej kvalifikácie, nezvratne založiť vecnú príslušnosť určitého súdu, čo je evidentne neprípustné.

52.

ROZHODNUTIE

I. Ustanovenie § 34 ods. 8 písm. a/ Tr. zák. sa vzťahuje na neprípustnosť podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody uloženého na doživotie, ak ide o súbeh obzvlášť závažných zločinov, teda pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu (§ 41 ods. 1, ods. 2, § 42 Tr. zák.). Toto ustanovenie sa naopak nevzťahuje na neprípustnosť podmieneného prepustenia z doživotne uloženého trestu odňatia slobody uloženého za obzvlášť závažný zločin, spáchaný po predchádzajúcom odsúdení jeho páchatel'a za iný obzvlášť závažný zločin (recidíva). Recidíva, spojená aj s potrestaním páchatel'a za trestný čin uvedený v § 47 ods. 2 Tr. zák., sa týka ustanovenia § 34 ods. 8 písm. d/ Tr. zák.

II. Z dôvodu dovolania uvedeného v § 371 ods. 1 písm. n/ Tr. por. vyplýva, že dovolací súd na základe dovolacej námietky podanej z tohto dôvodu preskúma zákonnosť a odôvodnenosť rozhodnutia súdu o neprípustnosti podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého na doživotie. Dovolací súd však ani pri tomto prieskume nemôže skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) a rovnako nemôže preskúmať právne posúdenie zisteného skutku ani samotný výrok o uloženom treste.

III. Dovolanie nemožno považovať za dôvodné, ak by ním namietané a dovolacím súdom zistené porušenie zákona nemohlo viesť ku zmene napadnutého rozhodnutia. Dovolanie by v takom prípade v konečnom dôsledku nemohlo byť úspešné a splniť ním sledovaný účel nápravy, ani ak by mu dovolací súd vyhovel, čím by stratilo procesnú povahu opravného prostriedku. Preto dovolací súd také dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. júna 2012, sp. zn. 2 Tdo 24/2012).

Najvyšší súd uvedeným uznesením z 5. júna 2012 dovolanie obvineného I.L. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 2. júla 2009, sp. zn. 3 To 4/2009, podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Z o d ô v o d n e n i a :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Trenčíne (ďalej len krajský súd) podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obžalovaného I.L. proti rozsudku Okresného súdu Trenčín (ďalej len okresný súd) z 24. marca 2009, sp. zn. 8 T 36/2008.

Týmto rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. c/, písm. e/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. c/ a § 140 písm. b/ Tr. zák., preto že

dňa 17. októbra 2007 čakal skrytý na spoločnom dvore medzi rodinnými domami v obci N., okres P. na D.M., v úmysle túto usmrtiť za to, že sa s ním rozišla, D.M. okolo polnoci zo 17. októbra 2007 na 18. októbra 2007 prišla autom zn. Fiat Punto z práce domov, zaparkovala do úzkeho dvora, ale keď zbadala obvineného, snažila sa autom z dvora cúvaním ujsť, čo sa jej nepodarilo, vtedy pribehol k nej obvinený, päšťou rozbil sklenenú výplň na ľavých predných dverách vodiča, otvoril dvere a prineseným kuchynským nožom ju začal opakovane bodat' do oblasti chrbta vľavo, krku vzađu, ľavého ramena, tváre a hrudníka, pričom jedna z rán zasiahla i srdce v oblasti ľavej predsiene, čím jej spôsobil 11-timi bodnými a bodnoreznými ranami porušenie celistvosti srdca a pľúc, čo viedlo k zakrvácaniu do dutiny hrudnej a k rozvoju šokového stavu so zlyhaním činnosti srdca a krvného obehu a smrti poškodenej D.M., obvinený sa skutku dopustil po tom, ako bol rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1T 9/1991, zo dňa 27. marca 1991 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1To 31/1991, zo dňa 13. mája 1991 odsúdený za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1991 Zb. na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov, so zaradením do III. nápravno-výchovnej skupiny, ktorý trest vykonal.

Za to bol odsúdený podľa § 144 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 47 ods. 1 Tr. zák. a s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na doživotie, pričom podľa § 34 ods. 8 písm. a/, písm. b/, písm. d/ Tr. zák. podmienené prepustenie z výkonu tohto trestu odňatia slobody nie je prípustné. Podľa § 48 ods. 3 písm. a/ Tr.

---

zák. bol obžalovaný zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. mu bol uložený trest prepadnutia veci a to: 1 ks kuchynský nôž Ming Kai, dĺžka noža 32 cm, dĺžka čepele 20 cm. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej M.M., bytom v N. škodu vo výške 1.659,70 Eur. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodenú M.M. odkázal so zvyškom jej uplatneného nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený písomným podaním obhajcu z 10. apríla 2012, doručeným okresnému súdu 16. apríla 2012.

Ako právny dôvod dovolania označil obvinený dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i/ a písm. n/ Tr. por., ako ďalší dovolací dôvod označil dôvod uvedený v § 374 ods. 3 Tr. por.

Obsah dovolacích dôvodov v ich vecnom vyjadrení je reprodukován v tých nasledujúcich pasážach tohto odôvodnenia, ktoré na jednotlivé uplatňované okolnosti reagujú.

Prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín navrhol dovolanie vo všetkých bodoch ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) dovolanie predbežne preskúmal podľa § 378 Tr. por. a zistil, že nie je dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodov uvedených v § 382 písm. a/, písm. b/, alebo písm. d/ až písm. f/ Tr. por. Zároveň však už pri predbežnom prieskume zistil, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Odvolateľom vytýkané pochybenia napadnutého rozhodnutia a konania sčasti zodpovedajú iným dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 Tr. por., než ktoré sú v dovolaní uvedené (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a písm. n/ tohto ustanovenia, ďalší označený dôvod podľa § 374 ods. 3 Tr. por. nie je samostatným dovolacím dôvodom, ako bude vysvetlené ďalej). To však nie je podstatné, nakoľko viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené (§ 385 ods. 1 Tr. por.), sa týka chýb vytýkaných rozhodnutiu alebo tomuto rozhodnutiu predchádzajúcemu konaniu (§ 374 ods. 1 Tr. por.), nie právnych dôvodov dovolania podľa § 371 Tr. por., ktoré musia byť v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por. v dovolaní uvedené (pozri uznesenie Najvyššieho súdu slovenskej republiky 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov slovenskej republiky).

Veľká časť dovolania sa potom venuje hodnoteniu dôvodov, resp. okolností, prečo súd nezisťoval skutkový stav aj inými dôkaznými prostriedkami. Tieto otázky nie sú preskúmateľné v dovolacom konaní (pri dovolaní podanom podľa § 371 ods. 1 Tr. por.) v dôsledku viazanosti dovolacieho súdu správnosťou a úplnosťou zisteného skutku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Touto problematikou sa teda odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho súdu zaoberať nebude.

Vo vzťahu k uplatniteľným chýbam konania a rozhodovania:

Obvinený žiadal pri predbežnom prejednaní obžaloby o jej odmietnutie a vrátenie veci prokurátorovi na účel vykonania rekonštrukcie v prípravnom konaní.

Táto okolnosť nie je preskúmateľná z hľadiska povinnosti súdu pri zisťovaní skutkového stavu, a to z dôvodu už vyššie uvedenej nemožnosti skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Bolo by ju však možné skúmať z hľadiska zásadného porušenia práv obhajoby (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), ak by sa súd týmto návrhom na vykonanie dôkazu vôbec nezaoberal (pozri rozhodnutie č. 7 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2011). V danom prípade síce nebol návrh odmietnutý výslovným rozhodnutím podľa § 272 ods. 3 Tr. por., nešlo však o štádium konania na hlavnom pojednávaní. Pri predbežnom prejednaní obžaloby bol návrh odmietnutý určením rozsahu dokazovania na nariadenom hlavnom pojednávaní (tu na 24. júna 2008) bez určenia vykonania dotknutého dôkazu. Po zrušení pôvodného rozsudku okresného súdu z 18. júla 2008 krajským súdom 13. septembra 2008 potom prebiehalo hlavné pojednávanie od začiatku a na ňom odzneli zo strany obžalovaného už iné dôkazné návrhy, ktoré boli okresným súdom odmietnuté pred vyhlásením rozsudku na hlavnom pojednávaní 24. marca 2009.

Ďalšie dovolacie námietky podraditeľné pod dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (ktoré zároveň rovnako spĺňajú podmienku ich predchádzajúceho uplatnenia v konaní uvedenú § 371 ods. 5 Tr. por.) sú nasledovné:

Predseda senátu okresného súdu bol voči obvinenému zaujatý, o čom svedčí i skutočnosť, že pri predbežnom prejednaní obžaloby prehlásil, že obvinený môže namietať, čo chce, aj tak mu dá doživotie.

Takýto prednes nie je v príslušnej zápisnici uvedený a samotným tvrdením dovolateľa o ňom nemožno spochybniť priebeh verejného zasadnutia, konaného za účasti procesných strán. Námietky zaujatosti, ktoré boli voči súdu uplatnené, boli v konaní riešené postupom podľa zákona, čo je náležite dokumentované v príslušných zápisniciach a rozhodnutiach.

Nedôvodnosť ustanovenia náhradného obhajcu, ktorý navyše súhlasil so skrátením lehoty na prípravu hlavného pojednávania:

Táto námietka bola aktuálna len pred zrušením pôvodného rozsudku (ktoré je časovo upresnené vyššie). Dôvodom tohto zrušenia bola práve nedôvodnosť ustanovenia náhradného obhajcu a vykonanie hlavného pojednávania za jeho účasti. V nadväznosti na to bolo ustanovenie náhradného obhajcu zrušené a hlavné pojednávanie bolo vykonané odznova za účasti pôvodne ustanoveného obhajcu JUDr. M.

Žiadna z uvedených dovolacích námietok teda nie je dôvodná a dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ani iný dovolací dôvod nie je splnený.

Nemala byť použitá kvalifikácia osobitného motívu podľa § 144 ods. 2 písm. e/, § 140 písm. b/ Tr. zák., teda že čin bol spáchaný „z pomsty“

Táto námietka by bola podraditeľná pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., avšak len z kvalifikačného hľadiska, nie z hľadiska dôkaznej podloženosti dotknutej okolnosti – už skôr bolo opakovane poukázané na nepreskúmateľnosť skutkových zistení v dovolacom konaní pri dovolaní podanom podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Z pohľadu právnej kvalifikácie je znak „z pomsty“ v skutkovej vete rozsudku okresného súdu popísaný tak, že obžalovaný v kritickom čase čakal skrytý na poškodenú „v úmysle túto usmrtiť za to, že sa s ním rozišla“. Tento popis plne koreluje použitému zákonnému znaku a právna kvalifikácia skutku (správnosť a úplnosť zistenia, ktorého nemôže dovolací súd skúmať a meniť) je nepochybná.

Vyššie uvedený dovolací dôvod teda nie je splnený, rovnako iný dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 Tr. por.

Ako samostatne uplatnený dovolací dôvod je v dovolaní uvedený obsah znenia § 374 ods. 3 Tr. por., teda že vytýkané pochybenia konania na súde prvého stupňa neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Takto však nie je možné chybu rozhodovania alebo konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) v dovolacom konaní uplatňovať.

V ustanovení § 374 ods. 3 Tr. por. nie je uvedený samostatný dovolací dôvod. Toto ustanovenie len v nadväznosti na ustanovenia § 369 ods. 2 a § 372 ods. 1 Tr. por. vyjadruje okolnosť, že aj keď sa z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. dovolaním napáda vždy rozhodnutie súdu druhého stupňa (okrem dovolania podaného ministrom spravodlivosti), možno dovolaním namietať aj chyby konania súdu prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Ak dovolateľ namieta chybu konania na súde prvého stupňa, musí táto chyba zodpovedať niektorému z dôvodov dovolania uvedenému v § 371 Tr. por., a takto musí aj byť v dovolaní označená (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.).

Ani tu teda nemožno konštatovať splnenie dovolacích dôvodov.

Ďalším použitým dovolacím dôvodom je dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. n/ Tr. por., ktorý je v dovolaní uvedený v podobe konštatácie, že obvinenému bol uložený trest odňatia slobody na doživotie, pričom súd rozhodol, že podmiennečné prepustenie z výkonu tohto trestu nie je prípustné.

Dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. n/ Tr. por. sa (na rozdiel od iných dovolacích dôvodov, vzhľadom na jeho zákonnú formuláciu, neviaže na označenie chyby rozhodnutia alebo konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.)

Zároveň však znenie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. n/ Tr. por. neznamená, že dôvod dovolania je splnený, ak sa naplní hypotéza uvedená v tomto ustanovení, teda ak súd rozhodne tam uvedeným spôsobom.

Dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. n/ Tr. por. je potrebné vyložiť tak, že dovolací súd na základe z tohto dôvodu podanej dovolacej námietky preskúma zákonnosť a odôvodnenosť rozhodnutia súdu, ktorého hmotnoprávnym podkladom bolo ustanovenie § 34 ods. 8 Tr. zák., teda rozhodnutia o neprípustnosti podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého na doživotie. Dovolací súd však ani pri tomto prieskume nemôže skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.), rovnako nemôže pri dovolaní podanom z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. n/ Tr. por. preskúmať právne posúdenie zisteného skutku a samotný výrok o uložení trestu odňatia slobody na doživotie (aj keď sa kritériá pre naposledy uvedený výrok a pre výrok podľa § 34 ods. 8 Tr. por. sčasti prekrývajú).

Takto postupoval v tomto prípade najvyšší súd a zistil, že dôvody podľa § 34 ods. 8 písm. b/ a d/ Tr. zák. sú splnené. V zmysle oboch týchto ustanovení je dôvod na rozhodnutie o neprípustnosti podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody a dotknuté okolnosti sú v odôvodnení napadnutého rozsudku správne špecifikované.

Z hľadiska ustanovenia § 34 ods. 8 písm. b/ Tr. zák. ide o naplnenie okolností podmieňujúcich použitie vyššej trestnej sadzby, a to okolností uvedených v § 144 ods. 2 písm. a/, písm. c/ a písm. e/ Tr. zák. To sa týka predchádzajúceho odsúdenia za trestný čin vraždy, závažnejšieho konania – spáchania činu surovým a trýznivým spôsobom (§ 138 písm. c/ Tr. zák.) a spáchanie činu z osobitného motívu, teda z pomsty (§ 140 písm. b/ Tr. zák.). V zmysle § 34 ods. 8 písm. b/ Tr. zák. by postačovali čo i len dve také okolnosti (teda okolnosti podmieňujúce použitie vyššej trestnej sadzby). Okolnosť predchádzajúceho potrestania pre trestný čin vraždy, teda trestný čin uvedený v § 47 ods. 2 Tr. zák. je zároveň okolnosťou, umožňujúcou rozhodnutie o neprípustnosti podmiennečného prepustenia z výkonu doživotne uloženého trestu odňatia slobody, uvedenou v § 34 ods. 8 písm. d/ Tr. zák. (tu nepostačuje len odsúdenie, vyžaduje sa aj výkon aspoň časti uloženého trestu).

Vo vzťahu k vyššie uvedeným okolnostiam, čo sa týka predchádzajúceho odsúdenia a potrestania pre trestný čin vraždy, ide o rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 27. marca 1991, sp. zn. 1T 9/1991 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. mája 1991, sp. zn. 1To 31/1991, ktorým bol I.L. za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona (zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom v čase spáchania dotknutého činu) uložený trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov, ktorý vykonal.

Toľko, pokiaľ ide o súlad so zákonom pri splnení podmienok pre možnosť rozhodnutia podľa § 34 ods. 8 Tr. zák. (s ďalej uvedenou výhradou).

Toto rozhodnutie nie je však obligatórne, súd teda môže rozhodnúť o neprípustnosti podmiennečného prepustenia z výkonu doživotne uloženého trestu odňatia slobody. Na túto okolnosť potom nadväzuje prieskum odôvodnenosti takého rozhodnutia.

V uvedenom smere sa dovolací súd stotožnil so súdom prvého stupňa, rovnako ako predtým súd odvolací.

Vzhľadom na znaleckým dokazovaním zistenú osobnostnú štruktúru spojenú s agresivitou, nedostatkom sebakontroly aj v prípade spôsobenia závažných následkov a bez prognózy nápravy (čo bolo aj podkladom pre uloženie doživotného trestu odňatia slobody), a za situácie, keď sú podmienky na rozhodnutie podľa § 34 ods. 8 Tr. zák. splnené z hľadiska až dvoch zákonom predpokladaných situácií (§ 34 ods. 8 písm. b/ aj písm. d/ Tr. zák.), je rozhodnutie o neprípustnosti podmiennečného prepustenia dôvodné.

Na tom nič nemení okolnosť, že krajský i okresný súd nesprávne posúdil okolnosť podľa § 34 ods. 8 písm. a/ Tr. zák., ktorá nie je naplnená.

Táto okolnosť je zákonom charakterizovaná ako spáchanie dvoch alebo viacerých obzvlášť závažných zločinov, čo je rozsudkom okresného súdu ponímané vo vzťahu jednak ku aktuálnemu odsúdeniu, a jednak ku predchádzajúcemu odsúdeniu pre trestný čin vraždy s už vykonaným trestom, ktoré je uvedené vyššie (aj v skutkovej vete rozsudku okresného súdu).

Toto posúdenie však nie je správne.

Mohlo by ísť len o prípad ukladania úhrnného trestu v prípade odsúdenia za dva obzvlášť závažné zločiny (§ 41 ods. 1 alebo ods. 2 Tr. zák.), alebo ukladania súhrnného trestu (pri splnení podmienok uvedených v § 42 Tr. zák.) za prejednávany obzvlášť závažný zločin a obzvlášť závažný zločin, za ktorý bol už páchatel právoplatne odsúdený. Ide teda o trestanie súbehu, v naposledy popísanom prípade (ukladania súhrnného trestu) len viacčinného. Opakované spáchanie trestného činu po predchádzajúcom právoplatnom odsúdení za iný trestný čin (recidíva) je dôvodom na rozhodnutie o neprípustnosti podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody na podklade § 34 ods. 8 písm. d/ Tr. zák., pri splnení aj ďalších tam uvedených podmienok (recidíva je aj okolnosťou podmieňujúcou použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 144 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.). Žiadne z oboch naposledy uvedených ustanovení sa však nepoužije, ak ide o prípad opakovaného spáchania činu po predchádzajúcom vyhlásení odsudzujúceho rozsudku, ktorý však ešte nenadobudol právoplatnosť (tzv. falošná recidíva).

Zovšeobecnené teda platí nasledovné:

Ustanovenie § 34 ods. 8 písm. a/ Tr. zák. sa vzťahuje na neprípustnosť podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody uloženého na doživotie, ak ide o súbeh obzvlášť závažných zločinov, teda pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu (§ 41 ods. 1, ods. 2, § 42 Tr. zák.). Toto ustanovenie sa naopak nevzťahuje na neprípustnosť podmieneného prepustenia z doživotne uloženého trestu odňatia slobody uloženého za obzvlášť závažný zločin, spáchaný po predchádzajúcom odsúdení jeho páchatel'a za iný obzvlášť závažný zločin (recidíva). Recidívy, spojené aj s potrestaním páchatel'a za trestný čin uvedený v § 47 ods. 2 Tr. zák. sa týka ustanovenie § 34 ods. 8 písm. d/ Tr. zák.

Ustanovenie § 34 ods. 8 písm. a/ Tr. zák. teda pri rozhodovaní o neprípustnosti podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nemalo byť použité, čo odvolaciemu súdu uniklo.

Keďže je však rozhodnutie okresného súdu zákonné a dôvodné bez ohľadu na naposledy uvedené, a to pri použití ustanovenia § 34 ods. 8 písm. b/ a písm. d/ Tr. zák., čo je vysvetlené v predchádzajúcej časti tohto odôvodnenia, zistené porušenie zákona a zrušenie napadnutého rozhodnutia (§ 386 a § 388 Tr. por.) by nemohlo privodiť jeho zmenu v prospech obvineného. Také rozhodnutie dovolacieho súdu by obsahovo negovalo zmysel inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, keďže by nemohlo viesť ku náprave zisteného porušenia zákona.

Dovolanie nemožno považovať za dôvodné, ak by ním namietané a dovolacím súdom zistené porušenie zákona nemohlo viesť ku zmene napadnutého rozhodnutia. Dovolanie by totiž v konečnom dôsledku nemohlo byť úspešné a splniť ním sledovaný účel nápravy, ani ak by mu dovolací súd vyhovel, čím by stratilo procesnú povahu opravného prostriedku. Preto dovolací súd také dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por. (k tomu pozri aj právnu vetu IV. v rozhodnutí č. 12 uverejnenom v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2012).

Od vyššie uvedenej situácie je potrebné odlíšiť situáciu síce možnej zmeny rozhodnutia na podklade dovolania podaného v prospech obvineného, ak by však táto zmena vyznela v jeho neprospech, čo odporuje zákazu „reformatio in peius“, ktorý je obsahom ustanovenia § 385 ods. 2 Tr. por. Rozhodnutie dovolacieho súdu bude však rovnaké.

53.

R O Z H O D N U T I E

I. Výnimka z povinnosti zachovávať mlčanlivosť ustanovená v § 23 ods. 9 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov a v § 129 ods. 3 Tr. por. sa týka zákonom uloženou povinnosťou prekaziť prípravu alebo páchanie trestného činu uvedeného v § 341 Tr. zák., ak sa advokát o tejto skutočnosti dozvie v súvislosti s výkonom advokácie. Ustanovenie § 36 ods. 3 veta druhá Tr. por. tým nie je dotknuté (t.j. ak ide o skutočnosti, ktoré sa advokát dozvedel pri samotnom výkone obhajoby, nie len v súvislosti s jej výkonom).

Povinnosť advokáta zachovávať mlčanlivosť však nie je obmedzená zákonom uloženou povinnosťou oznámiť spáchanie trestného činu uvedeného v § 340 Tr. zák., ak sa advokát o tejto skutočnosti dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie. Splnenie povinnosti mlčanlivosti vyplývajúcej zo zákona o advokácii je v takom prípade okolnosťou vylučujúcou protiprávnosť v zmysle § 340 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. čo zodpovedá všeobecnému ustanoveniu § 28 ods. 1 Tr. zák.

II. Advokát nesmie byť podľa § 129 ods. 2 Tr. por. vypočúvaný o okolnostiach spáchania niektorého z trestných činov korupcie, ktorý mal byť spáchaný za účelom získania neoprávneného prospechu (protiprávnej výhody) pre obvineného, ktorého advokát obhajuje alebo obhajoval v trestnom konaní, ak sa mal advokát o dotknutých skutočnostiach dozvedieť v súvislosti s výkonom obhajoby a spáchanie trestného činu už nemožno prekaziť (§ 36 ods. 3 posledná veta, § 129 ods. 3 Tr. por.). Výsluch advokáta ako svedka je v takom prípade možný, len ak bol od povinnosti zachovávať mlčanlivosť oslobodený klientom v zmysle § 23 ods. 2 zákona o advokácii, teda tým, v prospech ktorého má povinnosť mlčanlivosti v zmysle § 129 ods. 2 Tr. por.

III. Osobu zadržanú ako podozrivú zo spáchania trestného činu, ak podozrenie nebolo rozptýlené, možno v konaní vedenom pre dotknutý skutok (trestný čin) o jeho okolnostiach vypočúť ako svedka až po vyhotovení záznamu o dočasnom odložení vznesenia obvinenia policajtom s predchádzajúcim súhlasom prokurátora podľa § 205 ods. 1, ods. 2 Tr. por.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. augusta 2012, sp. zn. 2 To 1/2012).

Najvyšší súd uvedeným uznesením na základe odvolania obžalovaných JUDr. O.M. a JUDr. Š.L. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 3. novembra 2011, sp. zn. PK – 1T 5/2011, podľa § 321 ods. 1 písm. a, písm. b/, písm. c/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Z o d ô v o d n e n i a:

Napadnutým rozsudkom Špecializovaný trestný súd (ďalej len „ŠTS“ alebo „súd prvého stupňa“) uznal obžalovaných JUDr. O.M a JUDr. Š.L. za vinných, že

obžalovaný JUDr. O.M.- ako vyšetrovateľ Policajného zboru, v dobe najmenej od októbra 2008 do apríla 2009 na Okresnom riaditeľstve PZ, Úrade justičnej a kriminálnej polície, v T. v súvislosti s vyšetrovaním trestných vecí v dvoch prípadoch uviedol obhajcovi obvinených JUDr. S.B., že obvinených resp. svedkov treba vypočúť tak, aby výpovede vyzneli v prospech obvinených a obhajcovi naznačil, že za to chce finančný úplatok a od obhajcu aj prevzal 400 eur a 200 eur. V ďalšej veci po dohode s prokurátorom Okresnej prokuratúry v T., JUDr. Š.L. vykonával v trestnej veci procesné úkony tak, aby trestné stíhanie bolo podmienčne zastavené, a to bez uloženia trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel. Obhajcovi obvineného JUDr. S.B. naznačil, že za túto službu chce finančný úplatok a prijal od neho 200 eur.

Obžalovaný JUDr. Š.L. ako prokurátor Okresnej prokuratúry v T., v dobe najmenej od 24. marca 2009 dozoroval trestnú vec obvineného M.K., ktorý bol stíhaný pre prečin ublíženia na zdraví. V súvislosti s tým kontaktoval obhajcu obvineného JUDr. S.B., od ktorého za to, že ukončí trestné stíhanie

---

obvineného podmieneným zastavením bez zákazu činnosti žiadal úplatok a v presne nezistenej dobe v máji 2009 prijal od neho úplatok 700 eur. čím spáchali

obžalovaný JUDr. O.M. v bode 1/, 2/ a 3/ rozsudku pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a obžalovaný JUDr. Š.L. v bode 4/ rozsudku zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

Za to im súd uložil tieto tresty:

Obžalovaný JUDr. O.M. trest odňatia slobody vo výmere päť a pol roka so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, peňažný trest vo výmere tisícdvesto eur s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere štyroch mesiacov a trest zákazu činnosti vykonávať funkciu vyšetrovateľa Policajného zboru na dobu piatich rokov.

Obžalovanému JUDr. Š.L. trest odňatia slobody vo výmere piatich rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, peňažný trest vo výmere tisíc eur s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere troch mesiacov a trest zákazu činnosti vykonávať funkciu prokurátora na dobu piatich rokov.

Proti rozsudku podali odvolanie obaja obžalovaní ústne do zápisnice po jeho vyhlásení, a to zhodne proti výroku o vine aj proti výroku o treste.

Obžalovaný L. podal odvolanie aj osobitným písomným podaním obhajcu a odôvodnil ho ďalšími tromi podaniami.

Obžalovaný M. odvolanie odôvodnil písomným podaním obhajcu.

Obsahovo sa obe odvolania do značnej miery prekrývajú, pričom obe napádajú výrok o vine v jeho podstate a vinu zo spáchania trestného činu dotknutým obžalovaným popierajú.

Obžalovaný L. namieta chyby postupu konania a v rámci toho aj použiteľnosť niektorých vykonaných dôkazov, správnosť právnej kvalifikácie a správnosť úvah súdu prvého stupňa pri hodnotení dôkazov, na základe ktorých dospel ku zisteniu skutku s použitou právnou kvalifikáciou.

V procesnej oblasti namieta v prvom rade neprípustnosťou výsluchu svedka JUDr. B. bez toho, aby bol ako advokát oslobodený od povinnosti mlčanlivosti svojím klientom M.K., pričom skutočnosti, o ktorých svedok vypovedal, sa mal dozvedieť v súvislosti s obhajobou naposledy menovaného v trestnej veci (ide o vec, ktorej sa týkajú body 2/ a 4/ výroku napadnutého rozsudku).

Ďalej odvolanie namieta, že tento svedok bol po svojom zadržaní ako osoby podozrivej zo spáchania trestného činu prepustený bez toho, aby bol vypočutý v takom procesnom postavení. Následne bol 12. júna 2009 opakovane vypočúvaný v preskúmvanej trestnej veci ako svedok (pred aj po vznesení obvinenia odvolateľovi), pričom vznesenie obvinenia bolo JUDr. B. odložené až záznamom vyšetrovateľa vydaným 11. januára 2010 na základe predchádzajúceho súhlasu prokurátora z 3. decembra 2009. Až momentom dočasného odkladu vznesenia obvinenia došlo k zmene jeho procesného postavenia z podozrivého na svedka. Predchádzajúce svedecké výsluchy JUDr. B. teda neboli vykonané v súlade so zákonom.

Zákonu nezodpovedá ani použitie ako dôkazu, záznamov o uskutočnenej telekomunikačnej činnosti, ich prepisov (tiež výpovede agenta vo vzťahu ku skutku v bode 4/ výroku napadnutého rozsudku), a to z hľadiska vymedzenia skutkov, na ktoré sa vzťahujú príslušné príkazy sudcu. Uvedené sa týka požiadavky súčasného vedenia trestného konania v zmysle § 115 ods. 7 Tr. por.

Vyšetrovateľ zastavil v predmetnej veci uznesením z 28. septembra 2010 podľa § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por. trestné stíhanie (začaté vo veci) pre čin kvalifikovaný ako návod na zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa, ktorého páchatelmi sú (boli zistení) JUDr. M a JUDr. L. Je na zamyslenie, či vyšetrovateľ týmto uznesením nezastavil celé konanie, čo sa týka trestnej veci M.K. v bodoch 2/ a 4/ výroku rozsudku.

Svedkovi JUDr. B. bolo záznamom z 11. januára 2010 na základe predchádzajúceho súhlasu prokurátora z 3. decembra 2009 dočasne odložené vznesenie obvinenia. Uznesenie o zastavení trestného stíhania

---

je z 28. septembra 2010, t. j. bolo vyhotovené deväť mesiacov po dočasnom odložení vznesenia obvinenia. JUDr. B. tu vystupuje ako návodca, pričom podľa § 205 ods. 1 veta druhá „dočasne odložiť vznesenia obvinenia sa nesmie voči organizátorovi, návodcovi alebo objednávateľovi trestného činu, na ktorého objasnení sa podieľa“. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že okrem už spomínaných výhrad, inštitút dočasného odloženia vznesenia obvinenia JUDr. B. nemohol byť použitý, pretože bol návodcom a v danom čase mal procesné postavenie podozrivého.

Odvolateľ ďalej tvrdí, že generálny prokurátor pochybil pri zrušení rozhodnutia vydaného obžalovaným ako prokurátorom okresnej prokuratúry o podmiennečnom zastavení trestného stíhania M.K., nakoľko toto rozhodnutie ešte nebolo právoplatné. Navyše v konaní po zrušení predmetného rozhodnutia iný prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov rozhodol obsahovo rovnako ako obžalovaný, vrátane určenia dĺžky doby stanovenej pri podmiennečnom zastavení trestného stíhania. Nie je teda obžalovanému jasné, v čom spočívalo podstatné pochybenie pri rozhodovaní, ktoré bolo dôvodom zrušenia jeho pôvodného rozhodnutia.

Ďalším argumentom odvolania je tvrdená nedostatočná zhoda odôvodnenia rozsudku po jeho ústnom vyhlásení na hlavnom pojednávaní s odôvodnením v písomnom vyhotovení rozsudku.

V hmotnoprávnej oblasti odvolateľ tvrdí, že ako radový prokurátor okresnej prokuratúry nemohol prijať úplatok ako verejný činiteľ, keďže nemal vlastnú rozhodovaciu právomoc, svoj postup musel prejednať s okresným prokurátorom, a tento musel následne obžalovaným vyhotovené rozhodnutie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania schváliť.

V odvolaní je ďalej obsiahnutý celý rad námietok smerujúcich proti skutkovým zisteniam súdu, a to z hľadiska hodnotenia jednotlivých dôkazov, tak aj vo vzťahu ku vzájomným dôkazným súvislostiam.

Na základe uvedeného odvolateľ navrhuje, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok zrušil a buď ho spod obžaloby oslobodil, alebo vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný M. v oblasti aplikácie hmotného a procesného práva uvádza v odvolaní rovnaké okolnosti ako obžalovaný L. (vo vzťahu ku skutkom 1/ až 3/ výroku napadnutého rozsudku) s týmito modifikáciami a doplneniami:

Príkazy na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a príkazy na vyhotovenie obrazovo-zvukových záznamov nie sú v súlade so zákonom v tom, že nie sú dostatočne odôvodnené.

Vyšetrotateľ nemôže byť verejným činiteľom v zmysle Trestného zákona, nakoľko je podrobený dozoru prokurátora a sám nemôže rozhodnúť o tom, ako bude prípravné konanie ukončené.

Naviac v hmotnoprávnej oblasti namieta, že žiadnu z dotknutých vecí z hľadiska svojho postupu neukončil v prospech obvinených, teda nezákonne (čomu zodpovedá aj vypustenie právnej kvalifikácie, podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. z rozsudku oproti obžalobe). Nemôže teda ísť o úplatok, ktorý by musel byť protiváhou za také neoprávnené zvýhodnenie obvineného.

Odvolacie podanie potom obsahuje rozsiahle námietky vo vzťahu ku skutkovým zisteniam z pohľadu hodnotenia dôkazov súdom prvého stupňa.

Z uvedených dôvodov odvolateľ rovnako ako jeho spoluobžalovaný navrhuje, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok zrušil a buď ho spod obžaloby oslobodil, alebo vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako odvolací súd (§ 315 veta druhá Tr. por.), keďže nezistil dôvod na zamietnutie odvolania alebo zrušenie rozsudku podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por., preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým bolo podané odvolanie (to sa týka všetkých jeho výrokov), ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Takto zistil nasledovné:

Konanie pred súdom prvého stupňa trpí chybami, v dôsledku ktorých sú niektoré dôkazy nepoužiteľné ako podklad pre rozhodovanie o vine. Preto je hodnotenie dôkazov predčasné a súd prvého stupňa ku nemu opätovne pristúpi až po splnení pokynov odvolacieho súdu na vykonanie úkonov a dôkazov v zmysle § 327 ods. 1 Tr. por., rešpektujúc zároveň právny názor odvolacieho súdu na použiteľnosť (resp. nepoužiteľnosť) niektorých dôkazov pri opätovnom rozhodovaní.

V dôsledku vyššie uvedeného je potrebné konštatovať aj nejasnosť skutkových zistení výrokov napadnutého rozsudku a pochybnosti o správnosti týchto zistení. Súd prvého stupňa totiž pri svojich dôkaznohodnotiacich úvahách vyhádza z predpokladov, ktoré preň neboli ako podklad pre rozhodnutie procesne dostupné.

Tým sú (v súhrne) dané dôvody na zrušenie rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a písm. c/ Tr. por.

Opakovanie časti dokazovania súdom prvého stupňa v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku (a v nadväznosti naň aj zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii) ukáže, či bude môcť byť ako podklad pre rozhodnutie použitá výpoveď svedka B., ktorá bola podľa obsahu úvah, ktorými sa súd spravoval pri hodnotení dôkazov, pre rozhodnutie podstatné. Ďalšie obmedzenia použiteľnosti už vykonaných dôkazov budú uvedené v obsahu tohto odôvodnenia následne.

Čo sa týka výpovede JUDr. B. (samostatne i pri konfrontáciách s inými svedkami), je potrebné opraviť právny názor súdu prvého stupňa, že na výsluch tohto svedka, ktorý ako advokát zastupoval klientov uvedených v bodoch 1/ až 3/ (zároveň aj 4/) výroku napadnutého rozsudku, nebolo potrebné oslobodenie svedka od povinnosti mlčanlivosti.

Ustanovenie § 129 ods. 2 a ods. 3 Tr. por. znie:

(2) Svedok nesmie byť vypočúvaný ani vtedy, keby svojou výpoveďou porušil zákonom alebo medzinárodnou zmluvou uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti okrem prípadu, že by bol od tejto povinnosti oslobodený príslušným orgánom alebo tým, v ktorého záujme má túto povinnosť.

(3) Zákaz výsluchu podľa odseku 2 sa nevzťahuje na svedeckú povinnosť týkajúcu sa trestného činu, ktorý má svedok povinnosť prekaziť podľa Trestného zákona.

Ustanovenie § 23 zák. č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o advokácii) znie:

(1) Advokát je povinný zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie, ak osobitný predpis na úseku predchádzania a odhaľovania legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu^{13a)} neustanovuje inak.

(2) Pozbaviť advokáta povinnosti zachovávať mlčanlivosť môže klient a po smrti či zániku klienta iba jeho právny nástupca. Ak má klient viac právnych nástupcov, na účinné pozbavenie advokáta povinnosti zachovávať mlčanlivosť sa vyžaduje súhlasný prejav vôle všetkých právnych nástupcov klienta. Súhlas musí mať písomnú formu.

(3) Advokát je povinný zachovávať mlčanlivosť aj v prípade, ak ho klient alebo všetci jeho právni nástupcovia pozbavia tejto povinnosti, ak usúdi, že pozbavenie povinnosti zachovávať mlčanlivosť je v neprospech klienta.

(4) Advokát nemá povinnosť zachovávať mlčanlivosť voči osobe, ktorú poveruje vykonaním jednotlivých úkonov právnych služieb, ak je táto osoba sama povinná zachovávať mlčanlivosť podľa osobitných predpisov.

---

(5) Advokát nemá povinnosť zachovávať mlčanlivosť v konaní pred súdom alebo iným orgánom, ak predmetom konania je spor medzi ním a klientom alebo jeho právnym nástupcom.

(6) Advokát sa nemôže dovolávať povinnosti zachovávať mlčanlivosť v disciplinárnom konaní podľa tohto zákona. Podrobnosti určí disciplinárny poriadok komory.

(7) Povinnosť zachovávať mlčanlivosť trvá aj počas pozastavenia výkonu advokácie, ako aj po vyčiarknutí advokáta zo zoznamu advokátov.

(8) Povinnosť zachovávať mlčanlivosť sa rovnako vzťahuje na

a) zamestnancov advokáta, zamestnancov verejnej obchodnej spoločnosti, zamestnancov komanditnej spoločnosti alebo zamestnancov spoločnosti s ručením obmedzeným,

b) iné osoby, ktoré sa v tejto súvislosti podieľajú na poskytovaní právnych služieb,

c) členov orgánov komory a jej zamestnancov (§ 66 ods. 4)

(9) Povinnosť zachovávať mlčanlivosť sa nevzťahuje na prípad, ak ide o zákonom uloženú povinnosť prekaziť spáchanie trestného činu.

(10) Povinnosť zachovávať mlčanlivosť podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ nie je týmto zákonom dotknutá.

Zákon o advokácii ustanovuje povinnosť mlčanlivosti nielen vo vzťahu ku skutočnostiam, o ktorých sa advokát dozvedel „pri výkone advokácie“, tu pri výkone obhajoby (pričom ku výkonu advokácie, samozrejme, nepatrí korupčná činnosť).

Uvedený zákon v ustanovení § 23 ods. 1 povinnosť mlčanlivosti vzťahuje na všetky skutočnosti, o ktorých sa advokát dozvedel „v súvislosti s výkonom advokácie“. Aplikačný záber tohto ustanovenia je teda širší.

JUDr. S.B. sa o ním uvádzaných skutočnostiach nelegálnej podpory svojich klientov, vrátane ním popisovaného kontaktu s oboma aktuálne obžalovanými, nepochybne dozvedel v súvislosti s obhajobou týchto klientov ako obvinených v jednotlivých dotknutých trestných konaniach, a inak sa tieto skutočnosti dozvedieť ani nemohol.

V nadväznosti na uvedené, povinnosť zachovávanie mlčanlivosti vo vzťahu ku svedeckému výsluchu JUDr. B. nie je eliminovaná výnimkou podľa § 23 ods. 9 zákona o advokácii a podľa § 129 ods. 3 Tr. por. Tá sa týka trestného činu neprekazenia trestného činu podľa § 341 Trestného zákona. Muselo by ísť o prípad, keď trestný čin určený zákonom nebol inou osobou ešte spáchaný a jeho spáchanie možno prekaziť, a to aj včasným oznámením.

Obsahom svedeckej výpovede však bolo spáchanie trestného činu oboma obžalovanými, ku ktorému malo dôjsť ešte pred zadržaním JUDr. B. ako osoby tiež podozrivej zo spáchania trestného činu a pred jeho výpoveďou ako svedka, pričom pred svojim zadržaním sa nijako nepokúsil ním tvrdené trestné činy oboch obžalovaných prekaziť. Naopak, mal ku nim prispieť trestnou činnosťou spáchanou vo faktickej súvislosti poskytovania predmetných úplatkov, čo však zároveň vylučuje jeho trestnosť za neprekazenie prijímania úplatku v zmysle § 341 ods. 2 Tr. zák., ako aj neoznámenie prijatia úplatku v zmysle § 340 ods. 2 Tr. zák. (prijatia úplatku obžalovanými).

Vyššie označená výnimka z povinnosti zachovávanie mlčanlivosti advokáta (na rozdiel od zákonom uloženej povinnosti prekaziť trestný čin) sa netýka zákonom uloženej povinnosti oznámiť trestný čin – tu ide o trestný čin neoznámenia trestného činu podľa § 340 Tr. zákona. Ak teda ide o zákonom určený trestný čin, ktorý už bol inou osobou spáchaný, advokát je viazaný povinnosťou mlčanlivosti, ak sa o spáchaní činu dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie.

Zjednodušené povedané, dotknutá výnimka sa v prejednávanej veci neuplatní, nakoľko nejde o možnosť prekaziť spáchanie trestného činu (na ktorý sa výnimka vzťahuje). Na povinnosť oznámiť už spáchaný trestný čin sa výnimka z povinnosti advokáta zachovávať mlčanlivosť nevzťahuje, v prejednávanej veci sa teda ani v tejto súvislosti neuplatní a advokát je povinný zachovávať mlčanlivosť.

Ide o prekonateľnú právnu prekážku, a to pozbavením povinnosti mlčanlivosti klientom v zmysle § 23 ods. 2 zákona o advokácii a § 129 ods. 2 Tr. por.

Bolo teda povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a súdu zistiť možnosť výsluchu advokáta ako svedka v intenciách ustanovenia § 129 ods. 2, ods. 3 Tr. por. a nevykonať výsluch (vo vzťahu ku tomu - ktorému čiastkovému skutku) bez overeného pozbavenia mlčanlivosti dotknutým klientom (klientmi). Riešenie otázky zákazu výsluchu nie je možné ponechať na svedka, ako to naznačuje odôvodnenie napadnutého rozsudku. Rovnako je zrejmé, že na podklade obžaloby a vyšetrovacieho spisu súd vedel, o čom má svedok vypovedať.

V súhrne tejto problematiky platí nasledovné:

Výnimka z povinnosti zachovávať mlčanlivosť ustanovená v § 23 ods. 9 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o advokácii) a v § 129 ods. 3 Tr. por. sa týka zákonom uloženou povinnosťou prekaziť spáchanie trestného činu (§ 341 Tr. zák.). Ide teda o prípad, keď iná osoba pripravuje alebo pácha niektorý zo zákonom určených trestných činov a advokát sa o tejto skutočnosti dozvie v súvislosti s výkonom advokácie.

Povinnosť advokáta zachovávať mlčanlivosť však nie je obmedzená zákonom uloženou povinnosťou oznámiť spáchanie trestného činu (§ 340 Tr. zák.). Ide o prípad, keď niektorý zo zákonom určených trestných činov už bol inou osobou spáchaný, ak sa advokát o tejto skutočnosti dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie. Splnenie povinnosti mlčanlivosti vyplývajúcej zo zákona o advokácii je v takom prípade okolnosťou vylučujúcou protiprávnosť v zmysle § 340 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. (čo zodpovedá všeobecnému ustanoveniu § 28 ods. 1 Tr. zák.).

Advokát nesmie byť podľa § 129 ods. 2 Tr. por. vypočúvaný o okolnostiach spáchania niektorého z trestných činov korupcie (tretí diel ôsmej hlavy osobitnej časti Trestného zákona), ktorý mal byť spáchaný na účel získania neoprávneného prospechu (protiprávnej výhody) pre obvineného, ktorého advokát obhajuje alebo obhajoval v trestnom konaní, ak sa mal advokát o dotknutých skutočnostiach dozvedieť v súvislosti s výkonom obhajoby a spáchanie trestného činu už nemožno prekaziť. Výsluch advokáta ako svedka je v takom prípade možný, len ak bol od povinnosti zachovávať mlčanlivosť oslobodený klientom v zmysle § 23 ods. 2 zákona o advokácii, teda tým, v prospech ktorého má povinnosť mlčanlivosti v zmysle § 129 ods. 2 Tr. por.

Zákon preferuje v takom prípade záujem klienta (obvineného, resp. osoby, o vine ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté) a vo vzťahu ku ktorému je porušenie povinností policajta, prokurátora alebo sudcu vždy dôvodom na obnovu konania podľa § 394 ods. 5 Tr. por., a to v situácii zodpovedajúcej prejednávanej veci v neprospech obvineného.

Záujem na odhalení trestnej činnosti má pred záujmom klienta prednosť len vtedy, ak spáchanie trestného činu ešte možno prekaziť.

Najvyšší súd dospel ku takému výkladu aj v súlade s princípom opakovane zdôrazňovaným v judikatúre Ústavného súdu Slovenskej republiky a spočívajúcim v prednosti takej interpretácie normy z oblasti základných ľudských, iných ústavných a na ne nadväzujúcich zákonných práv, ktorý je pre dotknutú osobu priaznivejší.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, súd prvého stupňa nebude brať v ďalšom priebehu konania po zrušení napadnutého rozsudku na skorší, na hlavnom pojednávaní už vykonaný výsluch svedka, zreteľ. Svedka opätovne vypočuje, ale len za predpokladu, ak zistí oslobodenie od povinnosti zachovávať mlčanlivosť (čo z hľadiska predmetu výsluchu platí diferencovane vo vzťahu k obhajobe v jednotlivých skôr uvedených trestných konaniach, a teda vo vzťahu k jednotlivým bodom obžaloby, resp. rozsudku).

Oslobodenie od povinnosti mlčanlivosti by však nemalo retrospektívne konvalidačné účinky. Preto výpovede JUDr. B., ako svedka z prípravného konania, nebudú použiteľné ako náhrada jeho výpovede na

---

hlavnom pojednávaní podľa § 263 ods. 3 písm. a/ Tr. por. (ak by nebolo možné zabezpečiť jeho osobnú účasť na výsluchu), alebo podľa § 263 ods. 4 Tr. por. (ak by využil právo odmietnuť výpoveď, ktorou si môže privodiť trestné stíhanie). Rovnako nebudú tieto výpovede použiteľné na účel odstraňovania rozporov medzi výpoveďou svedka na hlavnom pojednávaní a týmito výpoveďami postupom podľa § 264 Tr. por.

Dotknuté výpovede nie sú vyšším uvedeným spôsobom použiteľné ani z dôvodu ďalšieho nesúladu so zákonom, ako sa na to poukazuje aj v podaných odvolaniach.

JUDr. B. bol po svojom prepustení zo zadržania ako osoby podozrivej zo spáchania trestného činu podľa § 85 ods. 1 Tr. por. 12. júna 2009 vypočutý ako svedok v ten istý deň a nasledujúci deň. K dočasnému odloženiu vznesenia obvinenia vyšetrovateľom podľa § 205 ods. 1 Tr. por. však došlo až 11. januára 2010, na základe predchádzajúceho súhlasu prokurátora z 3. decembra 2009. Vec skutkov, zo spáchania ktorých bol JUDr. B. podozrivý, kvalifikovaných ako prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bola zo spoločného konania vo veci ČVS:SKIS-69/S-4-V-2009 vylúčená uznesením z 31. augusta 2010.

Podľa § 85 ods. 4 veta prvá Tr. por. policajt, ktorý zadržanie vykonal alebo ktorému bola odovzdaná zaistená osoba podľa osobitného zákona alebo odovzdaná osoba pristihnutá pri trestnom čine podľa odseku 2, takú osobu bezodkladne oboznámi s dôvodmi zadržania a vypočuje ju; v prípade, že podozrenie nebude naďalej dôvodné alebo dôvody zadržania z inej príčiny odpadnú, prepustí ju písomným opatrením ihneď na slobodu.

Podozrivý teda môže byť zo zadržania prepustený nielen v dôsledku rozptýlenia podozrenia (k čomu v tomto prípade evidentne nedošlo), ale aj v dôsledku iných príčin odpadnutia dôvodov zadržania, čo znamená absenciu dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 Tr. por., alebo postup podľa § 205 ods. 1, ods. 2 Tr. por.

Podozrivá osoba však môže byť v konaní vedenom pre skutok, zo spáchania ktorého je podozrivá (ak jej nebolo vznesené obvinenie), k príslušným okolnostiam (ku ktorým by bola vypočúvaná ako obvinený) vypočutá ako svedok, len ak jej bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia podľa § 205 ods. 1 Tr. por., a to až po vyhotovení záznamu podľa odseku 2 naposledy označeného ustanovenia.

V predchádzajúcom období musí byť rešpektované jej postavenie a práva ako osoby podozrivej zo spáchania trestného činu, ktoré sú v zmysle § 85 ods. 5 Tr. por. (a na jeho podklade v zmysle §§ 34, 121 až 124 Tr. por.) zásadne rovnaké, ako práva obvineného. To pri výklade § 85 ods. 4 až 6 a § 205 ods. 1 Tr. por. vo vzájomných súvislostiach platí aj vtedy, ak dôjde k prepusteniu podozrivej osoby na slobodu a ešte nedošlo k dočasnému odkladu vznesenia obvinenia. Až takým úkonom sa zmení procesné postavenie osoby podozrivej zo spáchania trestného činu na postavenie svedka. Tieto inštitúty nemožno stotožňovať, nakoľko každý z nich má iný zmysel a s ním spojenú úpravu práv a povinností.

Osobu zadržanú ako podozrivú zo spáchania trestného činu, ak podozrenie nebolo rozptýlené, možno v konaní vedenom pre dotknutý čin (skutok) o jeho okolnostiach vypočuť ako svedka až po dočasnom odložení vznesenia obvinenia podľa § 205 ods. 1, ods. 2 Tr. por., teda po vyhotovení záznamu o dočasnom odložení vznesenia obvinenia policajtom s predchádzajúcim súhlasom prokurátora.

V preskúmvanej veci však tento postup nebol dodržaný a podozrivý bol opakovane vypočutý ako svedok pred dočasným odložením vznesenia obvinenia a pred vylúčením skutku, zo spáchania ktorého bol podozrivý, kvalifikovaného pri vylúčení ako prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., zo spoločného konania.

To je ďalší dôvod, pre ktorý svedecké výpovede JUDr. B. z prípravného konania nie sú (a ani v ďalšom priebehu konania nebudú) použiteľné v súdnom konaní.

V konečnom dôsledku, pri výsluchu JUDr. B. ako svedka po vznesení obvinenia 12. júna 2009 neboli rešpektované práva obvineného L.

Výsluch bol vykonaný 12. júna 2009 o 22.00 hod. V tomto čase bol už od 21.45 hod. vypočúvaný ako obvinený JUDr. M a úvodom výsluchu vyhlásil, že si obhajcu zvolí neskôr. Obvinený L. bol však vypočutý až 13. júna 2009 o 00.25 hod., kedy oznámil, že si volí obhajcu JUDr. L.

Dotknutý výsluch svedka B. sa teda uskutočnil po vznesení obvinenia JUDr. L. (vydaní uznesenia o vznesení obvinenia), ale ešte skôr, ako bola obvinenému daná možnosť zvoliť si obhajcu a žiadať, aby obhajca bol prítomný pri výsluchu svedka, resp. aby to žiadal obhajca (§ 34 ods. 1 veta piata, § 213 ods. 2, ods. 3 Tr. por.). Ide o hrubé porušenie obhajobných práv, ktoré kumuluje dôvody nepoužiteľnosti výpovede svedka ako podkladu pre rozhodovanie v trestnom konaní, v konečnom dôsledku pre rozhodnutie súdu (výpoveď svedka bola čítaná na účel odstraňovania rozporov pri jeho výsluchu na hlavnom pojednávaní 19. júla 2011).

V ďalších častiach rozsiahleho odôvodnenia uznesenia sa najvyšší súd vyrovnal aj s otázkami súvisiacimi s výkladom slova „súčasne“ uvedeného v § 115 ods. 7 Tr. por., postavením prokurátora okresnej prokuratúry ako verejného činiteľa, aj s právnymi otázkami súvisiacimi so zvýhodnením obvineného verejného činiteľa úplatkom.

54. ROZHODNUTIE

I. Obvinený, resp. jeho obhajca, musí mať vždy reálnu možnosť uplatniť právo na obhajobu a je len na ňom, či ho využije. Obvinený tak môže urobiť až potom, ako bol riadne upovedomený o čase a mieste vykonania výsluchu konkrétneho svedka. Iba všeobecné poučenie obvineného a jeho obhajcu o možnosti zúčastniť sa vyšetrovacích úkonov podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. por. nemožno považovať za dostatočné, lebo takéto poučenie nezohľadňuje povinnosť policajta, ktorá mu vyplýva z ustanovenia § 213 ods. 3 Tr. por., ani podmienky čítania zápisnice o výpovedi svedka (spoluobvineného), vyplývajúce z § 263 ods. 3, ods. 4 Tr. por. Tieto ustanovenia úzko súvisia a musia byť aplikované v jednote a nie izolovane.

II. Právo na spravodlivé súdne konanie je ústavným právom občana a nemožno ho obetovať účelovosti. Zásada vyjadrená aj čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v § 2 ods. 10 vete tretej Tr. por. vyžaduje, aby obvinený a ak má obhajcu, jeho obhajca mal primeranú a vhodnú príležitosť na výsluch a spochybnenie svedka proti obvinenému počas výpovede, aj v neskoršom štádiu. Ak zásady spravodlivého súdneho procesu požadujú, aby sa záujmy obhajoby vyvažovali záujmami svedkov alebo poškodených predvolaných svedčiť, je nevyhnutné, aby sa s dôkazmi získanými prostredníctvom utajovaných svedkov zaobchádzalo s výnimočnou opatrnosťou. Usvedčenie páchateľa sa preto nemôže zakladať výhradne alebo v rozhodujúcej miere na výpovedi utajeného svedka.

III. Právna veta odsudzujúceho rozsudku musí obsahovať právne hodnotenie skutku aj z toho pohľadu, či ide o pokračovanie alebo opakovanie trestnej činnosti, nakoľko s tým úzko súvisí posúdenie súbehu trestných činov, prípadne ich vylúčenie, a ukládanie trestu podľa zásad uvedených v druhom dieľi druhej hlavy (§ 34 až § 44) Tr. zák.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. júna 2012, sp. zn. 1 TdoV 16/2011).

Päťčlenný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedeným rozsudkom z 19. júna 2010 na základe dovolania obvinených vyslovil, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. decembra 2010, sp. zn. 2 Toš 1/2009 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 319, § 213 ods. 3 Tr. por., § 89 ods. 19 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v neprospech obvinených Mgr. D.M., H.B., D.B. a R.Sch. Napadnuté uznesenie zrušil a zrušil aj rozsudok Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 22. októbra 2008, sp. zn. BB-3Tš 25/2006. Zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Z o d ô v o d n e n i a:

Rozsudkom bývalého Špeciálneho súdu v Pezinku (ďalej len „špeciálny súd“) z 22. októbra 2008, sp. zn. BB-3Tš 25/2006, boli uznaní za vinných obvinení Mgr. D.M. v bode I. a II. rozsudku z trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Tr. zák.“) a pre pomoc k tomu istému trestnému činu podľa § 10 ods. 1 písm. c/, § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák., R.Sch. v bode III. rozsudku z trestného činu podplácania podľa § 161a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a H. a D. B. v bode IV. rozsudku zo spolupáchateľstva trestného činu podplácania podľa §§ 9 ods. 2, 161a ods. 1, ods. 2 Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako je uvedený v bodoch I. až IV výroku rozsudku súdu prvého stupňa z 22. októbra 2008.

Za tieto trestné činy špeciálny súd uložil obvinenému Mgr. D.M podľa § 35 ods. 2, §160a ods. 2, § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere osem rokov, na výkon ktorého ho zaradil do prvej nápravno-výchovnej skupiny. Podľa §§ 53 ods. 1, 54 ods. 3 Tr. zák. i peňažný trest vo výmere 500 000 Sk (16 596,96 eur) a pre prípad úmyselného zmarenia výkonu tohto trestu náhradný trest odňatia slobody vo výmere jeden rok. Tresty odňatia slobody obvinenému R.Sch. podľa § 161a ods. 2, § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. vo výmere dva roky, na výkon ktorého bol zaradený do prvej nápravno-výchovnej skupiny a obvineným H. a D. B. podľa §§161a ods. 2, 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. vo výmere dva roky, na výkon ktorých boli zaradení do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

Rozsudok špeciálneho súdu nadobudol právoplatnosť 13. decembra 2010, kedy odvolací súd podľa § 319 Tr. por. odvolania obvinených Mgr. D.M, R. Sch., H. a D. B. zamietol.

Špecializovaný trestný súd predložil 18. júla 2011 najvyššiemu súdu dovolania, ktoré podali obvinení Mgr. D.M. 19. apríla 2011 a H. a D. B. 4. marca 2011. Domáhali sa nimi, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona v ich neprospech z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ a i/ Tr. por. účinného do 31. augusta 2011. Mgr. D.M. uplatnil i dovolacie dôvody podľa písm. g/, písm. h/ a j/.

Obvinený Mgr. D.M. v dovolaní poukázal na to, že záver o neopodstatnenosti odvolania je založený na extrémnom nesúlade so skutkovými a právnymi zisteniami, na nevysporiadaní sa s námietkami, na nerešpektovaní základných ústavných princípov platiacich pre trestné právo, na ich deformácii, na svojoľnej interpretácii a aplikácii noriem trestného práva a na absolútnej nespravodlivosti. Odvolací súd svojoľne vykladal a aplikoval predpisy, v dôsledku čoho naplnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Zásadným spôsobom porušil právo na obhajobu pri výsluchu svedkov K., rovnako aj vo vzťahu k svedkovi S., M., utajenému svedkovi, tým, že porušil zásadu zákazu tzv. deformácie dôkazu, keď vyvodil skutkové zistenia, ktoré nevyplynuli z vykonaného dokazovania, pri hodnotení dôkazov neprihliadol na zásady in dubio pro reo a prezumpcie neviny. Zo skutku pod bodom I. a II. nie je jasné, či sa naplnila skutková podstata kvalifikovaného trestného činu, opomína objektívnu a subjektívnu stránku a súd sa na preukazovaní viny neprípustne podieľal v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy. Došlo tým k naplneniu aj dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Prítomný je aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., lebo rozhodnutie je založené na nezákonne vykonaných, dôkazoch (výsluch svedkov K., utajeného svedka, peňažného denníka). Súdny mali aplikovať ustanovenia o pokračujúcom trestnom čine a nie o opakovaní trestného činu, čím došlo k nesprávnemu použitiu asperačnej zásady, uloženiu trestu mimo zákonnej trestnej sadzby a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je opreté o zákonné dôvody, čím sú dané tiež dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h/ a j/ Tr. por. Navrhol, aby najvyšší súd po vyslovení porušenia zákona z uvedených dôvodov zrušil napadnuté rozhodnutia a prikázal špecializovanému trestnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinení H. a D. B. poukázali na to, že odôvodnenia napadnutých rozhodnutí nemajú zákonné náležitosti a sú nepreskúmateľné. Mali odhŕať možnosť konať pred súdom a porušené ústavné právo na spravodlivý proces. Odvolanie „vybavil“ argumentačne odvolací súd tromi vetami. Dovolanie opierajú o ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por. Obidva súdy rozhodnutia o vine založili na jednom dôkaze, a to obsahu výpovedi utajeného svedka č. 2, i napriek tomu, že tento svedok ich neusvedčuje. Spôsob, akým bol utajený svedok č. 2 vypočúvaný súdom prvého stupňa, a to, že odsúdenie dovolateľov je založené len na jeho výpovedi, je porušením práva na obhajobu. Utajený svedok nebol vypočutý v prítomnosti sudcu a obhajcov a nebol dôvod na jeho utajenie. Odvolací súd neuviedol, ako overoval a overil vierohodnosť utajeného svedka č. 2. Skutočnosť, že ten sa nachádzal v kritickom čase vo väzbe, je dôvodom na pochybnosti o jeho vierohodnosti. Nie je v súlade so zákonom a požiadavkou spravodlivosti, aby výpoveď svedka v utajení s kriminálnou prítomnosťou bola jediným usvedčujúcim dôkazom pre odsúdenie bezúhonných osôb. Upozorňujú aj na judikatúru súdov a rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Peniaze odovzdali obhajcovi ich syna s úmyslom a vedomím, že platia trovy za úkony právnej služby. Označený dovolací dôvod spočíva v nesprávnom právnom posúdení skutku ustáleného súdmi. Mgr. D.M. nebol osobou, ktorá obstarávala vec všeobecného záujmu. Právna veta rozsudku, podľa ktorej dovolatelia „priamo poskytli úplatok v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu“ nemá oporu v skutkovej vete. Podľa nej sa na rozdelení úplatku mal dohodnúť obvinený Mgr. M. so sudcom JUDr. M. Zo skutkovej vety nevyplýva, že o rozdelení úplatku mali vedomosť. Naopak, zo skutku vyplýva, že „...na nezistenom mieste požiadal obvinený Mgr. M. obvinených H. a D. B. o úplatok v presne nezistenej výške, za čo im prisľúbil, že im vybaví na krajskom súde prepustenie z väzby N.B....“ Pokiaľ odovzdala dovolateľka Mgr. M. úplatok v nezistenej výške nebolo to s úmyslom, aby ho dal sudcovi, ale preto, aby svojím vplyvom pôsobil (...vybavil..) na výkon právomoci sudcu. Tento záver plyní zo skutkovej vety rozsudku. Zo žiadneho dôkazu a ani z rozsudku nevyplýva, že to bol práve sudca JUDr. M., ktorý mal konať a konal v trestnej veci syna dovolateľov, a ktorý aj rozhodoval o jeho prepustení z väzby. V skutku nie je označená ani spisová značka, pod ktorou bol v administratívnych pomôckach súdu vedený zberný spis súvisiaci s trestnou vecou syna dovolateľov. Naopak, z dôkazov možno dôvodne predpokladať, že sudca JUDr. M. mal byť len ďalším sprostredkovateľom a ani on nebol v danej veci osobou obstarávajúcou vec všeobecného záujmu. Ak dovolateľka odovzdala úplatok Mgr. M., aby svojím vplyvom pôsobil na výkon právomoci sudcu nemohla sa dopustiť trestného činu podplácania, ale len nepriamej korupcie. Zo skutku nie je možné identifikovať ich protiprávne konanie. S poukazom, na ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. sa

---

---

nedomáhajú prieskumu správnosti a úplnosti zisteného skutku, ale namietajú, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení súdom zisteného skutku. Pri správnom posúdení skutku nie je možné konanie dovolateľov podriaďiť pod žiadnu skutkovú podstatu trestného činu, resp. môže byť kvalifikované ako trestný čin nepriamej korupcie. Navrhli, aby najvyšší súd vyslovil porušenie zákona v ich neprospech v ustanoveniach § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por., zrušil napadnuté rozhodnutia a prikázal špecializovanému trestnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V zmysle § 376 Tr. por. sa žiadna z procesných strán k dovolaniu v určených lehotách, nevyjadřila.

Dovolací súd (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolania proti napadnutému uzneseniu sú prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), boli podané oprávnenými osobami (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. účinného do 31. augusta 2011), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por. účinného do 31. augusta 2011). Spĺňajú podmienky uvedené v § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti v § 374 Tr. por.

Po prerokovaní veci na neverejnom zasadnutí a preskúmaní spisového materiálu dovolací súd dospel k záveru, že dovolania sú dôvodné, lebo uplatnené dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ a i/ Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 v danej veci naplnené boli, keď uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. decembra 2010, sp. zn. 2 Toš 1/2009, u obvinených Mgr. D.M, H. a D. B. a R. Sch. a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 319, § 213 ods. 3 Tr. por., § 89 ods. 19 Tr. zák. a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) v ich neprospech.

Podľa § 382a Tr. por. účinného od 1. septembra 2011 dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejme, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1 Tr. por.

V zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371 Tr. por., vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší, hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad a ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu zabezpečujúcim „rovnosť zbraní“ medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom ako žalobcom v trestnom konaní na strane druhej. Táto základná zásada trestného konania je v Trestnom poriadku upravená v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. a vyplýva z čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“). Garantovaná je v takých významných právnych dokumentoch, akými sú Listina základných práv a slobôd a Dohovor. Podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Porušenie práva na obhajobu je závažnou, resp. podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 je však koncipovaný oveľa užšie, nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva „zásadným spôsobom“.

Pri posudzovaní, či bolo zásadným spôsobom porušené právo obvinených na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvinených tak, aby boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiacie v ich prospech a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo.

Vychádzajúc z toho, obvinený, resp. jeho obhajca, musí mať vždy reálnu možnosť realizovať právo na obhajobu a je len na ňom, či ho využije. Obvinený tak môže urobiť až potom, ako bol riadne upovedomený o čase a mieste vykonania výsluchu konkrétneho svedka. Iba všeobecné poučenie obvineného a jeho obhajcu o možnosti zúčastniť sa vyšetrovacích úkonov podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. por. nemožno považovať za dostatočné, pretože takéto poučenie nezohľadňuje povinnosť policajta vyplývajúcu mu z ustanovenia § 213 ods. 3 Tr. por. a ani podmienky čítania zápisnice o výpovedi svedka/spoluobvineného, vyplývajúce z ustanovenia § 263 ods. 3, ods. 4 Tr. por. Tieto ustanovenia úzko súvisia a musia byť aplikované v jednote a nie izolovane. Iba tak možno docieľiť, aby výsluch svedka bol v súlade s Trestným poriadkom, ale aj s Dohovorom.

Obvinený, resp. jeho obhajca sa môže vzdať práva účasti na úkone, podmienkou však je, že o tomto úkone musí byť riadne a včas upovedomený, čo znamená, že v prípade výsluchov svedkov im vyšetrovateľ musí oznámiť deň a konkrétny čas výsluchu, miesto a meno osoby, ktorú bude vypočúvať. Ak tak policajt nepostupuje, koná v rozpore s čl. 6 ods. 3 Dohovoru i § 213 ods. 3 Tr. por.

Podľa čl. 6 ods. 3 Dohovoru, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

písm. b/ mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby, písm. c/ obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujem spravodlivosti vyžaduje, písm. d/ vypočúť alebo dať vypočúť svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok ako svedkov proti sebe.

Z judikatúry ESLP vyplýva bezpodmienečná povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu rešpektovať právo obvineného na obhajobu tým, že mu musí dať možnosť zúčastniť sa výsluchu svedka tak, aby tento úkon zodpovedal požiadavkám kontradiktórnosti konania. Obvinený musí mať možnosť spochybníť argumenty a vypočúvať svedkov (Unterpertinger proti Rakúsku, rozsudok ESLP z 24. novembra 1986, sťažnosť č. 9120/80).

Čas, miesto a druh úkonu môže vyšetrovateľ oznámiť obhajcovi osobne, telefonicky alebo písomne tak, aby obhajca mohol zabezpečiť svoju účasť na úkone alebo zabezpečiť za seba zastúpenie. V prípade, ak vykonanie vyšetrovacieho úkonu nemožno odložiť na neskoršiu dobu alebo o ňom vyrozumiť obhajcu, je vyšetrovateľ povinný o tom urobiť písomný záznam a založiť ho do spisu.

Obhajca obvineného Mgr. D.M, JUDr. E.Š., si v zmysle § 213 ods. 2 Tr. por. vyhradil právo zúčastniť sa na všetkých vyšetrovacích úkonoch a o ich termínoch žiadal byť písomne a včas vyrozumený. V súvislosti s námietkou obvineného vypovedali na hlavnom pojednávaní 6. júna 2008 Ing. P.K. a Ing. J.A., ktorí tvrdili, že obhajcovia boli o všetkých úkonoch upovedomení.

Zo spisu však vyplýva, že namietané výpovede svedkov E. a M. K. z 21. marca 2006 sa konali v neprítomnosti obhajcov, ktorí neboli o tomto úkone vyrozumení písomne, pričom sa v spise nenachádza ani záznam o ich vyrozumení.

Predmetom dokazovania v trestnom konaní (§ 119 ods. 1 Tr. por.) sú okolnosti spáchania trestného činu a nie okolnosti jeho vyšetrovania. Tieto by mohli tvoriť samostatný skutok len v prípade, ak by pri vyšetrovaní došlo k zneužívaniu právomoci verejného činiteľa, ktoré by bolo ako trestný čin predmetom trestného stíhania.

V danej veci nesplnenie zákonných povinností policajtov pre nich vyplývajúcich z ustanovenia § 213 ods. 3 Tr. por. nie je možné zhojiť ich svedeckou výpoveďou, ktorou sa má dokázať, že si ich splnili.

Dovolací súd bez akýchkoľvek pochybností dospel k záveru, a to zhodne s dovolacími námietkami obhajoby, že výpovede svedkov K. z prípravného konania vykonané v neprítomnosti obhajcov, ktorí neboli príslušníkmi policajného zboru riadne vyrozumení o vykonávaní týchto úkonov, sú zásadným porušením práva na obhajobu, lebo tieto úkony viedli priamo k rozhodnutiu vo veci.

Svedkyňa K. bola z dôvodu vznesených námietok pred prvostupňovým súdom opätovne vypočutá, súd sa však s touto jej „nepresvedčivou a nedôveryhodnou“ výpoveďou v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom nevysporiadal a nevysvetlil, aké skutočnosti ňou uvádzané považoval za dokázané. Následne bez zohľadnenia

---

predchádzajúcich zistení uvádza, že obrana (správne obhajoba) obvinených bola vyvrátená a vina preukázaná vykonanými dôkazmi, medzi nimi aj spochybnenou výpoveďou K. z prípravného konania.

Ak v trestnom konaní vypovedá svedok, ktorého totožnosť je utajená a táto výpoveď je získaná zákonným spôsobom nezakladá to samo o sebe dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. účinného do 31. augusta 2011.

Hranicou využitia dôkazov založených na výpovediach anonymných svedkov v trestnom konaní sa zaoberá ESLP, ktorý zaujal stanoviska v podobe viacerých rozhodnutí v rámci posudzovania súladu využitia takého dôkazu s právom na spravodlivý proces (fair trial) podľa čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru.

Právo na spravodlivé súdne konanie má popredné miesto v spoločnosti a nemožno ho obetovať účelovosti (Delcourt proti Belgicku, rozsudok ESLP zo 17. januára 1970, sťažnosť č. 2689/65). Všeobecná zásada v čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d/ Dohovoru požaduje, aby mal obhajca primeranú a vhodnú príležitosť na výsluch a spochybnenie svedka proti obvinenému počas výpovede aj v neskoršom štádiu (Lüdi proti Švajčiarsku, rozsudok ESLP z 15. júna 1992, sťažnosť č. 12433/86). Ak zásady spravodlivého súdneho procesu požadujú, aby sa záujmy obhajoby vyvažovali záujmami svedkov alebo obetí predvolaných svedčiť (Doorson proti Holandsku, rozsudok ESLP z 26. marca 1996, sťažnosť č. 20524/92), je nevyhnutné, aby sa s dôkazmi získanými prostredníctvom utajovaných svedkov, keď nemôžu byť zabezpečené práva obhajoby v miere bežnej požadovanej naším Trestným poriadkom a Dohovorom, zaobchádzalo s výnimočnou opatrnosťou.

Inštitút utajovaného svedka a jeho výpoveď v trestnom konaní nie je nezlučiteľný s čl. 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru, jej následné použitie pred súdom ako dostatočný jediný usvedčujúci dôkaz pre odsúdenie obvinených, musí však spĺňať všetky atribúty zákonnosti a legitimity, pričom dôvodom musí byť tak závažná skutočnosť, akou je ohrozenie alebo nebezpečenstvo života, zdravia, telesnej integrity takého svedka alebo jemu blízkych osôb. Zároveň nesmie ísť o abstraktnú, ničím nepodloženú obavu, ktorá odôvodňuje takýto postup, navyše, ak sa má jednať o jediný usvedčujúci dôkaz, keď vierohodnosť utajovaného svedka nemohla byť obhajobou spoľahlivo overená.

Obhajoba ak nepozná totožnosť osoby a na otázky, ktoré položí svedkovi, nedostane dostatočnú odpoveď, môže byť zbavená podrobných údajov, ktoré by viedli k preukázaniu a odhaleniu utajovaného svedka. Takéto svedectvo však môže byť nepravdivé, chybné a obhajoba bude sotva schopná preukázať nepriateľský vzťah, prípadnú zaujatosť voči obvineným, ak jej chýbajúce informácie o svedkovi neumožňujú vyvrátiť jeho dôveryhodnosť (mutatis mutandis, Kostovski proti Holandsku, rozsudok ESLP z 20. novembra 1989, sťažnosť č. 11454/85).

Utajovaný svedok neumožňuje obvinenému verifikovať pravdivosť voči nemu smerujúcich výpovedí, pretože vylučuje možnosť vyjadriť sa k osobe svedka a k jeho vierohodnosti, obmedzuje teda jeho právo na obhajobu. Je v rozpore s princípmi kontradiktórnosti a rovnosti konania, pretože rovnaké obmedzenie nezavádza pre obžalobu. Pri tak závažnom zásahu do práva obvineného na obhajobu a aj do práva na spravodlivý proces, je nevyhnutnou podmienkou využitie všetkých možností minimalizácie zásahu do základných práv obvinených garantovaných Ústavou a Dohovorom. V demokratickej spoločnosti právo na správny výkon spravodlivosti obsahuje fakt, že akékoľvek opatrenia obmedzujúce práva obhajoby by mali byť striktné nutné. Ak môže stačiť menej obmedzujúce opatrenie, použije sa toto.

Dovolací súd nie je presvedčený o tom, či konajúci súd vynaložil dostatočnú snahu na odhadnutie hrozby odvety voči utajenému svedkovi č. 2 a jeho rodine. Z rozhodnutí súdov nie je zrejmé, či otázka postavenia obvinených bola spoľahlivo vyriešená a či by obvinení mohli uskutočniť takéto hrozby alebo podnecovať iných, aby tak robili v ich mene. Nebolo ani dostatočne vysvetlené, pokiaľ ide o obhajobu, za akých konkrétnych okolností bolo nevyhnutné uchýliť sa k takým extrémnym obmedzeniam práv obvinených na predkladanie dôkazov proti obhajobe v ich neprítomnosti a z akých dôvodov sa neuvažovalo o iných opatreniach. Tieto skutočnosti sú o to závažnejšie, že výpoveď utajovaného svedka č. 2 bola jediným usvedčujúcim dôkazom proti obhajobe obvinených B.

V danom prípade bol utajovaný svedok č. 2 pri výsluchu v oddelenej miestnosti s náhradným sudcom, z ktorej boli obvinení a obhajcovia vylúčení. Komunikácia prebiehala cez zvukové zariadenie. Nemohli sledovať jeho vystúpenie počas priameho výsluchu, a tým si ani overiť jeho dôveryhodnosť. Tieto opatrenia nie je možné

---

považovať za vhodnú náhradu toho, aby mala obhajoba možnosť klásť otázky svedkovi priamo a urobiť si vlastný úsudok o jeho vystupovaní a dôveryhodnosti.

Usvedčenie by sa nemalo zakladať výhradne alebo v rozhodujúcej miere na anonymných výpovediach (spomínaná vec Doorson a Van Mechelen proti Holandsku, rozsudok z ESĽP z 23. apríla 1997, sťažnosť č. 21363/93 a i.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 dovolanie možno podať len, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Na podklade tohto dovolacieho dôvodu nie je možné posudzovať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 5 Tr. por., ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov podľa § 2 ods. 6 Tr. por., pretože to sú otázky upravené normami procesného a nie hmotného práva. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd, kde nemožno znovu vytvárať, či zásadne meniť skutkové zistenia. Právna úprava spôsobu rozhodovania najvyššieho súdu predpokladá, že v tomto konaní nebude dokazovanie vykonané vôbec alebo len celkom výnimočne v značne obmedzenom rozsahu a zamerané výlučne na to, aby mohlo byť rozhodnuté o dovolaní (§ 379 ods. 2 Tr. por.). Tento dovolací dôvod súvisí s nesprávnou aplikáciou zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu na zistený skutkový stav, ktorým je dovolací súd viazaný a nesprávnej aplikácie iných noriem hmotného práva. Dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu.

Najvyšší súd zo spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa zistil, že pri ukladaní trestu odňatia slobody obvinenému Mgr. D.M síce uložil úhrnný trest podľa § 35 ods. 2 Tr. zák., nezaoberal sa však otázkou posúdenia toho, či ide o opakovanie alebo pokračovanie v trestnej činnosti. Ani v právnej vete rozsudku nevyjadril, či ide o pokračovací trestný čin alebo reálny súbeh trestných činov. To, že súd hodnotil trestné činy ako reálny súbeh možno usudzovať len z použitia § 35 ods. 2 Tr. zák. S tým úzko súvisí posúdenie súbehu trestných činov (prípadne aj otázka vylúčenia súbehu) a ukládanie trestu podľa zásad v ustanoveniach §§ 35 až 37 Tr. zák. Pre nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia potom môže nastať situácia, že obvinenému je uložený trest mimo zákonom stanovenú trestnú sadzbu.

Súd prvého stupňa mal preto povinnosť skúmať, či sú v danej veci naplnené znaky pokračovacieho trestného činu, teda či je preukázaná subjektívna súvislosť, spočívajúca v jednotnom zámere páchatel'a, ktorý jednotlivými čiastkovými útokmi napĺňa skutkovú podstatu rovnakého trestného činu a objektívna súvislosť, spojená rovnakým alebo podobným spôsobom vykonania, blízkou súvislosťou v čase a predmete útoku, samozrejme len za situácie, ak by bolo preukázané, že došlo k spáchaniu skutku (resp. skutkov).

Znak subjektívnej súvislosti spočíva v postupnom uskutočňovaní jednotného zámeru, ktorý musí byť daný od počiatku pokračovania v trestnom čine, t. j. pri prvom čiastkovom útoku, pretože jediný trestný čin musí vyplývať z jedinej vôle páchatel'a. Rozhodujúcim znakom pokračovania v trestnom čine, ktorý ho odlišuje od opakovania trestného činu (od rovnorodého viacčinného súbehu), spočíva v tom, že jednotlivé útoky, z ktorých každý napĺňa znaky toho istého trestného činu, sú po subjektívnej stránke spojené jediným a tým istým zámerom v tom zmysle, že páchatel' už od začiatku zamýšľal aspoň v najhrubších rysoch uskutočniť i ďalšie útoky, pričom z hľadiska objektívnej stránky sa tieto jednotlivé útoky javia ako postupné realizovanie uvedeného jediného zámeru páchatel'a (R. č. 3/1972 Zb. rozh. tr.). Jednotný zámer je nutné odvodzovať zo všetkých komplexne zistených okolností a je možné ho posudzovať z rovnorodého spôsobu konania páchatel'a, či z ďalších objektívnych súvislostí, akými sú čas, miesto a spôsob spáchania jednotlivých činov páchatel'om, ktoré sú rovnako dôležité aj pre záver, či sa nejedná o opakovanie trestného činu (R. č. 47/1967 Zb. rozh. tr.). Pre splnenie podmienky rovnorodosti prevedenia jednotlivých útokov sa nevyžaduje úplná totožnosť spôsobu spáchania, ale postačí podobnosť spôsobu spáchania jednotlivých útokov, pričom túto podmienku je treba vykladať v súvislosti s obsahom spoločného zámeru.

Z hľadiska naplnenia formálneho znaku „blízkej časovej súvislosti“ pokračovania v trestnom čine, dovolací súd ešte dodáva, že je nutné vziať do úvahy všetky konkrétne okolnosti prípadu. Ak ide najmä o majetkovú trestnú činnosť, potom za splnenia ďalších podmienok uvedených v § 89 ods. 19 Tr. zák., je potrebné pri tomto znaku všeobecne vychádzať z toho, že čím je dlhšia celková doba páchania pokračovacej trestnej činnosti, čím je väčší počet čiastkových útokov behom nej spáchaných, čím vyššia je spôsobená škoda na cudzom majetku a čím vyššie je obohatenie páchatel'a, tým dlhšia môže byť i doba medzi jednotlivými čiastkovými útokmi. Na prekážku záveru, že sa jedná o pokračovanie za týchto okolností nemusí byť zistenie, že medzi jednotlivými útokmi uplynula doba niekoľkých mesiacov.

Súdy oboch stupňov v posudzovanej veci sa týmito kritériami nezaoberali, preto bude potrebné, aby sa po vrátení veci na ďalšie konanie, špecializovaný trestný súd vysporiadal v naznačených súvislostiach s vytýkaným pochybením pri posudzovaní viny obvinených.

V ďalších častiach rozsiahleho odôvodnenia rozsudku sa Najvyšší súd zaoberal a vyjadril k otázkam možnosti dovolacieho súdu skúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., nutnej presvedčivosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia, nedostatkami právneho posúdenia prípadu, aj k otázkam zásady *beneficio cohaesionis*.

55.
ROZHODNUTIE

I. Ak z okolností prejednávaneho prípadu a z prechádzajúcich odsúdení obžalovaného vyplýva potreba uloženia súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.), je súd povinný na hlavnom pojednávaní vykonať dokazovanie prečítaním podstatného obsahu spisov o predchádzajúcich odsúdeniach, aby aj negatívny záver súdu o tom, že súhrnný trest nemožno uložiť, mal oporu vo vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní a nevychádzal len zo všeobecných odborných znalostí a úvah súdu.

II. Ak pri posudzovaní pokračovacieho trestného činu súd dospeje k záveru, že sa niektorý čiastkový útok nestal, nemôže – vzhľadom na ustanovenie § 10 ods. 16 Tr. por. – rozhodnúť „iba“ o vypustení takéhoto čiastkového útoku zo skutku uvedeného v obžalobe, ale v tejto časti má rozhodnúť o oslobodení spod obžaloby z dôvodu, že sa čiastkový skutok nestal.¹

(Uznesenie Krajského súdu v Žiline z 31. januára 2012, sp. zn. 1 To 2/2012).

Na odvolanie obžalovaného M.M. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo z 27. októbra 2011, sp. zn. 6T 55/2011, krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. c/, písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Z o d ô v o d n e n i a:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný M.M. uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. pre skutok uvedený vo výrokovej časti označeného rozsudku. Za tento prečin mu súd prvého stupňa uložil peňažný trest vo výške 200,- Eur a pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť zmarený, ustanovil mu náhradný trest odňatia slobody vo výmere 15 dní.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie obžalovaný. V odvolaní uviedol, že sa nestotožňuje s výrokom Okresného súdu Námestovo, pretože neboli odstránené rozpory vo výpovedi svedka - poškodeného, ktorý neustále menil výpoveď. Preto navrhol, aby bol spod obžaloby pre nedostatok dôkazov oslobodený.

Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, a to preto, že okresný súd nevykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné dôkazy a o časti pokračovacieho trestného činu vôbec nerozhodol.

K výroku o vine:

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Námestovo podala 28. apríla 2011 na okresný súd obžalobu na M.M. za spáchanie pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. pre skutok, že:

- dňa 26. júna 2010 v čase okolo 16.55 h. v T. na ulici pred dverami rodinného domu J. D., trvale bytom T., ktorý sa nachádzal na adrese trvalého pobytu, povedal, že mu podpáli dom a vyzabíja celú rodinu,

- následne toho istého dňa M. M. telefonoval poškodenému J. D., pričom mu počas telefonického rozhovoru povedal, že ho zabije, dopichá nožom, dom mu podpáli, na čo sa poškodený zľakol a v čase o 17.11 h. zavolať políciu.

Okresný súd obžalovaného uznal za vinného zo spáchania pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. pre skutok, že:

---

¹ Rozsudok Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne zo 6. septembra 2007, sp. zn. 3 To 4/2007

- dňa 26. júna 2010 v čase okolo 16.00 h. opakovane telefonoval poškodenému J. D., ktorý sa v tom čase nachádzal v mieste trvalého bydliska v rodinnom dome v T. a vyhrážal sa mu, že ho zabije, dopichá nožom, podpáli dom, v dôsledku čoho poškodený v obave o svoj život privolal hliadku polície.

Súd prvého stupňa teda oproti obžalobe časť žalovaného trestného činu vypustil a o tejto časti nerozhodol. Vysvetlil, že: "Súd dospel k záveru, že pre nedostatok dôkazov, v zmysle zásady v pochybnostiach v prospech obžalovaného, nemožno uznať obžalovaného vinným z čiastkového útoku popísaného v obžalobe, že dňa 26. júna 2010 v čase okolo 16.55 h. pred dverami rodinného domu sa vyhrážal poškodenému podpálením domu a vyzabíjaním celej rodiny. Súd preto uvedený čiastkový útok zo skutkovej vety vypustil a o uvedenom čiastkovom útoku nerozhodoval. "

K takémuto rozhodnutiu okresného súdu odvolací súd poznamenáva:

Podľa § 122 ods. 10 Tr. zák. za pokračovací trestný čin sa považuje, ak páchatel pokračoval v páchaní toho istého trestného činu. Trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin, ak všetky čiastkové útoky toho istého páchatel'a spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatel'a spáchať uvedený trestný čin; to neplatí vo vzťahu k čiastkovým útokom spáchaným mimo územia Slovenskej republiky.

Podľa § 10 ods. 16 Tr. por. skutkom sa rozumie aj čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, ak nie je výslovne ustanovené inak.

Ak pri posudzovaní pokračovacieho trestného činu súd dospeje k záveru, že sa niektorý čiastkový útok nestal, nemôže - vzhľadom na ustanovenie § 10 ods. 16 Tr. por. - rozhodnúť "iba" o vypustení takéhoto čiastkového útoku zo skutku uvedeného. v obžalobe, ale má rozhodnúť v tejto časti o oslobodení spod obžaloby, že sa čiastkový skutok nestal (rozsudok Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne, sp. zn. 3To 4/2007).

Krajský súd si osvojil rozhodnutie Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne, sp. zn. 3To 4/2007 vo vzťahu k výkladu ustanovenia § 10 ods. 16 Tr. por. a § 122 ods. 10 Tr. zák. a z neho vyplývajúceho ďalšieho procesného postupu, a preto bude okresný súd povinný ďalej postupovať v zmysle uvedeného a nebude môcť nepreukázaný čiastkový útok - skutok len "vypustiť" a o ňom nerozhodovať.

Pokiaľ ide o skutok, pre ktorý bol obžalovaný uznaný za vinného, k tejto časti rozsudku krajský súd nepovažuje argumenty obžalovaného za relevantné, pričom v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý kompletne a dostatočne vysvetlil svoje závery súvisiace s hodnotením dôkazov a vyvodil z nich i správny a dôkaznému stavu zodpovedajúci priebeh skutkového deja. Možno len stručne dodať, že aj keď sú tvrdenia poškodeného v istých častiach chaotické a nepresvedčivé, čo správne zohľadnil súd prvého stupňa pri prvom čiastkovom útoku - skutku, jeho vyjadrenia k druhému čiastkovému útoku - skutku majú silnú preukaznú dôkaznú hodnotu, pretože ich pravdivosť preukazujú výpisy telefonической komunikácie (na č.l. 23, 24, 91, 92, 100, 101).

Krajský súd zrušil celý rozsudok okresného súdu, nakoľko výrok o vine z dôvodu absencie oslobodzujúcej časti o čiastkovom útoku - skutku nie je kompletný, a preto je a bude potrebné rozhodnúť vo výroku o vine o pokračovacom trestnom čine v súlade s ustanovením § 10 ods. 16 Tr. por.

K výroku o treste:

Pokiaľ súd prvého stupňa vyslovil, že: „V danom prípade súd obžalovanému neukladal súhrnný trest, pretože na uloženie súhrnného trestu neboli splnené zákonné podmienky, žalovaný skutok nebol vo viacčinnom súbehu so skutkami, pre ktoré bol obžalovaný odsúdený rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 4T 24/07 z 1. februára 2011“, nie je odvolaciemu súdu zrejmé, ako mohol okresný súd k takémuto záveru dospieť, keď na hlavnom pojednávaní nevykonával k tejto časti potrebné dokazovanie.

Z odpisu registra trestov obžalovaného M. M. vyplýva oprávnená úvaha o potrebe uloženia súhrnného trestu. Bez toho, aby súd na hlavnom pojednávaní vykonaním dokazovania, prečítaním podstatného obsahu

---

---

spisov o predchádzajúcich odsúdeniach s konečnou platnosťou vyriešil, či sú splnené, resp. nie sú splnené podmienky na uloženie súhrnného trestu, nemožno "len tak od stola" vysloviť, že podmienky splnené neboli. Aj v tomto smere musí byť záver súdu opretý o dokazovanie vykonané na hlavnom pojednávaní.

Ak z okolností prejednávaneho prípadu a z predchádzajúcich odsúdení obžalovaného vyplýva potreba uloženia súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.), je súd povinný na hlavnom pojednávaní vykonať dokazovanie prečítaním podstatného obsahu spisov o predchádzajúcich odsúdeniach, aby aj negatívny záver súdu o tom, že súhrnný trest nemožno uložiť, mal oporu vo vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní a nevychádzal len z odborných znalostí a úvah súdu.

Súd prvého stupňa preto bude povinný na hlavnom pojednávaní postupom podľa § 269 Tr. por. prečítať podstatný obsah spisov o predchádzajúcich odsúdeniach obžalovaného, ktoré sa dotýkajú úvah o prípadnom uložení súhrnného trestu, a to spisov - Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 4T 24/2007, Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 3T 93/2009 a Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T 27/2009.

---

56. R O Z H O D N U T I E

I. „Potrebným súhlasom“ na trestné stíhanie treba rozumieť v zmysle § 9 ods. 1 písm. b/ Tr. por. aj rozhodnutie príslušného orgánu cudzieho štátu o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu a o vydaní obvineného na trestné stíhanie za konkrétny skutok a trestný čin, ak sa obvinený zdržiaval v cudzine.

Za iný trestný čin spáchaný pred vydaním obvinenej osoby, na ktorý sa európsky zatýkací rozkaz nevzťahuje, nesmie byť vydaná osoba stíhaná, odsúdená, ani nemôže byť obmedzená jej osobná sloboda.

II. Z ustanovenia § 31 ods. 2 písm. f/ zákona č.154/2010 Z.z. o európskom zatýkacom rozkaze je evidentné, že musí ísť o výslovné vzdanie sa uplatnenia zásady špeciality a v tomto zmysle musí byť vydaná osoba aj poučená. Za takéto vzdanie sa zásady špeciality nemožno považovať jej samotný súhlas s uzavretím dohody o vine a treste; ani v prípade, ak sa tohto konania zúčastní aj jej obhajca.

Uvedený súhlas s dohodou o vine a treste nemožno vykladať ani tak, že znamená konkludentné vzdanie sa práva na uplatnenie zásady špeciality.

III. Nepoučenie vydanej obvinenej osoby o možnosti a dôsledkoch vzdania sa práva na uplatnenie zásady špeciality je zásadným porušením práva obvineného na obhajobu, lebo sa mu neposkytla plná možnosť na ich uplatnenie a konanie viedlo k jeho odsúdeniu v trestnom stíhaní, ktoré bolo v zmysle § 9 ods. 1 písm. b/ Tr. por. neprípustné.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. septembra 2012, sp. zn. 5 Tdo 51/2012).

Z podnetu dovolania podaného ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou z 24. august 2010, sp. zn. 1T 82/2010, najvyšší súd podľa § 368 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 Tr. por. uvedeným rozsudkom vyslovil, že napadnutým rozsudkom a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c/, písm. k/ Tr. por., porušený zákon v ustanoveniach § 9 ods. 1 písm. b/, § 34 ods. 4 Tr. por. a § 31 ods. 1 zák. č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v neprospech obvineného G. H. Zrušil napadnutý rozsudok, aj konanie, na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou a nasledujúce od podania obžaloby okresným prokurátorom v Bánovciach nad Bebravou zo 16 marca 2009, sp. zn. Pv 764/08. Zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Z o d ô v o d n e n i a:

Rozsudkom Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou z 24. augusta 2010 sp. zn. 1T 82/2010, po schválení dohody o vine a treste, bol obvinený G.H. uznaný za vinného zo spolupáchateľstva zločinu lúpeže podľa § 20, § 188 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

po vzájomnej dohode s odsúdeným E.P. dňa 16. novembra 2008 v čase o 21.43 hod. v B. nad B. zostal na rohu ulice F. a námestie L.Š. dávať pozor, zatiaľ čo odsúdený E.P. vošiel do ulice F. a tam napadol I.H. tak, že ho dvakrát udrel päťou do oblasti tváre a následne mu z pravej ruky vytrhol peňaženku, v ktorej boli štyri platobné karty a finančná hotovosť vo výške 0,66 €, potom z miesta spolu utiekli, pričom svojim konaním spôsobili poškodenému I.H. škodu vo výške 77,01 € a zranenie – mierny opuch okolo pravého oka, ktoré si vyžiadalo jednorazové lekárske ošetrenie, bez práceneschopnosti a liečenia.

Za to bol obvinenému G.H. podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s prihliadnutím na § 38 ods. 2, § 36 písm. l/, § 37 písm. m/ Tr. zák., s použitím § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 10 (desať) mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň bol týmto rozsudkom podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušený výrok o treste uložený obvinenému G.H. trestným rozkazom Okresného súdu v Partizánskom sp. zn. 1T 66/2009 z 20. mája 2009, ktorý nadobudol

---

---

právoplatnosť 19. mája 2010, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podal na podnet inej osoby, než osoby, ktorej je priznané právo na podanie dovolania, minister spravodlivosti Slovenskej republiky dňa 15. júna 2012 dovolanie na Okresnom súde v Bánovciach nad Bebravou.

Dovolanie bolo podané z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., vzhľadom na to, že proti rozsudku, ktorým bola potvrdená schválená dohoda o vine a treste, je prípustné dovolanie len z tohto dôvodu, pričom minister spravodlivosti konštatoval, že napadnutým rozsudkom bol porušený zákon v ustanoveniach § 9 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a § 31 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v neprospech obvineného G.H. V odôvodnení dovolania poukázal aj na nový dovolací dôvod § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por., podľa ktorého, s účinnosťou od 1. septembra 2011, dovolanie možno podať, ak proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné.

Ako dôvod porušenia zákona v ustanovenia § 9 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a § 31 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze v neprospech obvineného minister spravodlivosti uviedol, že obvinený G.H. bol vydaný na trestné stíhanie z Českej republiky do Slovenskej republiky na konanie na Okresnom súde v Partizánskom sp. zn. 1T 66/2009 a to uznesením Krajského súdu v Ústí nad Labem, sp. zn. 6 Nt 226/2010 z 10. mája 2010 a nevzdal sa zásady špeciality.

Následne Okresný súd v Bánovciach nad Bebravou požiadal Krajský súd v Ústí nad Labem o udelenie dodatočného súhlasu s trestným stíhaním a výkonom trestu odňatia slobody obvineného G.H. v predmetnej trestnej veci sp. zn. 1T 82/2010 dňa 12. januára 2011. Krajský súd v Ústí nad Labem rozhodoval vo veci pod sp. zn. 50 Nt 1203/2011 a dňa 14. februára 2011 odovzdal vec Krajskému štátnemu zastupiteľstvu Ústí nad Labem, ktoré dňa 22. februára 2011 zaslalo Okresnému súde v Bánovciach nad Bebravou vyzozumenie, že takýto súhlas je možné vydať len na podklade európskeho zatýkacieho rozkazu. Preto Okresný súd v Bánovciach nad Bebravou vydal dňa 30. marca 2011 európsky zatýkací rozkaz v uvedenom konaní. Krajské štátne zastupiteľstvo v Ústí nad Labem však dňa 11. októbra 2011 odpovedalo, že súhlas na toto trestné stíhanie alebo na výkon trestu nie je možný, keďže už došlo k právoplatnému odsúdeniu G.H. v tomto konaní. V súlade s týmto rozhodol tiež Krajský súd v Ústí nad Labem dňa 1. novembra 2011 pod sp. zn. 50 Nt 377/2011 tak, že súhlas neudelil.

Porušenie zásady špeciality možno podľa dovolateľa považovať za porušenie § 9 ods. 1 písm. b/ Tr. por., podľa ktorého trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, alebo o osobu, na ktorej stíhanie je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný.

Uvedené porušenie zákona bolo zaradené ako nový dovolací dôvod do § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por., s účinnosťou od 1. septembra 2011, ktorý je odlišný od dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., no podľa dovolateľa možno logickou analýzou dospieť k záveru, že zákonodarca mal novelizáciou v úmysle umožniť, aby v dovolacom konaní mohli byť napravené takéto pochybenia, pretože doterajší právny stav takéto pochybenia nezohľadňoval, hoci to bolo žiaduce.

V prípade schválenej dohody o vine a treste nie je možné podanie dovolania z iného dôvodu ako podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a dovolateľ uvádza, že hoci je sporné, či je možné zaradiť porušenie zásady špeciality pod porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najnovšia judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky uplatnila rozširujúci výklad ustanovenia § 334 ods. 4 Tr. por., pričom sa poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 220/2011. Podľa tohto nálezu Ministerstvo spravodlivosti SR aplikovalo nesprávny výklad, ak tvrdilo, že minister spravodlivosti nemôže napadnúť rozsudok, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, z dôvodu, ktorý možno subsumovať pod iné písmeno § 371 ods. 1 Tr. por. ako pod písmeno c/. V prípade posudzovanom Ústavným súdom Slovenskej republiky išlo o rozhodnutie súdu, ktorý rozhodol v nezákonnom zložení, čo napĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Z toho minister spravodlivosti vyvodil povinnosť ministra podať dovolanie, ak zistí pri prieskumnej činnosti naplnenie niektorého z dovolacích dôvodov.

Podľa ministra spravodlivosti pri porušení zásady špeciality v prípade odsúdenia G.H. došlo k porušeniu zákona nielen vnútroštátneho, ale aj k porušeniu základných princípov medzinárodnej spolupráce v trestných veciach o vydávaní osôb na účely trestného stíhania. Ide pritom o tak závažné porušenie práv obvineného, že takéto porušenie by mohlo mať za následok zodpovednosť Slovenskej republiky za porušenie tohto práva pred medzinárodným súdnym orgánom na ochranu základných ľudských práv.

Z uvedeného potom podľa dovolateľa vyplýva, že hoci porušenie zásady špeciality nie je možné striktné zaradiť pod porušenie práva na obhajobu, nemožnosť podania dovolania z iného dôvodu by v tomto prípade založila porušenie práva na obhajobu na úrovni konania o mimoriadnych opravných prostriedkoch a z tohto dôvodu zároveň základné právo na súdnu a inú ochranu, tak ako to uviedol Ústavný súd Slovenskej republiky v citovanom náleze.

Preto minister spravodlivosti Slovenskej republiky navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

- 1) podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou z 24. augusta 2010 sp. zn. 1T 82/2010 bol porušený zákon v ustanovení § 9 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a § 31 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v neprospech obvineného G.H.;
- 2) podľa § 386 ods. 2 Tr. por. aby napadnutý rozsudok zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad;
- 3) podľa § 380 ods. 1 Tr. por. rozhodol súčasne o väzbe obvineného G.H.;
- 4) podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Okresný súd v Bánovciach nad Bebravou vyzval obvineného G.H., ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody v inej trestnej veci, aby si v určenej lehote zvolil obhajcu. Po márnom uplynutí stanovenej lehoty bol obvinenému predsedníčkou senátu okresného súdu podľa § 373 ods. 5 Tr. por. ustanovený obhajca JUDr. P.Ď.

Obvinený G.H. sa prostredníctvom obhajcu vyjadril k podanému dovolaniu tak, že súhlasí s jeho dôvodmi a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech v tých ustanoveniach, ako sa uvádza v dovolaní a aby zrušil napadnutý rozsudok aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila aj okresná prokurátorka v Bánovciach nad Bebravou. Dovolanie ministra spravodlivosti považuje za dôvodné s tým, že sú splnené podmienky na jeho podanie, lehota na podanie dovolania neuplynula, dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por., vzhľadom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 220/2011-53 a článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sú dané, pričom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako sa uvádza v podanom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní predloženého spisového materiálu a obsahu dovolania zistil, že dovolanie ministra spravodlivosti je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 334 ods. 4 Tr. por., v nadväznosti na uvádzaný dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a z neho prameniacci dôvod § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por.), dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a bolo podané na mieste príslušnom (§ 370 ods. 3 Tr. por.).

Dovolací súd zároveň zistil, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a bolo zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1 Tr. por., preto podľa § 382a Tr. por. rozhodol o dovolaní na neverejnom zasadnutí, na ktorom preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a § 374 Tr. por., ktoré sú uvedené v dovolaní.

Po takomto preskúmaní veci Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil rozsudkom, že zákon bol porušený v neprospech obvineného G.H. v tých ustanoveniach, ktoré sú uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Najvyšší súd potom citoval ustanovenia § 9 ods. 1 písm. b/, § 34 ods. 4 Tr. por. a § 31 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z.z. o európskom zatýkacom rozkaze so záverom, že týmito ustanoveniami sa súd ani prokurátor po vrátení veci súdom do prípravného konania na uzavretie dohody o vine a treste dôsledne neriadili.

V predmetnom prípade pre skutok uvedený v napadnutom rozsudku bola na obvineného G.H. podaná okresnou prokurátkou v Bánovciach nad Bebravou obžaloba sp. zn. Pv 764/08-22 na Okresnom súde v Bánovciach nad Bebravou dňa 16. marca 2009, kde bola táto trestná vec vedená pod sp. zn. 2T 21/2009.

V inej trestnej veci na Okresnom súde v Partizánskom pod sp. zn. 1T 66/2009 bol dňa 20. mája 2009 vydaný trestný rozkaz, ktorým bol obvinený G.H. uznaný za vinného z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. a prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. za skutok spáchaný 28. novembra 2008, za čo mu bol podľa § 212 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 41 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. l/, § 37 písm. h/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov, so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Toto trestné stíhanie nebolo možné ukončiť, lebo trestný rozkaz nebol doručený obvinenému, pričom sa zistilo, že obvinený G.H. sa zdržiava v Českej republike.

Po vydaní európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného dňa 12. apríla 2010 Okresným súdom v Partizánskom v uvedenej veci sp. zn. 1T 66/2009 bol obvinený G.H. zadržaný v Českej republike, bol vzatý do predbežnej väzby počínajúc 15. aprílom 2010 a potom do vydávacej väzby po rozhodnutí Krajského súdu v Ústí nad Labem z 10. mája 2010 sp. zn. 6 Nt 226/2010, že sa obvinený G.H. vydáva na trestné stíhanie v Slovenskej republike pre vyššie špecifikovaný skutok z 28. novembra 2008 kvalifikovaný ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. a prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák.

Trestný rozkaz Okresného súdu v Partizánskom nadobudol právoplatnosť 19. mája 2010.

Ešte predtým v skoršej trestnej veci obvineného G.H. vedenej na Okresnom súde v Bánovciach nad Bebravou pod sp. zn. 2T 39/2008 bol vydaný trestný rozkaz dňa 26. augusta 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 15. októbra 2008, ktorým mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pričom boli zrušené výroky o trestoch rozsudku Okresného súdu v Trenčíne z 5. júna 2007 sp. zn. 3T 58/2007 a trestného rozkazu Okresného súdu v Trenčíne z 3. augusta 2007, sp. zn. 0T 22/07.

Krajský súd v Ústí nad Labem na základe žiadosti Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou svojim uznesením sp. zn. 48 Nt 131/2010 z 20. decembra 2010 vyslovil dodatočný súhlas s vydaním obvineného G.H. na výkon zvyšku súhrnného trestu odňatia slobody v uvedenej trestnej veci Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou sp. zn. 2T 39/2008.

Súhlas príslušného orgánu Českej republiky na vydanie obvineného Gabriela Hunku na trestné stíhanie v Slovenskej republike pre skutok zo 16. novembra 2008 kvalifikovaný ako spolupáchateľstvo zločinu lúpeže podľa § 20, § 188 ods. 1 Tr. zák. vydaný nebol. Zo spisového materiálu možno pritom zistiť, že pri rozhodovaní Krajského súdu v Ústí nad Labem o tom, či sa vykoná európsky zatýkací rozkaz vydaný Okresným súdom v Partizánskom vo veci sp. zn. 1T 66/2009, obvinený G.H. do zápisnice uviedol, že nesúhlasí so svojim vydaním do Slovenskej republiky pre čin uvedený v európskom zatýkacom rozkaze a súčasne, po poučení podľa § 406 Trestného poriadku Českej republiky o zásade špeciality sa nevzdal svojho práva na uplatnenie tejto zásady.

Napriek tomu, potom ako bol obvinený G.H. odovzdaný dňa 19. mája 2010 orgánom Slovenskej republiky na trestné stíhanie vo vyššie spomenutej veci Okresného súdu v Partizánskom, Okresný súd v Bánovciach nad Bebravou v teraz posudzovanej veci, bez toho aby bolo príslušným orgánom Českej republiky rozhodnuté o vydaní obvineného G.H. na trestné stíhanie aj pre spolupáchateľstvo zločinu lúpeže, začal vo veci konať tak, že určil verejné zasadnutie na deň 2. júna 2010 na predbežné prejednanie obžaloby okresného prokurátora v Bánovciach nad Bebravou zo 16. marca 2009 sp. zn. Pv 764/08-22 a po zistení, že procesné strany žiadajú konať o dohode o vine a treste rozhodol uznesením z tohto dňa sp. zn. 2T 21/2009 podľa § 244 ods. 1 písm. g/, že sa trestná vec proti obvinenému G.H. vracia prokurátorovi Okresnej prokuratúry v Bánovciach nad Bebravou na konanie podľa § 232 a § 233 Tr. por.

Na to, po vrátení vecí, v prípravnom konaní okresný prokurátor v Bánovciach nad Bebravou konal s obvineným a jeho obhajcom o dohode o vine a treste, uzavrel s obvineným takúto dohodu dňa 20. júla 2010 a dňa 22. júla 2010 predložil Okresnému súdu v Bánovciach nad Bebravou návrh na jej schválenie a Okresný súd v Bánovciach nad Bebravou na verejnom zasadnutí konanom 24. augusta 2010 dohodu o vine a treste schválil a v jej rozsahu rozhodol rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 24. augusta 2010 a je teraz napadnutý dovolaním.

Až následne 12. januára 2011 Okresný súd v Bánovciach nad Bebravou požiadal Krajský súd v Ústí nad Labem o „dodatočný súhlas s trestným stíhaním a výkonom trestu odňatia slobody“ už odsúdeného G.H. Žiadosti Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou nebolo vyhovené, lebo nebolo zrejmé, či žiada o súhlas na trestné stíhanie obvineného G. H. alebo na výkon trestu už odsúdeného G.H.

Postup Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou nebol súladný so zákonom, lebo žiadal o dodatočný súhlas na trestné stíhanie obvineného G.H. aj na výkon trestu až po tom, čo došlo k právoplatnému odsúdeniu obvineného bez toho, aby príslušný orgán Českej republiky rozhodol o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu a vydal súhlas na trestné stíhanie aj za skutok, ktorý je predmetom napadnutého rozsudku. Preto aj následný európsky zatýkací rozkaz Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou z 30. marca 2011 v predmetnej veci 1T 82/2010 nemohol byť akceptovaný a Krajský súd v Ústí nad Labem nerozhodol o rozšírení vydania obvineného G.H. na trestné stíhanie aj za predmetný skutok zo 16. novembra 2008 kvalifikovaný ako spolupáchateľstvo trestného činu lúpeže podľa § 20, § 188 ods. 1 Tr. zák.

Potrebným súhlasom na trestné stíhanie v zmysle § 9 ods. 1 písm. b/ Tr. por. je treba rozumieť aj rozhodnutie príslušného orgánu cudzieho štátu o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu a o vydaní obvineného na trestné stíhanie, ak sa obvinený zdržiaval v cudzine. Musí ísť o vydanie na trestné stíhanie za konkrétny skutok a trestný čin. Za iný trestný čin spáchaný pred vydaním, na ktorý sa európsky zatýkací rozkaz nevzťahoval, nesmie byť vydaná osoba stíhaná, odsúdená, ani jej nemôže byť obmedzená osobná sloboda.

V predmetnom prípade došlo k trestnému stíhaniu i odsúdeniu obvineného G.H. bez požadovaného súhlasu.

Zásada špeciality uvedená v § 31 ods. 1 zák. č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze sa v prípade vydania osoby do Slovenskej republiky neuplatní, ak nastanú skutočnosti predpokladané v ustanoveniach § 31 ods. 2 písm. a/ až h/ zákona o európskom zatýkacom rozkaze. Žiadna z tam uvedených podmienok v predmetnom prípade nebola naplnená.

U obvineného G.H. v danej trestnej veci bolo predovšetkým potrebné skúmať podmienky uvedené v § 31 ods. 2 písm. e/, písm. f/ a g/ zákona o európskom zatýkacom rozkaze.

Podľa § 31 ods. 2 písm. e/ zákona o európskom zatýkacom rozkaze, ak bola osoba vydaná do Slovenskej republiky, zásada špeciality sa neuplatní, ak osoba sa vzdala práva na uplatnenie zásady špeciality podľa odseku 1 v rámci konania vo vykonávajúcom štáte. V predmetnom prípade to znamená v Českej republike v rámci konania o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného Okresným súdom v Partizánskom pod sp. zn. 1T 66/2009. Ako už bolo vyššie naznačené, v rámci konania o výkone tohto európskeho zatýkacieho rozkazu v Českej republike sa obvinený G.H. nevzdal práva na uplatnenie zásady špeciality.

Podľa § 31 ods. 2 písm. f/ zákona o európskom zatýkacom rozkaze zásada špeciality sa neuplatní, ak osoba po vydaní do Slovenskej republiky vyhlásila, že sa výslovne vzdáva uplatnenia zásady špeciality podľa odseku 1 vo vzťahu k určitým trestným činom spáchaným pred vydaním. Zo znenia tohto ustanovenia je evidentné, že musí ísť o výslovne vzdanie sa uplatnenia zásady špeciality. V tomto zmysle mal byť obvinený G.H. aj poučený v intenciách § 34 ods. 4 Tr. por. Za takéto vzdanie sa uplatnenia zásady špeciality nemožno považovať samotný súhlas obvineného na uzavretie dohody o vine a treste a ani uzavretie takejto dohody aj za prítomnosti obhajcu obvineného. Ak obvinený a jeho obhajca (iný než ktorý obhajuje obvineného v dovolacom konaní) v predmetnom trestnom konaní, v štádiu konania pred súdom pred vrátením vecí do prípravného konania na uzavretie dohody o vine a treste i v prípravnom konaní v rámci konania o dohode o vine a treste nepoukázali na to, že v konaní o jeho vydaní sa pred príslušným orgánom Českej republiky nevzdal práva na uplatnenie zásady špeciality, neznamená to, že tak urobil konkludentne, keď navyše sa vyžaduje výslovne

---

vzdanie sa uvedeného práva. Zároveň to nezbavovalo poučovacej povinnosti podľa § 34 ods. 4 Tr. por. súd ani prokurátora o právach obvineného, za akých podmienok možno voči nemu viesť trestné stíhanie.

S takým poučením počíta aj zákon o európskom zatýkacom rozkaze, ktorý v ustanovení § 31 ods. 3 obligatórne ukladá súdu, ktorý európsky zatýkací rozkaz vydal, ak sa vydaná osoba nevzdala uplatnenia zásady špeciality podľa odseku 2 písm. e/, takú osobu za prítomnosti jej obhajcu vypočuť a poučiť ju o možnosti vzdať sa uplatnenia tejto zásady a o dôsledkoch takého postupu. Následne, ak by vydaná osoba vyhlásila, že sa vzdáva uplatnenia zásady špeciality, má súd postupovať podľa ďalších tam uvedených ustanovení.

I keď v predmetnom prípade európsky zatýkací rozkaz, na základe ktorého bol obvinený G.H. vydaný na trestné stíhanie do Slovenskej republiky, nebol vydaný Okresným súdom v Bánovciach nad Bebravou ale Okresným súdom v Partizánskom a ten bol príslušný v zmysle § 31 ods. 3 zákona o európskom zatýkacom rozkaze na prijatie vyhlásenia obvineného, že sa vzdáva uplatnenia zásady špeciality, mohol aj Okresný súd v Bánovciach nad Bebravou urobiť potrebné dožiadanie na Okresný súd v Partizánskom smerujúce k poučeniu obvineného v zmysle § 31 ods. 3 zákona o európskom zatýkacom rozkaze, resp. k zisteniu, či také poučenie bolo dané a čo vyhlásil obvinený.

V rámci poučovacej povinnosti a predovšetkým povinnosti poskytnúť obvinenému plnú možnosť na uplatnenie jeho práv v zmysle § 34 ods. 4 Tr. por. mohol postupovať primerane aj Okresný súd v Bánovciach nad Bebravou a poučiť obvineného na verejnom zasadnutí konanom o predbežnom prejednaní obžaloby, za akých okolností je možné pokračovanie v jeho trestnom stíhaní pre predmetný zločin lúpeže.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou určenom na predbežné prejednanie obžaloby z 2. júna 2010, ani zo zápisnice o verejnom zasadnutí Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou o návrhu na schválenie dohody o vine a treste nevyplýva, že by bol obvinený poučený aj v naznačenom zmysle o podmienkach pokračovania v jeho trestnom stíhaní.

Ak by sa obvinený po poučení nevzdal práva na uplatnenie zásady špeciality, prichádzala do úvahy možnosť uvedená pod písmenom g/ § 31 ods. 2 zákona o európskom zatýkacom rozkaze. Podľa tohto ustanovenia zásada špeciality sa neuplatní, ak vykonávajúci justičný orgán udelil súhlas so stíhaním pre iné trestné činy spáchané pred vydaním alebo s výkonom trestu pre taký trestný čin. Podľa § 31 ods. 4 zákona o európskom zatýkacom rozkaze na získanie súhlasu vykonávajúceho justičného orgánu podľa odseku 2 písm. g/, (v danom prípade príslušného justičného orgánu Českej republiky), sa použije postup podľa § 32 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze (ide o žiadosť o dodatočný súhlas).

Podľa § 32 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze, ak má byť osoba, ktorá bola vydaná do Slovenskej republiky z iného členského štátu na základe európskeho zatýkacieho rozkazu s uplatnením zásady špeciality stíhaná pre trestný čin spáchaný pred vydaním, ktorý nebol predmetom pôvodného európskeho zatýkacieho rozkazu, alebo má táto osoba vykonať trest odňatia slobody, ktorý jej bol uložený súdom Slovenskej republiky pred jej vydaním, nebol predmetom pôvodného zatýkacieho rozkazu a nenastala žiadna z podmienok uvedených v § 31 ods. 2, súd požiada vykonávajúci justičný orgán o dodatočný súhlas s trestným stíhaním alebo výkonom trestu odňatia slobody.

V predmetnom prípade Okresný súd v Bánovciach nad Bebravou nemohol vydať 30. marca 2011 európsky zatýkací rozkaz so žiadosťou o dodatočný súhlas s trestným stíhaním, ani s výkonom trestu odňatia slobody obvineného G.H. za spolupáchateľstvo zločinu lúpeže na základe skutku uvedeného v napadnutom rozsudku, lebo k právoplatnému ukončeniu trestného stíhanie i k odsúdeniu obvineného G.H. už došlo pred týmto dňom, ale po vydaní európskeho zatýkacieho rozkazu, o výkone ktorého rozhodol justičný orgán Českej republiky. Trest by musel byť obvinenému uložený pred vydaním pôvodného zatýkacieho rozkazu vydaného Okresným súdom v Partizánskom dňa 12. apríla 2010, aby mohol súd postupovať podľa § 32 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze a žiadať o dodatočný súhlas na výkon trestu. Už samotné trestné stíhanie pre inkriminovaný skutok kvalifikovaný ako spolupáchateľstvo zločinu lúpeže bolo ukončené a došlo k odsúdeniu obvineného G.H. bez takého dodatočného súhlasu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Nejde teda o každé, aj menej závažné, porušenie práva na obhajobu. Za zásadné porušenie tohto práva možno považovať predovšetkým také, ktoré má za následok rozhodnutie, ktoré vôbec nemalo byť

---

vydané, v danom prípade odsudzujúci rozsudok, bez splnenia podmienok na vykonanie konania pred súdom, keď nebol daný potrebný súhlas na trestné stíhanie za zločin, za ktorý bol obvinený odsúdený.

Napriek tomu, že obvinený pri všetkých úkonoch trestného konania, pri ktorých mal mať obhajcu ho aj mal a súhlasil s uzavretím dohody o vine a treste, za situácie, keď vo vykonávajúcom štáte, z ktorého bol vydaný do Slovenskej republiky na trestné stíhanie pre iný trestný čin a pred príslušným justičným orgánom vykonávajúceho štátu sa nevzdal práva na uplatnenie zásady špeciality, potom nepoučenie obvineného zo strany súdu a neskôr aj prokurátora pred uzavretím dohody o vine a treste o možnosti a dôsledkoch vzdania sa práva na uplatnenie zásady špeciality bolo zásadným porušením práva obvineného na obhajobu, lebo malo tie dôsledky, že celé konanie pred súdom po podaní obžaloby a následne v prípravnom konaní pri uzatváraní dohody o vine a treste bolo chybné.

Aj z dôvodov, že chybným postupom okresného súdu i prokurátora, pre porušenie zásady špeciality, neboli rešpektované základné princípy medzinárodnej spolupráce v trestných veciach, čo by mohlo mať za následok zodpovednosť Slovenskej republiky za porušenie práva na uplatnenie zásady špeciality, ako sa uvádza v dovolaní, je treba považovať takéto porušenie práva na obhajobu za zásadné.

Ak súd rozhodol vo veci rozsudkom z 24. augusta 2010 bez toho, aby si predtým vyžiadal od príslušného justičného orgánu Českej republiky dodatočný súhlas na trestné stíhanie podľa § 31 ods. 2 písm. g/ a § 32 ods. 1 zák. č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze pre trestný čin, ktorý má byť predmetom trestného stíhania, teda v danom prípade spolupáchateľstvo zločinu lúpeže, a pokiaľ taký súhlas k dispozícii nemal, porušil tak ustanovenie § 9 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Porušenie zákonného ustanovenia o neprípustnosti trestného stíhania bez potrebného súhlasu zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné.

Aj keď proti rozsudku, ktorým súd potvrdil schválenú dohodu o vine a treste je podľa § 334 ods. 4 Tr. por. prípustné dovolanie len podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ak zásadné porušenie práva obvineného na obhajobu, ktorému sa neposkytla plná možnosť na ich uplatnenie, viedlo k jeho odsúdeniu v trestnom stíhaní, ktoré bolo bez potrebného súhlasu neprípustné.

V ďalších častiach rozsudku najvyšší súd odôvodnil zrušenie napadnutého rozsudku v celom rozsahu, ako aj zrušenie príslušnej časti konania, ktoré chybnému rozhodnutiu prechádzalo od podania obžaloby a inštruoval okresný súd o úkonoch, ktoré treba v novom konaní urobiť.